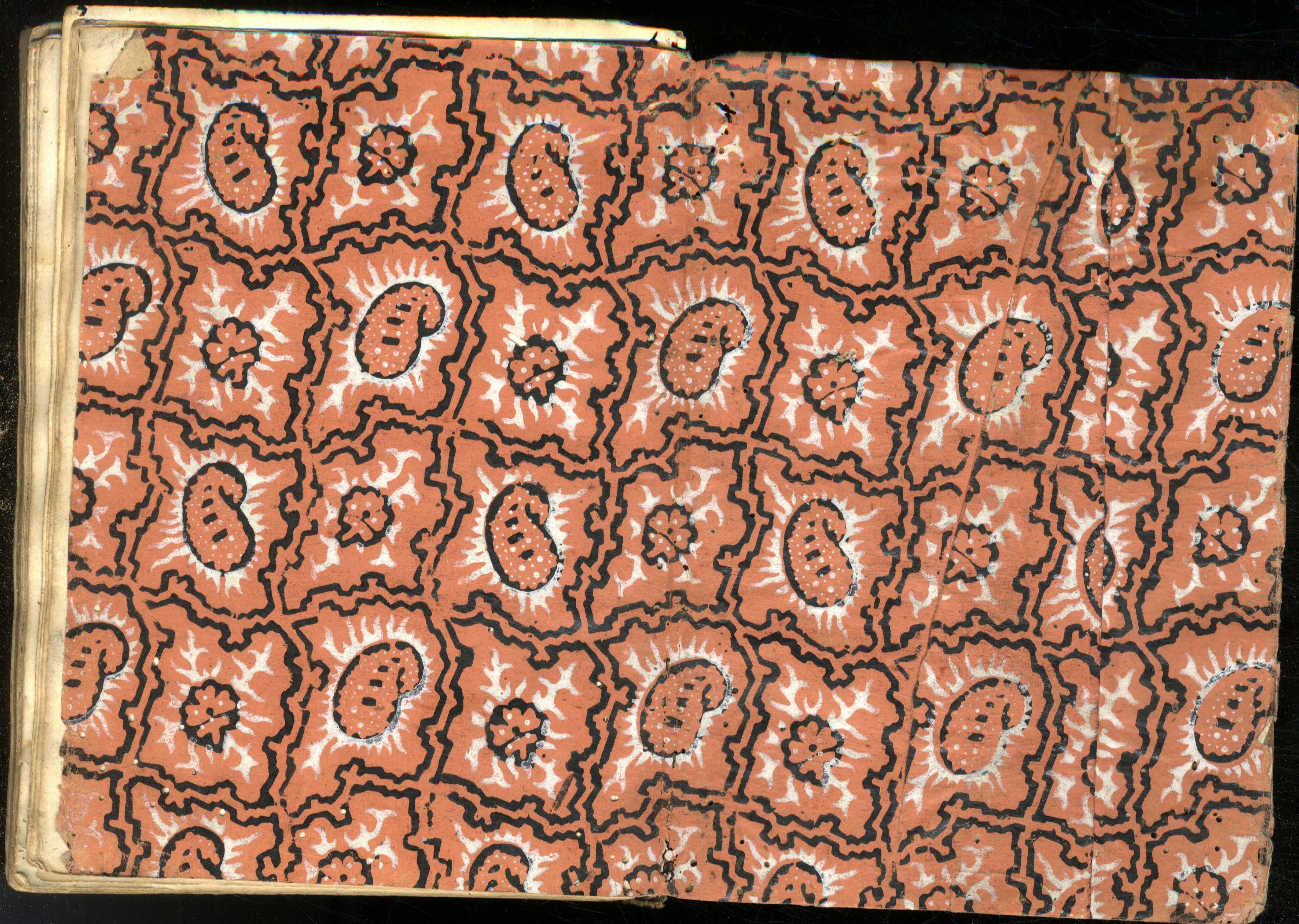


هذا رسالة في الجمع والتفريق

بسم الله الرحمن الرحيم

خدایه حمد و منّت اوّل آخر   که اولدر ظاهر و باطنده ظاهر

ظهوري پرده اولمشدر ظهوره   کوزي اولانه دليل استرمي نوره

کونش ظاهردر کلمیدر قرنداش   نه وار کورمزسه آنی چشم خفاش

خدا ظاهردر مخلوق مستور   خلاف اکلایوب اولمه حقدن دور

عجب صنع و عجب سرّ الهي   که اولمشدر عوالم جلوه کاهي

همان

کلامدي دکلکل بونلاري کمدر   که بلمك کیشیه غایت مهمدر

بیورمشلر بنه اول فخر عالم   که اولدر سید اولاد آدم

بو کون بونده اولن قتات و نمام   اولور میمون کبي يارن بدانداّم

شولر کم دائما سحت حرام یر   اولور يارين اولار صورتده خنزیر

ربا مالیني یرسه بونده برار   قیامنده بوزي اوزره سوردلر

دخي جور ایلسه حکمنده حاکم   قوپار کورسن قیامتده اوظالم

شولر در صتم بکم اولن افندي   کوروب اعمالني اکه طیندي

شوکم اقوالي افعالنه اویمز   دلبني جینیوب اول کیشي طویمز

اولَه شول کمسه کم موزي جيران   قوپه الس زایقسز روز میزان

شونك کم سعي ایله غمز اوله ایشي   جذوع ناره آصیلورا و کیشي

اوبوب شهواته منع ایدن زکاتي   جیفدن قوفسي بدا وله قاني

شونك کم کبر و فخر اوله هواسي   اولر قطراندن آنك لباسي

بکم معلومك اولدیسه بو احوال   کرکدر کیشیده بس حسن اعمال

فصل في تفصیل الاعمال

عمل داخي ایکي قسم اولدي ای دوست   برسي مغز اولبدر بیري پوست

كه يعني بيري باطن بيري ظاهر   ايكيسن داخي جمع ايت اولمه قاصر

ايكي جانب قجانكم اوله معمور   دينلور لا جرم نور على نور

شريعت حكمني ايله رعايت   يرينه واره تا فضله سنت

اوله مرضي همه افعال وصفاتك   مزين اوله انوار ايله ذاتك

ايده كور ظاهر وباطن رعايت   بولاسن تا كه جنت ايچره جنت

ايكيسنه داخي اقدام تام ايت   ولي باطنده آرتق اهتمام ايت

كه زيرا باطنكدر منظر حق   طاشنك مخلوقه منظر اولدي آنجق

چالش ايمدي بوني استه خدادن   درونك پاك اوله لوث سوادن

تنفس ايدجك رحمت نسيمي   كوردي بوي كلزار قديمي

او بوي طويمغه انسان كركدر   دكل تن جان ايچنده جان كركدر

اولور انسان كامل منظر حق   كوزكدن پرده قالدر اوكات بق

خدا

خدا چون كنت كنزا سرارين اجدي   اوكنزك زبده سين انسانه صاجدي

فضايل جمله انده جمع اولوبدر   او حقه حق اكا سمع اولوبدر

كما ورد في الحديث لا يزال عبدي يتقرب الى النوافل حتى احبه كنت سمعه وبصره

كيسينك طاهر اوله چونكه قلبي   اولور اول مخزن اسرار غيبي

قلوب اوليادر حقه حرم   قلوب اوليادر عرش اعظم

افندي بولمق استرسك الهي   قلوب اوليادر جلوه كاهي

عن ابن عمر رضي الله عنه انه قال قيل يا رسول الله اين الله في الارض قال في قلوب عباده المؤمنين وفي حديث القدسي ما وسعني ارضي

ولا سمائي بل وسعني قلب عبدي التقي النقي الورع

اگرچه پاك ايدن قلبي خدادر   سبب اتا اكا دوب لادر

بكم توحيد اولوبدر خير اذكار   حديث مصطفادن اول خبردار

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم خير الاذكار شهادة ان لا اله الا الله

شوكم اسرار ذكره ايرمك استر   بولندن طوتسون اني اي برادر

معادل اولماز اگر سایر اعمال ... تحقق بل افندی بویله در حال

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يا ابا هريرة ان كل حسنة تعملها توزن يوم القيامة الا شهادة ان لا اله الا الله ارجح

روایتدر رسول باصفادن ... نبیلر سفنه اسی مصطفادن

ندکلو اولسه اعمال عبادت ... قموسی طارتلور در قیامت

ولی توحید اصلی وزن اولنمز ... که زیرا طارتلاجق شی بولنمز

ترازونك قونولسه کفه سنه ... تحن توحیده کیم صدقیله دینه

قونولسه بر یکا ارض سموات ... معادلمی اولور توحیده هیهات

اولور توحید حق اصلی اصولك ... دخی مفتاحیدر باب قبولك

فنی اقواسیدر ادکان دینك ... طلسمیدر بکم کنج یقینك

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم بني الاسلام على خمس شهادة ان لا اله الا الله

اگرچه بشدر بنای ایمان ... ولیکن اصل کل توحید رحمان

قال الله تعالى واعلموا انما غنمتم من شیء فان لله خمسه وللرسول

غنایمدر معارفله عبادت ... ولی توحید اعلادر نهایت

غنایمدن اول ولدی خمس نافع ... انکچون اولدی اول الله راجع

جوارح خطی اولدی سایر اخماس ... حقیقی حق بلمزین اولمیه نسناس

في بيان مرتبة الملوك والسلاطين

نصیحتدر سلاطین ملوکه ... همان انجق دکل اهل سلوکه

حقه طاعت ایله خلقه عدالت ... ایکی جانب بیله اوله رعایت

اولور محبوب حق سلطان عادل ... ایرر دوقه اولور مقصود حاصل

عدالت باعث قرب خدادر ... نتیجه ظلم ایرن حقدن جدادر

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم احب الناس الى الله واقربهم منه السلطان العادل وابغضهم اليه وابعدهم منه السلطان الجائر صدق

جهانه وار ایدن سلطان اعظم ... بشر نوعینك ایتدی اصلن ادم

قال الله تعالى خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالا كثيرا

قموسی بر قبونك قوللری ایکن ... قموسی بر اتانك اوغللری ایکن

كیمین بای ایلدی كیمنی برخشود | كیمین ایتدی افندی كیمینی قول

اولور دردر آذلره بویله قسمت | بكیم بو رسمه جاری اولدی حكمت

سنی قول ایتسه ایدی غیری سلطان | عجب قادر دكلیدر او رحمان

سكا ویره بو دكلو ملك نعمت | سنی سلطان ایده غیری رعیت

بو معنای وكات فهم ایلرسن آگاه | حقك انعامنه شكر ایلرسن آگاه

بونك شكری ندر در بو صورتك | رضاء الهه طوغری یول ادرسك

عدالتدر عدالت در عدالت | كه تا آسوده حال اوله رعیت

كل امدی ایت كور بو شكره غیرت | بكیم افزون اوله شكر ایله نعمت

قال الله تعالى لئن شكرتم لأزيدنكم

جانبنده ایله صولده كائناته | سلوك ایتسكم یوق جهانك ثباته

كیمه باقی قالور دنیا بویه | كیمی كوردك بو دنیاده درنك

ایكی قابولی براودر بو فانی | قونوب كوچمكده هر دم كاروانی

قنی ادم قنی حوا قنی نوح | قنی ملك بدنده حكم ایدن روح

براهیم واسماعیل واسحاق | قنی بوبكر افندی بر اوكات باق

قنی یوسف كه اولدی مصره سلطان | قنی دنیایه حكم ایدن سلیمان

بو دكلو حكمتله بولدی لقمان | شعیب ایله قنی موسی ابن عمران

جمله انبیا هم اولیایه | خصوصا فخر عالم مصطفایه

اولوردی غیره قالمق احتمالی | اودر عاقل كه فكر ایده مآلی

كیدر قالمز بو دهرك تاج تختی | خزان اولور بو بستانك درختی

قنی شول طاق كسری قیصر | بو جام جم بو مرآت سكندر

عجب كوردكمی شول شداد عادی | قوبوب كیتدی بو دار ذات العمادی

صافن امدی بو ملكه اولمه مغرور | عدالتله ایت اولسین تا كه منصور

رعایانك ایتدی پاكی حالی | تفحص ایله كدن اولمه خالی

صافن اصحاب اغراضه اینانمه | بكیم هر كس حق ایله انی صانمه

بو سوزدر اعدلوا احكامه اولدب | افندی عدل اولور تقوایه اقرب

قال الله تعالى اعدلوا هو اقرب للتقوى

قچن سلطان ایده بر کون عدالت
صنا سن ایتدی یتمش یل عبادت

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم عدل السلطان یوما خیر من عبادة سبعین سنة وقال رسول الله صلی الله علیه وسلم والذی نفس محمد بیده انه لیرفع السلطان العادل الی السماء من العمل مثل عمل جملة الرعیة

عبادتکم ایده سلطان عادل
رعایاتک کینه اولور معادل

سنی وطاعتک تفضیل ایدر حق
نه کلو لطفلر ایدر بر اوکا حق

حقک بو نعمتنی فکر ایده کور
وار ایمدی اکا کوده شکر ایده کور

فی بیان وصیة العلماء الماهرین

کل ای عالم غرور اتمه علومه
بقوب قالمه صقین ایچی رسومه

بکم علم اولیجق نافع کرکدر
هوای نفسی اول دافع کرکدر

نیه یارر افندی فلسفیات
یوری وار ایله تضییع اوقات

کل ایمدی غیری نافعدن حذر ات
کورجک استعاذه ایله کرات

کما قال النبی صلی الله علیه وسلم اعوذ بک من علم لا ینفع

اکرچه علم ظاهر معتبردر
علم سر ایلک قوسی وتردر

علم کیم اوله اعماله مقرون
اولور اسمی انک مفتون مغبون

تعلمدن مراد اولان عملدر
نه انکم قیل وقال وجدلدر

قچن عالم اوله علمیله عامل
اولور اول بیلدوکی علمه واصل

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من عمل بما علم ورثه الله علم ما لم یعلم

دخی هم اولمه ظاهر علمه مغرور
که عرفان ملکیدر تا اوله سن دور

مجرد ظاهره الدانمه زنهار
بیلورسن خود ظاهرک باطنی وار

ما نزل من القرآن آیة الا ولها ظهر وبطن

حالیس لب ایچی اول الدانمه قشره
سرایی معرفتدن قالمه طشره

اکرچه علم ظاهرده کوزلدر
حقیقت علم انی بیلدردر

فی بیان وصیة المریدین

کل ای محبوب بی همتایه عاشق
ارادتده کرکدر کیشی صادق

مرید اولدر ایده ترک ارادت
رضاء الله کوزتمک اوله عادت

المريد عند العلماء من له الارادة واما بعض الصوفية وعند فمن لا ارادة
له دي انه قيل لابي يزيد البسطامي ما تريد قال اريد ان لا اريد

رسوم عادته مغرور اولمه — مجرد خرقه يه مسرور اولمه

كما قال جنيد البغدادي قدس سره العزيز العزة للخرقة لا للخرقه

نعم ظاهرده تاج خرقه خوب — ولي باطنده اولحق داخي محبوب

بو تاج خرقه ايله هاي هوندن — غرض اصلاح نفس اولدي قمودن

كل ايدي نفسكي اصلاحه قصد ايت — چاليش دون كون طريق حقه جهد ايت

خدايه جان دلدن اعتصام ايت — قواهالي بكم اقدام تام ايت

اكر بولدكسه بر اهل كمالي — بولنه ن خدمت ايت قومكوكلي

وجهادكه بر كلاه ابنا نمه — هوردي دعوا ايله ايش بتيري صاقن

كه زيرا اهل اوفك كثرتي وار — دريغا اهل حقك قلتي وار

ابو القاسم قشيري كيم اوستاد — زمانانده بو بيتي قلمش انشاد

اتا الخيام فانها كخيامهم — واري نساء الحي غير نسائها

انك اول وقته كوره دركلاني — نه بنسوان قالدي شمدي نه جاني

معارفدن دم اوردي بعض اشخاص — كيجنور باده نوش مجلس خاص

ولي نفسي انك ثعبانه بكزر — طاشي ادم ايچي قپلانه بكزر

اكرچه كيم كيرو چوق كسه صوفي — ولي هر خرقه پوشي صنمه صوفي

تصوف نفسي پاك ايلمكدر — فنا بيله ابي خاك ايلمكدر

والا سترناس اولور اوكيني — ضلال و داخي اضلال اولوريني

رسولك بو حديثين ايشت اي جان — انك حقنده در در اهل عرفان

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم شر الناس من قامت القيامة وهو حي

صفتي بر لمعه اتمه قالمت — چاليش كيم كشف اوله نور حقيقت

حذر ايت كيم نراه ضلاله — سلوك ايله طريقا عند اله

عن ابن مسعود رضي الله عنه ان النبي صلى الله عليه وسلم خط خطا
فقال هذا سبيل الرشاد ثم خط عن يمينه وشماله خطوطا ثم قال
هذه على كل سبيل منها شيطان يدعو اليه ثم تلا قوله تعالى وان هذا صراطي
مستقيما فاتبعوه

خطوط ایله بنی ایتدی اشادت ایدر اول رشدی اولانه کفایت

ضلالی و بدعتی افراط تفریط طریق اولدی و اتدی خلقی تغلیط

اولوردی طتره بو الكرده شیاطین اولوردیس اودنه یولده عصمت دین

شوکیم اهل کمال اهل دلدر بلوردکیم خطا وسط معتدلدر

کل امدی ولحیبه اقتدا ایت انک کوستردوکی طوغری یولدکت

قال علی کرم الله وجهه الطرق کلها مسدودة علی الخلق الا علی من اقتفی اثر رسول الله

بودر ساقی کوثر علی شان قرین اوله اکا رضوان رحمان

کشی بریولکه بولمز خدایی مکر ایده رسوله اتباعی

رسوله اویه کم حقی سورسک سعادت اهلی ولمغه ایودسک

سگا دلخی محبت حاصل اوله درونک شوق ذوقه واصل اوله

قال الله تعالی قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله

اولوبدر جامع اخلاق کریمه نظر ایله علی خلق عظیمه

رسولک سنتین تحصیل ایده کور طریق ادابنی تکمیل ایده کور

قال الله تعالی ولکم فی رسول الله اسوة حسنة لمن کان یرجو الله

خدایی سنتین ویسون ایامه که اولدر مرشد اولان خاص عامه

دلیل اولدر صراط مستقیمه اول ایلتر کشی دار نعیمه

خدایی سنتین سود حبیبین بلوب نفسندن ارتوق جان طبیبین

فجن غالب اوله حب پیغمبر کماله ایردر ایمان ای برادر

روی عن البخاری عن ابن هشام انه قال کنا مع النبی صلی الله علیه وسلم وهو
اخذ بید عمر رضی الله عنه یا رسول الله انت احب الی من کل شیء
الا نفسی فقال صلی الله علیه وسلم لا والذی نفسی بیده حتی اکون احب
الیک من نفسک فقال عمر فانه الان احب الی من نفسی فقال النبی
علیه السلام الان یا عمر یعنی الان صار ایمانک کاملا وعملک صالحا

دیدی بوکون رسول ابن خطابه سلام اکه دلخی بو آل اصحابه

سنی نفسمدن ابروغیدن ارتوق سودم بو مرتبه اصلا ریب و شک یوق

دیدی اکا رسول باصفا لا که نفسکدن ده حتی ارتوق اوله

ددی نفسمدن اروق سودم الانی   ددی كیم شیمدی كامل اولدی ایمان
كیتی نفسمدن ارتوق سوسه توكی   كه اولدر رهنما اولان یولده
چو نفس انسان شریعت ایلدی   رسول باصفا خود حقه الچی
كیشنه نفسیده اقرب ولایه   بلوردی سن طشره دن بوندن قالدی
رسول اندن احب اولجوی یار   قلاینی قیاس ایله بودی وار

فی الدعاء والمناجات

خدایا ایلكل فضلكله توفیق   كچورتلویدن قیل اهل تحقیق
یوزی صوبیه جمله انبیانك   خصوصا فخر عالم مصطفانك
ایرشدر بزی افعال وصفاته   هم ابنالر هم تخصیص ذاته
بزی غرق ایتسون اصنام ناسوت   اولاور تاكم بزم مست لاهوت
تجلی جمال ایله ویر اشراق   قیودی ال بولالم نور اطلاق
بوغبسه سكا لایق بزده حرمت   افندی ایلكل فضلكله رحمت
توفیقه نشكره الهی   جنا یكدر قولك الحق پناهم

مستر ایلیوب نوری شهودی   عطا ایت شكره حقانی وجودی
ایروب ذات احددن قوت قوت
حبیبك حرمتنه ویر محبت
بزی قیل مطلع جمیعه فرقه   افندی ویر نجاتی صالمه غرقه
مسیر ایله توفیق و ویر هدایی
ایره مطلوبنه تاكه هدایی
هوای نفسه مغلوب اولمسونلر   اویار قوللاری كی اویار الهی
قالوب غفلته محجوب اولمسونلر   اویار قوللارو كی اویار الهی
تجلی ایلمزسه نور وحدت   سنی قویوب ایدرلر غیره رغبت
معطل ایتدی خلقی نوم غفلت   ~~صناسن هر بری عمانه طالدی~~
سواحبی قلوب ناسی الدی   صناسن هر بری عمانه طالدی
جنابكدن همان احسانه قالدی   اویار قوللارو كی اویار الهی

یولمیدر

نفسه اویوب یا حقدن طشره چقق / کبر و عجب ایله ادک درویشه طاقق یولمیدر

مطلبك اعلا ایکن ادنایه اقق یولمیدر / یار باقی وار ایکن اغیاره باقق یولمیدر

نیجه بر اولمز هولر نیجه بر طول امل / کلبر و شمون کر و ای دردمند انصافه

سالکه لایق دکل هیچ نیدوغ یله جدل / هر تصرف خود حقکدر خلقه باقق یولمیدر

هیچ حقك قوللری کوچك بیوك ازکك / خدمت مولاده اولمقدر قول اولانك ایشی

اکلمدی کیم که هیچ کندویی بلمز کشی / حاضر ایکن خالقك اطرافه باقق یولمیدر

دور ایدن حقدن سنی حب سوا قیر علف / کورنه وجهیله سلوك ایتدی یول کوده سلف

نقد عمری ایله نفسك هواسن تلف / وجه باقی وار ایکن مخلوقه باقق یولمیدر

نیجه بر اماره لکله ایلیه نفسك قرار / ایشت فروا الی الله ایله اول یکا فرار

قوسوا صدقیله کل ایله حقه اعتذار هم مرادی حق ویرن غیره باقق یولمیدر

کثرت امواجنه الدانور سنمه / وحدت دریاسنه کیروب کلنلر

بردانی فانیه نظر ایلمز / حقك دیدارین کوروب کلنلر

حقیقت سرویدر هیچ خزان اولمز / تازه کلدن تر دردن صرار بصولمز

اولمزدن اول اولدی بردخی اولمز / صودیبی حسابی ویروب کلنلر

ذوقله اکلیوب سر وجودی / کما الیه ایرشدردی شهودی

حقیقت اونره ایتشدر سجودی / درکاهی حقه یوز سوروب کلنلر

شولکه حقه قولدر غیره قول اولمز / عاشق معشوقدن غیره طاپو قلمز

باب حقدن غیری اوزکه برقپو بلمز / حقك دیوانینه طوروب کلنلر

تفرکه قطره دن بحره ایرشدی / قیودن باقی کن صدره ایرشدی

نقدایی شبهه سزدن ایرشدی / حقك احسانینه ایروب کلنلر

در ادب صحبت و حسن معاشرت بسم الله الرحمن الرحيم

ادب تاج است از نور الهی بنه بر سر برو هر جا که خواهی یعنی ادب نور دل بر تاجدر
بلسو که قوودق هر قند اسنتر ئیک کیت علم وه است نه نزا انسود دست
علم اوندر طقوزیکا دیدر یکی بریسی علم است علمدر لقمان نزا لقمانه
گفتند دیدیلر ادب از که اموختی ادب کمده اوکر تدک گفت ازبی ادبان
دیدیکه اوسزله دان هرچه نه پسندم امدی آنلر دان که از انان نا پسندم
باکه بکنلمش اول از واخیر ازکه دم آندلا صا قندم بیا ای گل گل
ای گوگل چه کنی ینکلرسن بصحرا رویم صحرایه کیده لوم چه کنیم
بنیله یلیوم سیر کنم چه سیر کنی نه سیر ایدرسن شکوفها چچکلر
بسیارست چوقدر ویکر داخی انجا انده چه کار ایتیم
نه اشلیه لوم صحبت میکنم صحبت ایده لوم چه خوار شیم نه ییه لوم
هرچه خواهی هرنه استرسنک چند کسیم قاچ اولورز نه می دانی
بلمزمسن نه دانم بلمزمن چه اتمی دانی نچون بلمزسن تو میدانی
سن بلورمسن آری بلی میدانم بلورم چنداست قاچدر
خواجه عالم عالمک اولوسی بهتر فرزند نبی ادم ادم اوغلانلر
ینک اولوسی ذو رود لحیات ایزد تعالی الله تعالینک تحیات و
صلوات بر روا ؤا او باد انک روحنه اولسون که چنین فرموده است
بیور مشدر خیر الرفقاء یولداشک خیرلوسی اربعه او خمسه
دست دریا جود شده یکی بنده شما بری سزک قولکز

شنبه ایده لوم

جه کده ا ا
پنجه

ویکه دو لتخواه شما بری داخی سزک دولتخواهکز ویکر دعا خوان شما
بری داخی سزک دعا جیکز ویکر خدمتکار شما بر داخی سزک
خدمتکارکز ویکر دل آرای شما بر داخی سزک کوکل آچنجیسی
چند شد قاچ اولدی چهار کس است درت کشیدر نه خبردر کلدار
یا چند خوش است ~~خوش شدر~~ یا قاچدر پنج است بشدر آری
بلی خوش است خوشدر باچه فرمایی یا نه بیورسن بر و دریا
وار بازاره چه کنم نیلیه یم چه خرم نه آلیم بپنج عثمانی شهد بخیر
بش آقچه لق بال آل وده عثمانی روغن اولا الجلق یاغ آل و بشت
عثمانی گوشت بخیر یکرمی آقچه لق ات آل من تنها چندین اسبابها
چه گونه خیریم بن بو قدر اسبابی یالکز نجه آلیم محی الدین را الجوانده محی
الدین فقیه جا غیر با تو میرود سنک ایله بیله وار رسول من او را نمی خواستم
بن انی استمزم چرا نچون شما بیایی سز کلوک من انجا کار دارم
بنم بونده اشم وار چه کار داری نه اشلرسن حیزم اورم اودون
کتورم و آتش می سوزم آتش یاقریم منلا محمود را منلا محموده
~~لبیک تو بیایی~~ ~~نه کل~~ ~~بخواند~~ بکو دی او می گوزد او یاقر
او طاقت نه وارد اونک طاقتی یوقدر من تنها میروم بن یالکز کیدرم
چه باشد نوله نزد و بیایی بتیز کل یک دونما کیای بستاله بر ایکی تاج
آل بیا زنیز فراموش نکنی صوغان داخی اونتمه هرچه لازم است اورا
بستاله هر نه لازم ایسه انی آل منلا محمود لبیک تو بیایی شما کل

بخوان تا اوقو • چه میخوانم • نه اوقیم • درسم نمی دانم • درسم
بلمم • چرا دانی • نه بخوان بلمیسن • تا نخواندم • یا نخواندم • اوقومدم • ب
یا چه کردی • یا نه اکلندک خوابیده کرفت • اویقم • بیای قرآن
بخوان • باید دست لازمست • ایدست لازم دکل • یا مصحف چه کونه
داریم • یا مصحفی یوقدر • دوتیم • از بر بخوان • از بر اوقو • از بر نمی دانم
از بر بلمیم • مثلا احمد را بخوان • مثلا احمده چاغر • او بخواند • آصلا
اوقمز • او نیشنیده انده • او دخی بلمز • هر آینه • البته • اشنی را • المزی
میشنیم • دوکه ده م • چه جرم داریم • صوچومز ندر • چرا نمی خوانید
نیچون اوقمزسز • چه کونه میخوانیم • نجه اوقیه لیم • درس را نمی دانیم
درسمز بلمزز • چه بازی می کنی • نه اوینرسن • هیچ بازی نکر
دیم • اوینمدق • خفیه بکاه میدویم • قالق اوه کیده لم • چه
کار داریم • نه ایلیه لوم • نان بخواریم • اتمک ییه لوم • من کرسنه
یم • بن آج ام • دکلم • بخاطر من بخوار • بنم خاطرم ایچون یه • چه باشد
نوله • چه هست • نه وار • چه خواهی • نه استرسن • شیرین
هست • طتلو وار • شیرین میخواهی • طتلو استرمسن
آری • بلی استرم • اکر شیرین بایدت • اکر طتلو استرسک •
علم طلب کن • علم طلب ایله • زبان فارسی را آغاز کردم • فارسی
دلنه باشلدم • خدا راست آورد • الله تعالی راست کتوره • فارسی
میدانی • فارسی بیلورمسن • آری • بلی بیلورم • نمی دانم • بیلمزم •

بخرا

چه نمی دانی • نیچون بلمزسن • فارسی نمی خوانم • فارسی اوقمزم
چرا نمی خواندی • نیچون اوقمدک • بخوان بنویس • اوقی یاز • خواندن
نوشتن • اوقمق یازمق • ترا یکمرتبه درس شنید • سنکه هر مرتبه ده
ارشد و در • بیا بخوان • کل اوقو • نمی خواهم • استمزم • چرا نمی
خواهی • نیچون استمزسن • درس بخشیدنی نمی دانم • درسی اولقدر بلمز
ازان نمی خواهم • انکچون استمزم • زود واز بر کن • تیز از بر له •
من خانه میروم • بن اوه کیده رم • دیرجی آید • کیچ کلورکا •
در خانه چه کار کنی • اوده نه اشلرسن • در خانه کار ما بسیار است •
اوده بنم اشیم چوقدر • در خانه چه کنی • اوده نه اشلرسن • مرا چرا نمی کویی
بکا نیچون دیمزسن • ترا نمی کوییم • سکا دیمزیم • از تو نکاه می داشتم
سندن صقندم • تا تو ندانی • تا سن بلمیه سن • من ترا دوست نمی داشتم
بن دوست سنی بلمزیم • من ترا چکنم • بن سکا نیلریم • چرا نمی
خواهی • نیچون استمزسن • بر خیز برو • طور کیت • لتو بد مردی • سن
ییرمز کیمسه سن • در این چه کی • بو آرده نیلرکا • من ترا نمی خواهم
بن سنی استمزم • لطف کن • مرا سخت مکو • لطف ایله بکا قتی سویلمه
نرم بکو • یومشق سویله • تو کسی را مرنج • سن کمسنه یی انجتمه • اکر از توم
دمان برنجی نند • اکر سندن مسلمانلر انجنلر • ترا نیز برنجی نند •
سنی دخی انجدرلر • سخن ما کوش کن • بزم سوزمزی اشت •
فراموش مکن • اونتمه • سخن باندیشه بکویی • سوزی فکر

ایله اندن اصکره سویله • دورد مکوی • سیز سویلمه تا پشیمان نشوی
تا پشیمان اولمیسون • دوستان را میازار • دوستلری انجتمه • هر کسی را دوست
مدار • هر کیشی دوست دوتمه • هر کسی دوستی را نشاید • هر کیمسه
دوستلغه لایق دکلدر • از مکر دشمن غافل مباش • دشمن حیله سندن
غافل اولمه • دوست می نمایند • دوست کورنورلر • کاری دشمنان
کروه • دشمن ایشی ایلرلر • دوست مشمار انکه در نعمت
زنند • دوست صانمه شول کمسه نعمت اوزرلاق یاری و برادر
خواندکی • یارلق لافن و قرداشلق دعواسن ایدر • دوست
آن دانم که گیرد دست دوست • دوست آنی بیلورم که دسته دوستک
آلنی • و پریشان حال و درمانده کی • پریشانلق حالنده و درما
نده لق حالنده • از کجا می آیی • قنده کلورسن • وکجا می روی • قنده
کیدرسن • در اینجا چه کنی • بونده نه ایلرسن • چه نام داری • آدک ندر
وچه صنعت دانی • نه صنعت بیلورسن • چندین زمان در کجا بودی
بو قدر زمانلر قنده اولورکن • چرا نیامدی • نیچون کلمدک • آب بیاور
صو کتور • امروز تشنه شدم • بکون صوسادم • روزه میداری
اوروج می دوترسن • روزه ندارم • اوروج دوتمم • لیکن چنین هیچ
خوار بودیم • شونی بونی ییدم • مرا می سوخت • بنی یاقدی
چرا بسیار نخوردی • نیچون چوق ییدک • نه داشته بود
بلمدم • دیکر بسیار نخورم • بر داخی چوق ییمم • هرگز دیکر بار نخورم

هرگز

هرگز بر داخی یمزم • نان میخواری • اتمک ییرمسن • آری بلی ییرم
امروز گرسنه شدم • بکون آج اولدم • نان نمیخواهم • اتمک استمم
مرا نان نمیباید • بکا اتمک کرکمز • گوشت میخواهم • ات استرم
در بازار گوشت نمی یابد • بازارده ات بولنمز • در بازار بسیار جستم
بازارده چوق آرادم • گوشت نمی یافتم • ات بولمدم • بازار چه
شد • بازار نه اولدی • برخیز • قالق یوقاری • چه کنی • نه ایلرسن
دگر بازار روم • بازاره کیدهیم • در بازار چه کنی • بازارده نه ایلرسن
چیزها بستانم • شونی بونی آلالوم • هیچ چیزی نه بکار آید • هیچ
نسنه یوقدر ایشه کلور • در بازار گوشت بسیار است • بازارده ات
چوقدر • نان بسیار است • اتمک چوقدر • انگور بسیار است • اوزم
چوقدر • امرود بسیار است • آرمود چوقدر • ورنها هیچ یکی نیست
بو شلرک هیچ بریسی یوقدر • دروغ مگو • یالان سویلمه • من دروغ نمیگویم
بن یالان سویلمزم • از خدا میترسم • الله دن قورقرین • تو مرا باور
نمیکنی • بنی اینانمزسن • چرا باور نکنی • نیچون اینانمزسن • دروغ
بسیار میگویی • یالان چوق سویلرسن • کی دروغ گفتم • قنده یالان
سویلدم • بحق خدا راست گفتم • الله حقیچون دوغری سویلدم • من دروغ
گفتن نمیدانم • بن یالان سویلمک بلمزین • از بامداد در بر حاست • صباح
خدان طور گل • اینجا بیا ای • بوراییه گل • خوش بشد بکنیم • خوش اوله ایده
فلان کجا رفت • فلان قنده کتدی • نمیدانم • بلمزم • چرا اینجا قرار نکند

چ

نچون بونده اکلمزسن • تو ورا ببستند • قابوني ياب • سن تنها نيچنم
يالتو تنها ده • اوتورالمسنکله • دزد ايکش ی • قاپوي آچ • چه کمي
سنکرسن • بيرون روم • طشه کيده لم زين • مرا امروز اينجا
نشستم • بن بوکون بونده اوتورريں • هيچ جالي نمي دوم • هيچ
بر يره کتمزيں • بنشين • اولتور • مرا زود جی آييم • بن تيز کلور
اي جان • هنوز مرا نخواه • ای نم جانم بنی اشتمه • مرا بی تو نيا شستم
بنو سن سز اولمزيں • يک زمان آرام کن • بر مقدار حق قاتلاشک
بحق خدا امر بنج • الله حقچون بنی اشتمه • مرا کس را ترنجم • بن
کمسه النجتمزيں • مرا امروز نيا يسيم • بن بکون کلمزيں • فردا جی قيسم ياريا
کلورين • امروز چرا نمی آيي • بکون نچون کلمزسک • بجاي ديکر جی روم
بر عزيزي يره کده زم • کی جی روي • قنده کيدرسکا • ترا نمی کويم • سکا
ديمزيں • چرا • نچون ديمزسن • از تو جی ترسم • سندلا قورقارلا
چرا جي ترسی • نچون قورقرسن • مرا جی زنی • بنی دوکرسکا • چه کنم از
دست تو • بنچه ايدم سنک الکدن • وکی جی رويسيم • وقنده کيده يم
هيچ ترا پند کار نميکند • هيچ سکا نصيحت فايده اتمز • مرا پند مده
بکا نصيحت اتمه • من پند نمی کيرم • بن نصيحت دوتسم • تو مردم
سن آدم دکلسن • مرا نخوردنه • بنی کند و حالمه قو • تو داني سک
بيلرسکا • آخر پشيمان شوي • آخر پشيمان اولورسن • پس سود ندارد و
صکره فايده ويرمز • يا چه کنم • يا نه ايده يم • پند بپذير که نصيحت قبول ايله

هر کس را

هر کس را خدا عنايت کند • هر کشيه الله هدايت ايده • تو سرکش مشو
سن سرکشلک ايلمه • بيا راست رو • کل دوغري يوري • تو پند بشنو و
ورده سن کند و کس وير نصيحت • ارتواني • اکر کوچک بيتر • هر کس
هر کمسه • هر چه کند • هر نه ايدرسه • بخود کند • کندوسيه ايدر • تو چه خواهی
سن نه استرسن • من نيز از تو کمتر نه ايسم • بن سندن داخی اشغی
بنيا ايسم • بيا ودر • کل کتور • نه يا ورم • کتورمزم • چرا نچون کتورمزسن
تو تنها روي • سن يالکز کيدرسکا • تو نيز بيا بروسيم • سندا اخی
کل کيده لم • اسيم نه • آلتوم يوقدر • کی رفت • قنده کتدی يه
بفروختم • صاتدم • چرا فروختی • نچون صاتدک • زر و سيم ندارم
التون اقچيم يوقدر • نمی توانم • کوجم يتمز • که کليا و جو ميتاشتم
اربه او تنق الام • چرا از من نه خواستی • نچون سندن استمدک
ندانستيم • بلمدم • نيز نترسيدم که ندهی • دخی قورقدم که ويرميه سک
چرا نترسی • نچون قورقدک • بيا بمسجد برويم • کل مسجده کيده لم
چه کنيم • نيله سيم • نماز ميکذاريم • نماز قيلالم • کدو امين نماز • قنغی نماز
نماز پيشين • صباح نماز • مرا کذارده بوده ايسم • بن قلدم • ديکر بار بکذار
بر وخی قل • يک دو سه بار • بر ايکی اوچ کره • قيلدم • برو زيکشنبه بيايي
بازار کونی کل • اين قدر بست • بو قدر يتر • ديکر نکوی • برداخی سويليه
کر شما را صد بار بکويسيم • اکر سکا يوز کره سويليسم • هيچ آصی نکند • هيچ فايده
اتمز • تو نيز نکوي • سن داخی سويليه • مينداريم • صانورم که سود کند

آلتوم هيچ

دکلم

فایده ایدر • بیاای برادر • کل ای قرنداش • ماه و خورشید • آینک
وکونک • چ بش کا بیاموز • حساب اوکرن • چه باشد • نوله
بیاموزید • اوکه دکت • تحقیق بزبان سوریانیه بدان • اول سوریانی
دلنجه بل • دو تشرین • و دو کانون و بس انکه شباط • و آذر و
نیسان • و ایار است • خزیران • و تموز آب • و ایلول انکه ... دار از من
یا دکار است • تشرین اول تشرین ثانی کانون اول کانون
ثانی شباط آذر نیسان ایار حزیران تموز آب ایلول دیکر
نامهای یونانی بدان داخ یونانی دلنجه بل جارت ابریل مایس
یونیوس اونیوس اغستوس سنتورس اختورس تودوریا
ذکورس نیارس فلوراس دیکر بزبان تازی بدان •
داخ شرب دلنجه بل حمل ثور جوزا سرطان اسد سنبله میزان
عقرب قوس جدی دلو حوت بو ذکر اولنان برجلیر کونک سیر
ایدوکی برجلیر در اول ایکی برجیدر و هر برجده اوتوز کون سیر ایدر
دورت فصلدر حمل ثور جوزا بو اوچ برج بهار برجلیر بدر
طفلان کوندر سرطان اسد سنبله بو اوچ برج دای یای برجلیر بدر
بوذی طفلا کوندر میزان عقرب قوس بو اوچ برج داخ حریف
برجلیر بدر یعنی کوز برجلیر بدر جدی دلو حوت بو اوچ برج
داخ زمهریر برجلیر بدر یعنی قیش برجلیر بدر بونلر داخ طفلا
کوندر حله اوچ یوز التمش کوندر دیکر نامهای شهور عربیه •

داخ

داخ عرب آیلرینک آدلرینی بدا ایند بلک محرم صفر ربیع الاول
ربیع الآخر جمادی الاولی جمادی الآخر رجب شعبان رمضان
شوال ذی القعده ذی الحجه دیکر نامهای روز بیاموزید
داخ کونلرک آدلرینی اوکرنکز بزبان عرب دلنجه یوم الاحد
یوم الاثنین یوم الثلث یوم الاربع یوم الخمس یوم
السبت یوم الجمعة بزبان پارسی و عجم دلنجه یکشنبه
دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه تمام
قال علیه السلام استخف اوستادینه سنکا وکل ... یعنی
بر ادم اوستادینه حقارت نظر ایله نظر ایلسه خفطندلا
اولان علومن خاطرندن کیدوب ... کلال کلوب متعقد
اولور اوستادی جورینه تحمل اتمین جاهل و مودب جفاسنه
صبر اتمین باطل و بی حاصل اولور طبیب جوری و جراح زحمتنه
تحمل اتمین دردیله ضعیف محنت ایله تخیف اولور اکوسنک
مهر و محبتندلا اوستادک جوری و قهری یکدر ...

یا وهاب ١ یا فتاح ٢ یا واحد ٣ یا احد ٤ یا صمد ٥
یا عظیم ٦ یا علی اسما شریف تمام شود

آفات اللسان

خدا انجق عطا ایلدکدن / ایلدرسه قدر احسان

اشت بر بر بیان ایدم / ندر کور آفات لسان

بری الفاظ کفر آنك / خطادر سویلمز زنهار

دخی خوف کفر هم سب / جدال آجمه دهانی

یمین اتمك حقك غیری / دخی مسلمه بددعا

حرامدر کامی کفر اولور / بولر محو ایدر ایمان

کذب غیبت نمیمه بله / دخی سخریه دورمسن

ثنا حتنله خصومتدن / صقن نقص ایدر انسانی

تمنی خوض الباطل / بری افشاء سر اتمك

سؤالدر بر عوامه / انی که ازمیه اذعانی

سؤال مال و منفعت / دخی سؤال مشکلات

كلام ذي اللسانلن در بهتان قفا كذب بابى
امر بالمنكر اتمكدر دخي نهي عن المعروف
نامشروعه شفاعتله سؤال عن غيب انسان
تكلمدر بري زنهار اقامتله صلوة اجره
كلامدر خطبه حالنده دخي اوقورکن اذاني
دعا كافرله ظالمجون صلاح قسن صد بقا ايله
تكلم ايلمه اصلا اوقورکن دكله قرآني
كونولقب قومق مسلمه هم انكله ذكر اتمك
بلاون فصليله عين ايدوب جمع اتمه نيراني
سؤال اتمك امارتله قضا وتوليت اوقاف
بري رد عند اتمك قبول اتميوب آني بلاوم

حمدا

نرودن تكلمك لا يعني كنج اجنبيله وهلم
وهمزيله تفسيردر كلام الله قرآني
معصيت مراد ايدن كسه طاينى كسترمك
اذن ويرمز معاصيه انلكم اويرمنانى
حرام اولدى بو منكورات ايشت بو برحنديله
تكلم ايلمه هر كز اومرسك خوب غلماني
كلام دنيادو ربري نجردن كون طغاندك
خلوده سويلمك ايله دخي تعريض للساني
جماع عندنده سويلمك طلبدر بري وحياني
دخي كثرة خلف اولدي كدك اولورسه صدقاني
كشي نفسنه بد دعا ايدوب اولمق دور موتي

وهم اكراه واخافت بغيری ذنب انسانی

ضرورتسز كلاميله كلام غيری قطع اتمك

وهم اجنبی وار ايكن ايله تناجی اثنانی

محلك غيرده شيدن سؤال حليه طهارتله

كلامی متبوع تابع ايدنلر طوتمولغنی

سلام ويرمه تبول هم تغوط ايدنه اصلا

دخی ذميه ويرمه كم اودر اعدانك منها

كلامی دنيا دربری مساجده لغو تعبير

خطا في القبر وخوف ومزاح مدح قولانی

دخی فتح ايلمك اذن عند كلام اعلانك

شو شجعی ايلمك غلطت كلامدن عنقله حانی

بولر

بولمز مدرك تنقيض ما نشيدن بيوردی قول پاك كنده

حبيب نور رحمانی شوكم عين عنايتله نظرا قلوب دعا ايله

او مادام فيض فنا اوله دار جنانی حرام اولدی

سكونله تعلم اتمك تعليم شوق بلمسی فرض واجب

ويا شدن اولانی عاطسك حمدندن اقل

حمد ايلدن سه بر كشی اغرمايه قولغی قرن وهم

انوك دشی بو خصا خصا سيدی فند

درسه ماخذی ويرجواب الكادیکم بسانی

عارفدر كشی

تمت تمت تمت

عاصیلك حمد ایتك اقل حمد ایدرسن بن کشی اغزمایه

قولغنی قرنی وهم انوك دیشی بوحطالك بیتدی

قنده درسن ماخذی و بر جواب الکادیکم بتان

عاینده کشی تمت تمت

قورا غنجدن یجکالر جیقر مولا یه بق

الجفه انم نظر کلردیندہ سن اعلاه به

بو بویله تعلیم ایلمش حضرت نجرجهان

امردینده بویله در دنیا ایچون انادقه

تمت تمت تمت بلاجین

ربم اول خالق القدر کیم بی شبیه بی نظر نظیر بنم اول

احمددر کیم جانب حقدن نذیر هم کتابم

دینمك قرآندر بی ریب شك دینم اسلام

دین در اولدر بیدر منبر ملتندن هم رسولك

قبلم اول بیت الحرام هم اصلم آدمدر اولدر

ابو السکبی اعتقاد اهل سنت والجماعت

مذهبم هم عملده مذهبم نعمان ذو العز الکثیر

یا الهی ایله ایاك بوجوابی سن بره شول زمان

نکم صوله بن دن بوی منکر و نکیر بلاوامام

الله تعالى حضرتنه بلمسی واجب اولان صفتلر یکرمی ایکیدر

وجود وار اولمق
قدم وارلغنك اولى اولمق
بقا وارلغنك آخری اولمق

قيام بنفسه غيره محتاج اولموق
مخالفة للحوادث مخلوقاتدن برینه بكزمامك
وحدانيه شریك ونظیری اولمامق

حيوة دری اولمق
علم بلمسی اولمق
سمع اشتمسی اولمق
بصر کورمسی اولمق

ارادت دیلمسی اولمق
قدرت کوجی اولمق
كلام سویلمسی اولمق
تكوين خلق ایتمسی اولمق

حی دیمك معناسی دیری اولیجی اولمق
عالم دیمك معناسی بلیجی اولمق
سمیع بصیر دیمك معناسی ایشدیجی اولمق کوریجی اولمق

قادر دیمك معناسی کوجی اولیجی اولمق
مرید دیمك معناسی [illegible]
متکلم دیمك معناسی [illegible]
مکون خلق دیمك معناسی ایدیجی

الله تعالى حضرتنه محال اولان صفتلر یکرمی ایکیدر

عدم دیمك معناسی یوق اولمق
حدوث دیمك معناسی صکرهدن اولمق
فنا دیمك معناسی صنایع اولمق

مخلوقدر

عدم قیام بنفسه دیمك معناسی برینه محتاج اولمق
مماثلة للحوادث دیمك معناسی مخلوقه بکزمك
عدم وحدانیه دیمك معناسی شریك ونظیری اولمق

موت دیمك معناسی اولمك
جهل دیمك معناسی بلممك
عمی دیمك معناسی کورمامك
صمم دیمك معناسی اشتممك
عدم ارادة دیمك معناسی دیلممك
بکم دیمك معناسی سویلممك

تعطیل حال اولمق
میت دیمك معناسی اولیجی
جاهل دیمك معناسی بلمیجی
اصم دیمك معناسی اشتمیجی

اعمی دیمك معناسی کورمیجی
عاجز دیمك معناسی کوجی اولمیجی
عدم مرید دیمك معناسی دیلمیجی
ابکم دیمك معناسی سویلمیجی

معطل دیمك معناسی حالی اولیجی

بسم الله الرحمن الرحيم

بو فصل نكاحك سنتلری و فضيلتلرين و نكاحك
حقوقن بلدرر بلكل كه سنتلرين ادا اتمكله غايت
ثقيلی و حقلرين ادا اتمكده غايت دشوری و امور
لرك منفعتی عام اولنی و فضيلتلروك ثواب غايت ٥
عظيم اولنی نكاح در زيرا دين محكم اتمك بو نكاحله در
وخلقی كوكچك اتمك بو نكاحله در ورسول الله صلى
الله عليه السلام بو نكله مفاخره ايتدی ورسول لعنه حط
نوعضی اتمكله باعث اولن عورتی ستر اتمك بو نكاحله در
وغنيلق ورزق جلب ايلين بودر واهل توحيدك

قولتس

قولتسين چوغلدن بودر و حديثده كلديكی بر كمسه
بر مسلم نكاحنه حاضر اولسه بيدی يوز كون الله يو
لنه صائم اولمش كبيدر وحديثده كلدی كه شفاعتك
افضلی ايكی كشی ياننده نكاحه شفاعت ايلمكدر
و نكاحك فضيلتلری و سنتلری و واجبلری
ل
وحقوقی واردر و نكاحك سنتلرندندر كه ما
اودنج الماقزين اوده مسی لله اوزرينه در و تزوج
اتمكه استين كمسنك نيتی كندی مناهيدن حفظ
اتمك اوله فقيرلقدن خوف اتميه و تزوج اتمكله
عورتك دين داری وصالحه سين اختيار ايده كه
زيرا عورتك صالحه سی دنيا متاعنك خيری

لوبیدر وعورتلک حسبده ونسبده ودیانتده

ایوسیین واصللوسنه آله زیرا طمرجکسه کرکدر

وبرموءمن عورتلک ابلوکی واطاعتی یتمش صدیق

عملی کبیدر وبرفاسقه عورتلک برفسقی بیک فاجرک

فجوری کبیدر وبدا اصللوا جمیله عورتدن

اجتناب ایله وعورتلک مالی ایچون وعزتی ایچون

وجمالی ایچون المیه زیرا بونلک ایچون نکاح کشیه

ذلیللک ودناءت وفقر زیاده ایدر ومالده وعزتده

وحرمتده کندندن اشغه عورت اله زیرا بوا

فتنه دن اسالم در واوندن اعق عورتی

المیه وفضحتی فیجه عورتی المیه ویا اشلو عورتی

المیه

المیه وبر آخر اردن اوشعی اولان عورتی المیه و

وخلقی جرکین عورتی المیه وحدیثله کلون خا

تونی اختیار ایله ورسول الله صلی الله علیه وسلم

بیوردیکی فرزجی اولمب طوغرلق عورت طوغمایان

حسنا عورتدن خیرلودر ودخی بیوردیکی

بکرلرن المق اوذریکزه اولسونکه زیرا انلرک

اغزی طاتلودر وتوقتی کوجکدر واولادی چوق

طوغرد وطعامدن وکسودن حیا ایدوب ازجق

نسنیه راضی اولور وجماع قیولا یدر وعورت ارولک

ربیه دارین وخلقی کوجکین وچومردین وغنی

سین اختیار ایله فاسقی المیه ورسول الله صلی

صلى الله عليه الصلوة والسلام بیوردیكه بر عورت
بر فاسقی راضی اولوب نكاحلنسه قیامت كوننده
قبردن قالقجق النسنه اللهك رحمتندن امید
سزدیو یازلمش اوله واگر بر كمسه بنم شفاعتم دلیه
قزینی فاسقه نكاحلدرمسون دیدی ودخی
بیوردیكی بر كیشی قزینی فاسقه نكاحلدرسه اول
كمسه كوننده بیك لعنت اینر وعملی كوكه اغمز و
ودعاسی مستجاب اولمز وعبادت اگر فرض اگر نافله
قبول اولمز شعبی ایدر بر كمسه قزینی فاسقه نكا
حلدرسه قرابتی قطع ایتمش اولور وحكما ایدر
تزوج ایدن كمسه گركدر كه عورت كندودن دون

نسنه‌دن اشغه اوله یاشده وقامتده وماله وحسبده
والا كه بودورت نسنه‌ده اشغی اولمسه عورت اول اری
استخفاف ایدر واهانت ایدر ودورت نسنه‌ده
ار عورتدن یوقرو گركدر جماله وادبه وخلقه
وپرهیز ایلوب شبهه‌لو نسنه‌دن صاقنمقده
وبر كمسه یكت قزینی قوجیه نكاحلندرمیه
وقبیح كمسه‌یه نكاحلندرمیه زیرا اول عورت
اوندن زنیه فتنه‌دن قورقلور وسنتدر كه
نكاحلنمك دلدوكی عورتی نكاحلمدین نظر
ایده زیرا نظر ایدوب الفت الفت وانس طوتمغه
سبب در رسول الله صلى الله علیه الصلوة

و السلام بر عورت نکاحلنمق استردی ام
سلمیه امر اتدیکه و اراول عورتلری یکاقلر
ی قوقولی واوکجه لرینه نظر ایت دیدی و عور
تلك موفقی واسته مسی کلکنجه سین اختیار
ایده و حدیثده کلدیکی عورتك مبارکه المقلی
استه مسی کلکنجه و مهر کلکنجه و تیزجلك اوغلو
ن قلاندر و عورتك مهرنده سنت روایت اولنان
بودرکه رسول الله صلی الله علیه السلام
قزی فاطمه رضی الله عنها حضرت علی یه رضی
الله تعالی عنه دورت یوز مثقال کومشه تزویج
ایلدی و هم رسول الله علیه السلام خاتونلرینه

بشر

بشر یوز اقچه ویردی مهر و یرمشلر بس اربله عورت
بو مقداردن تجاوز اتمیه و ار عورتنك مهرین
کما ینبغی بیلوب یاخود ویرمکه نیت ایلیه
بر کمسه مهرین کما ینبغی ویرمکه نیت اتسه
قیامت کوننده زانی کلسه کرك و عورت
مهرین ادا اتمکده مهلت استمیه مکر که
فقیر اوله یاخود عورت رضاسیله عجله
اتمیوب مهرین تاخیر ایلیه و سنتدر که قزی
بن کله و لباسلر ایله بن یوب ترتیب اید
لر که کوب میل ایلیوب استیل و عورتنك مهرنك
کلسین وفا ایدرز ابیه دخی هله بعضیلر

معجل تعجیل ویره وتزوج وقتنده عایشه انانك
دیدودیدن که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم بنی شوالده الدی تزوج وشوالده گردك
اولدوق دیدی ونکاحده دف چلمغله وصوت
تله اعلان اتمکدر نکاح اعلان ایدوك
ومسجدده ایدولك ودف چالك دیدی وسنتدر
ندر که کویکو یا وکیل نکاح عقد ایدکن
الله تعالی یه لایق حمد وثنا ایلیه ورسولنه
صلوات ویره وقرآندن بر مقدار اوقیه
اندن مهر مسمی اوندینه تزوج ایده وسنتدر ندر که
کویکو کلینك باشنه شکر جمقو وبادم
صجمق

صجمق وتبرك ایدوب ای تقوشمق وتزوج ایدن
کمسنه دکون اتمك سنتدر اگرچه بر قیون ایله
یا خرما ایله یا قوود ایله یا اتیله یا اتمکله
دخی اولرسه دکون ایلیه ومؤمن اولان کمسنه
دکون طعامین غنیمت کوره رسول الله جنت
طعاملرندن بر مثقال طعام واردر وابراهیم
علیه الصلوة والسلام وفیه پیغمبر علیه الصلوة
والسلام دکونه برکتله دعا اتمشلردر کویکو
کلینك ایکی ایغنی یوه یوب اول یوینیدی صوبی اولك
بوجقلرینه سپه اول برکات ادخال ایله و
کلینی ایو لباسلر ایله بزیه لر وکوزلرین سورمه له

يه لر و صبحی طربه و الن و ایاغین حنا یلیلر و طبلیلر
وقجانی کو یکو کردکی کردکه کلن اوزرینه کیمسه هر
نسنی ایکی شر رکعت نماز قیلالر اندن صکره کو یکو
کلنك الن صاجنه یابشه ایده اللهم بارك
لی فی اهلی وبارك لی فی اهلی اللهم ارزقنی
منهم وارزقنی منی اللهم اجمع بیننا ما
جمعت فی خیر وفرق بیننا اذا فرقتنا فی
خیر فیجن یه کو اهلنه جماع اتمك دلسه
ایده اللهم باسمك استحللتها فرجها وبا
مانتك اخذتها اللهم فیما قضیت شیئا
من رحمها فاجعله بارا تقیا واجعله مسلما
سویا

سویا ولا تجعله مفسدا شریکا للشیطان ومؤمن
فرندانی اولنسه بر کانله دعا ایدوب ایده بارك
الله لك وعلیك وجمع بینکما فی خیر دیه وعون
نله مجامعتك سنتلری و ادبلری و اردرامه
سنتلری جوقدر سنتدندر که فرجی حلال سبله
حرامدن حفظ اتمکه نیت ایلیه وماده فاسده
دبکه منی در تفسنی فارغ قلمغه نیت ایلیه وطبعه
لذتله تربیه اتمکه نیت ایلیه که مکروهاتك
تحملنه تقویه ویره ودکراندو کمز فضیلتلری
احاطه نیت ایلیه و اول سنتلری دندر که هر
برسی بر پاره ایدنلر که انوکله بیشلرین سیلکر و

وسنتد دندرکه اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم اللهم جنب الشيطان

وجنب الشيطان ما رزقتنا ديه کرکه الله تعالى

ولد نقديرايدرسه شيطان ضرر اغنبه وسوء

اخلاص اوقنبه وابه اللهم ارزقني من هذه

الوقعة ولدا اسمه محمد ديه زيرا که الله تعالى

ان کلك ولدن قلنده ان شاء الله تعالى

ورسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردي

برکتسي عورتنك حامله ايکن الي قرن اوزره

بينه قويوب اشه بسم الله الاحد الصمد الذي

لم يلد ولم يولد اللهم اني سميت ما في هذا

لبطن

لبطن محمدا باسم محمد عليه الصلوة والسلام

ديسه اول عورتك حملي ارکك اوغلان اوله واوله

سنتدرکه جماعت اقل عورتله اوينيه زيرا او

يمشدن جماع جفادن وسنتدرکه رسول

الله عليه الصلوة السلام بيوردوغي که تجن برکسه اهلنه

جماع اشه خروس قلقسي کبي قلقمسون بلکه عورتنك

قرت اوزرنده طورسين تاکه عورتدن کندويه

ايرشدکه کبي کندودن دخي عورت ايرشه

يعني اندن دخي مني نازل اوله وبرحد بشدد دخي

کلدکه عورت فارغ المزدن اقدسن فارغ

اولسن اول کونلك نفسيه سند منخيره

اودسه كركدر وجماع ايدركن عورتله جوق
سويلمك تمنيه زيرا ولدی لسوز اولمق اندندر
وفرجنه نظر اتميه زيرا ولد كوزسز اولمق
اندندر وهن نسانم وير وجماع ايدركن
اوتميه زيرا ولد صاغر اولمق اندندر ويمش ورر
اغز الننده جماع اتميه زيرا ولد ظالم اولور
واذانله اقامت اراسنده دخی جماع اتميه
زيرا ولد مرای اولور وطاهر اه دكل ايكن
جماع اتميه زيرا ولد بخيل اولور وشعبان
اينك نصفنده جماع اتميه زيرا اول
ولددن حتی علومنلر ظاهر اولسه

كركد

كركدر وواحد كجه سی جماع اتميه وچهارشنبه
كجه جماع اولنميه زيرا بول كسبی وادم اولدیجی
اولور وايلدن صكر جماع اتميه ولد عاق اولور
وحج بيرام كجه سی جماع اتميه زيرا ولد التی برمه
مقلی يادورت برمقلی اولور وكونشه قرشو جماع اتميه
زيرا ولد عمش اولور واورطورركن جماع اتميه
زيرا ولد دوشكه بول ايده كن اولور وييلدن العزه
اوستلری اجق ايكن جماع اتميه يوخسه اوغلو
منافق اولور وسفره كيده جك كجه ويا كوندز
جماع اتميه زيرا ولد معصيته مال خرج ايديجی
اولور وقرن طوق ايكن جماع اتميه زيرا ولد

زيرا اول ولد احوال اولور
وقت بيرام طركجه سن جماع اتميه

کسل اولور و عورت حایضه ایکن جماع
اتمیه زیرا حرامدر و حرام ملکی قرآن ایله ثابتدر
و ولد جذام اولمق اندندر و اگر خطا ایله
جماع ایتسه اگر قان زیاده قزیل ایسه بر التون
صدقه ایده و اگر قان صاری ایسه بچوق التون
صدقه ایده و حایضه عورت ایله اتمسیل اغثون
ایچون اسکی لباس گیه و سترلنده که حایضه
عورت ایله دوشکده بیله یتمه و بیله یمک ییه
و بیله ایچه مجوسیلره مخالفت ایچون و جماعک
ادبلرندندر که اوداق اشق وار ایکن وطاقده
ایکن و اوزرنده مصحف وار ایکن جماع

اتمه

اتمیه و ایک نصفنده و اهر ایک اول کیجه سی جماع
اتمیه زیرا که بو ایکی وقتده جنلر جماع جوق ایدرلر
و احتلامدن صکره جماع اتمیه زیرا اول جماع
ده شیطان شریک اولور و ولد مجنون یا بخیل
اولور و عورتنک دبرندن وطی اتمیه زیرا بو کجی
لواطه دن و رسول الله افضل الصلوة و اکمل
التحیات عورت دبرندن وطی ایدنک معلوندر و
والله تعالی اکا نظر اتمزدی و جماع ایدن
کن اورتونلر و جوق جماع ایله فخرلنمیه و تعجب
ایلیوب نه کوکجک عورتم وار دیمیه و جماعی
ترک اوندینه مداومت اتمیه زیرا برقیونک

صوتی چکلسه بتر کدر و دورت یکجه ده بر جماع
اعدلدر و جماع ایتدکدن صکره بول ایلیه
اگر بول ایلمسه منی نك بقیه سنده بر مرض حاصل
اولور که هیچ آنکا علاج یقدر و جماع ایتد
کدن صکره ازجق اویویه و اگر جماع تکرار
ایتمك دیلسه اللرین و ذکرین یویوب اندن
جماع ایلیه زیرا بو بیچق طبعه خفت کلور
و نشاط بلور و منی جمع اولور و اگر عورته
قو قو یله و کوجله جماع اولنسه اول جماع
عدن ولد کلسه احمق و بلید اوله و نجاة
عورته لو بله دن اقل و آبی اولنزه صنج

صوغدی

طوغدیغی وقتده جماع ایتسه اول جماعدن
ولد کلسه کریم اوله و اغنیا یکجه سی جماع ا
ایلیه زیرا ولد قرآن اوقیجی اوله و ثلث یکجه جماع
الله ایلیه زیرا ولد جومرد و اهل رحمت اولور
و خمسی یکجه سی جماع ایلیه زیرا ولد عالم و اهل
تقوی اوله و خمیس کون ایلمدن اقل جماع ایلیه
زیرا ولد اهل حکمت و عالم اوله اندن شیطان
یکجه و جمعه یکجه سی جماع ایلیه زیرا ولد عالم عاه
بد اوله و مخلص اوله و جمعه کون جمعه نمازندن
اقل جماع ایله زیرا ولد سعید اولور و شهید
اولور و وفات ایدر و بیر کلسه ولد مشتانسه

سنت بودر که شاد اوله و الله تعالی کندویه
نعمت انعام ایتدی دیو اعتقاد ایلیه و حد
یثده کلدیکی ولدك قوقوسی جنت قوقوسیدر
ولد دنیاده نوردر و آخرتده سروردر و قزی
طوغمسنه زیرا ایاد شاد اوله جاهلیت اهلنه
مخالفت ایدوب زیرا انلر قزی کریه کوروب
دیری ایکن یره کومك استرلر و حدیثده
کلدیکی اوزره قیز طوغرمق عورتك برکاتندندر
و مبارکلکندندر اشتمدکمی که حق تعالی
کلام مجیدده یهب لمن یشاء اناثا و یهب لمن یشاء
الذکور یعنی دیلدوکنه قزلر باغشلر
ور

و دیلدوکنه اوغلنلر بغشلر دیو کندی قزی اوغلن
اوزرینه تقدیم ایتدی و حدیثده کلدی کم بر کیشی قزلر
ایله مبتلا اولسه انلره احسان ایلسه یعنی ادب
اوکردوب کفونه نکاحلندرسه اول قیز جهنمه
پرده اولالر و قزولدی ایلوکی و ثوابی بیاننده
حدیث شکرجو قدر و رسول الله افضل الصلوة
و اکمل التحیات معجزات موشتات دیو تسمیه ایلدی
یعنی جهازی یرقلنمش و اریکه اولمش طوتجی دیو
تسمیه ویردی تیمنا و هو رسول الله افضل ال
الصلوة و اکمل التحیات بیوردیکی بن الله تعالی
دن شفقتدر ولد استدم الله بکا قزی ویردی

ددي ولد كندو يه بكرنداكن الله تعالى دان
نعمت عد ايليبه و لد طغد قده صكر براق
خرق يه مره لرو صارو خرق يه صرميكر ولوخسه
عورت اول هيج سند يمدك ياش خرمه ديا
قروخرمه طعا ملتدور لرو انلن
صكرا وغله نك ضاغ قولا
غنه اذان وصول قولا
غنه اقامت اوقيلك
تمت تمت الكتاب بعون الله الملك الوهاب

حد بد نكاح

اول بغلدا شنهن نكاح بكلمنوك وكل بكن الر
اكي شاهد ياشنه ديركي اق لندن تمت نكاحمه
اوله خاتون غلك نكاحمه شبهم اولدغي اجلدن
اون درهم كومثل ايله مبرك كندي نفسو لتم حبيله وكا
تن وبج اتدم ديه لكن دراهم مذكور اعطا انمك
لونزم دكل وزوج اخره محتاج اولمز قال النبي عليه
عليه السلام خلق الانسان من اربعة عشرة اشياء
اربعة من الادم واربعة من الاب وستة في خزا
ين الله فاما الاربعة التي من الادم الشحم واللحم و
والدم والشعر فاما الاربعة التي من الاب جلد
والعظم والعصب لعرق فاما الستة التي من خزا
ين الله تعالى السمع والبصر والشم والذوق
واللبس الروح

نزول جبرائیل علیه السلام الی انبیاء عظام

حضرت	حضرت	حضرت	حضرت
آدمه	نوحه	ادریسه	ابراهیمه
١٢	١٥	٤	٤٢

حضرت	حضرت	حضرت	صحایف انبیا
موسی به	عیسی به	محمد	علیهم الصلوة والسلام
٤٠٠	١٠	٢٧٠٠٠	

حضرت	حضرت	حضرت	حضرت	حضرت
آدمه	شیثه	ادریسه	ابراهیمه	موسی یه
٥٠	٣٠	١٠	١٠	تورات

حضرت	حضرت	حضرت
داوده	عیسی یه	محمده
زبور	انجیل	فرقان

حضرت جبرائیل علیه السلام اوتوز بیک کره بر
یوزینه نزول ایتدی یکرمی بیک کره حضرت
رسول اکرم الله صلی الله علیه وسلمه اوچ
بیک کره سائر انبیایه نزول ایلمشدر

ایکی ایلقینی النی ابدر اجی ایلقدن دورت دوب ابدر
دردی ایلقدن اوجیوز ابدر النی ایلقدن اکیموز ابدر
کل ای غافل اوله قرمز قلبه استرسک علاج دیدیلر
طقوز اکر ضبط ایدرسک کوزکه آج موقم ایله بیمه حرامی
احیا صله علم حضور ذکر موت محتضر کور ائت زیارت
قبور استرم قلبم جلا اوله درسک سیدی ایله احسان
اول یتیمه اولمش اوله سیدی یکله کوکول یکله قبیل
کبر سک برلیای یوقدر یقا بیکله دکله کور
سفیارع ثوری بزرحافی تا بنیا موبله دوسه لقا
کورمز

خواص انفاس شریف

هر کیم دنیاوی و اخراوی مرادلو اوله

ادعه اوقومق دلسه اقدم پاك ابدست اله

غسل ایده و دخی ایکی رکعت نماز قله اول کی

رکعتده فاتحه و سورۀ اخلاص الیوم ثنا

والثانیة ٣٠ مرتگ تحیاتی برینه سورۀ اخلاص

اوقیه ٧٠ مرة اندۀ صکره سلام ویره اندۀ

صکره یوز کره استغفر الله سبحان الله

اخر اوقویه یوز کره پیغمبره صلوة ویره

اول بش کلمه وافوض امری الی آخره

اوقیه بدره حقوق ذاتین اوقیه آیة الکرسی

ذی الحجه نك بکا روزی قبل ددیکه اجلدی بو

کون حق سبحانه وتعالی کمال کرمندن

اول دعامی بو کون مستجاب قلدی انك ایچون

شکر ایدرم ددی زهی رسول مکرم و حبیب محرم

که جبرائیل امین اول بیك رب العالمین انك

غاشیه سن کوتر ملکه یکرمی بیك ییل اولدن

حیله دوکن صکره بولدیه زهی دولت و سعا

دت اول کی ... لوك جانینه کم انك امتدن

اولدی الهی سیدی ومولای بز قولارکی

انك شفاعتینه لایق ایلدی

[illegible]

هذا کتاب پند عطار رحمة الله علیه رحمة

حمد بیحد آن خدای پاك را   آنکه ایمان داد مشتی خاك را

انکه در آدم دمید او روح را   داد از طوفان نجات او نوح را

انکه فرمان کرد قهرش باد را   تا سزایی داد قوم عاد را

انکه لطف خویش را اظهار کرد   بر خلیلش نار را کلزار کرد

آن خداوندی که هنکام سحر   کرد قوم لوط را زیر و زبر

سوی او خصمی که تیر انداخته   پشهٔ کارش کفایت ساخته

انکه اعدا را بدریا در کشید   ناقه را از سنك خارا بر کشید

چون عنایت قادر قیوم کرد   در کف داود آهن موم کرد

با سلیمان داد ملك سروری   شد مطیع خاتمش دیو و پری

از تن صابر بکرمان قوت داد   هم زیونس لقمهٔ با حوت داد

ان

۲۲

امر و نهی حق چو داری ای وحید   پس مرو بر وایهٔ نفس پلید

هر که ترك کامرانی میکند   بر خلاف نفس زندکانی میکند

[illegible]   [illegible]

سر چه ارایی بدستار ای پسر   تا توانی دل بدست ار ای پسر

تا نکیری ترك عز و مال و جاه   از همه بر سر نیایی چون کلاه

نیست مردی خویشتن ارستن   قصد جان کرد هر که او اراست تن

نیست بر تن بهتر از تقوی لباس   در تکلف مرد را نبود اساس

هر که او در بند آرایش بود   در جهان فرزند اسایش بود

عاقبت جز نامرادی نبودش   بهرهٔ از عیش و شادی نبودش

خودستایی پیشهٔ شیطان بود   هر که خود را کم زند مرد آن بود

كفت شيطان من زادم بهترم — تا قيامت كشت ملعون لاجرم
از تواضع خاك مردم ميشود — نور نار از سركشي كم ميشود
رانده شد ابليس از مستكبري — كشت مقبول ادم از مستغفري
شد عزيز آدم چو استغفار كرد — خوار شد شيطان چو استكبار كرد

در بيان ابلهان ميكند

چار چيز امد نشان ابلهي — با تو كويم تا بيابي آكهي
عيب خود انكو نبيند در جهان — باشد اندر جستن عيب كسان
تخم بخل اندر دل خود كاشتي — انكه اميد سخاوت داشتي
هركه خلق از خلق او خشنود نيست — هيچ قدرش بر در معبود نيست
هركه او را بيشه بد خويي بود — كار او پيوسته بد رويي بود
خوي بد بر تن بلاي جان بود — مردم بدخو نه از انسان بود

بخل شاخي

بخل شاخي از درخت دوزخست — وان بخيلك از سكان مسلخست
هركه او از حرص دنيادار شد — بي كمان از وي خدا بيزار شد
سر مكن در پيش دنيادار را — تا چه خواهي كرد اين مردار را
مردكانند اغنياي روزكار — اي پسر با مردكان صحبت مدار
مال زر بيحد بدست اورده كي — بعد از ان در كور حسرت برده كي

در بيان نعت رياضت

كو همي خواهي كه كردي سربلند — اي پسر بر خود در راحت ببند
هركه بسته او در راحت تمام — يا زنده بروي در دار السلام
غير حق را هركه خواهد اي پسر — كيست در عالم ازو كمراه تر
اي برادر ترك عز و جاه كن — خويش را شايستهٔ دركاه كن
خوار كردد هركه كرد جاه جوي — اي برادر قربان دركاه جوي

عزّ و جاهت سوی پستی میکشد / مر ترا در تن پرستی می کشد

نفس در ترک هوا مسکین بود / گوشمال نفس نادان این بود

چون دلت با یاد حق ایمن شود / نفس اماره هم ساکن شود

هر که او را تکیه بر صانع بود / در جهان با لقمهٔ قانع بود

اکتفا بر روزی هر روزه کن / گر نداری ز خدا دریوزه کن

در بیان اجتهاد نفس اماره

نفس نتوان کشت الا با سه چیز / چون بگویم یاد گیرش ای عزیز

خنجر خاموشی شمشیر جوع / نیزهٔ تنهایی ترک هجوع

هر کرا نبود مرتب این سه سلاح / نفس او هرگز نمی یابد فلاح

چونکه دل بی یاد الله بود / دیو ملعون یار و همراه بود

اهل دنیا را چو دیو آرایدش / لقمهای چرب شیرین بایدش

انکه

انکه بهر آخرت کارش بود / از خدا تشریف بسیارش بود

مال دنیا خاکساران را دهند / آخرت پرهیزکاران را دهند

هست شیطان ای برادر دشمنت / غل آتش خواهد انداز گردنت

مدبری کو رو بدنیا آورد / بهره کی از عالم عقبی برد

ای پسر با یاد حق مشغول باش / وز خلایق دور همچون غول باش

در بیان صفت یاد حق

فقر خود را پیش کس پیدا مکن / محنت امروز را فردا مکن

مر ترا انکس که فردا جان دهد / غم مخور و آخر یکی لب نان دهد

تا یکی چون مور باشی دانه کش / گر تو مردی فاقه را مردانه کش

گر توکل گر بود فیروزیت / حق دهد مانند مرغان روزیت

از خدا شاکر بود مرد فقیر / گر دهد قوتش لب نان فطیر

با فقیران هر که همدم میشود | در سرای خلد محرم میشود
خم مشو پیش توانگر همچو طاق | تا نباشی یار با اهل نفاق
مرده دانا نام ننگ از خلق نیست | نفرتش از جاههای دولتی نیست
هر که را ذوق نکونامی بود | خاص مشمارش که او عامی بود
هر که او از حرص دنیا دار شد | بی گمان از وی خدا بیزار شد
چون شتر مرغی شناس این نفس را | نه کشد بار و نه پرد بر هوا
گو بپر گویش گوید اشترم | ور زهی بارش بگوید طایرم
گو بطاعت خوانیش سستی کند | لیک اندر معصیت جستی کند
نفس را آن به که در زندان کنی | هر چه فرماید خلاف آن کنی
نیست درمانش بجز جوع و عطش | تا که سازی رام اندر طاعتش
چون شتر در ره داری و بارکش | یا ر طاعت بر دِ جبار کش

هر که

هر که او گردن کشد زین بارها | باشد از نفرین بر او انبارها
کرده بار امانت را قبول | از کشیدن پس نباید شد ملول
منزلت دور است یارت پس گران | نگذرت بارت بسعی دیگران
هر که در راه از گران باران بود | هر دمش از دیده خون باران بود
چیست بارت جیفهٔ دنیای دون | گر بیاو کشته‌ٔ خور وا زبون
جنبشی کن ای پسر کاهل مباش | چون بلی کهنی بتن تنبل مباش
چار چیز دیگری نیکو سرشت | هست از جملهٔ خلایق نیکو زشت
زان جهان اول حسد کنی بود | زان کرنشی عجب و خود بنی بود
خشم را دیگر فرو نا خود نست | خصلت چارم بخیلی کردنست
ای پسر کم کرد کرد این خصال | از برای آنکه زشت است این فعال

غل و غش بگذار چون زر پاک شو   پیش ازان که خاک گردی خاک شو

حرص بگذار و قناعت پیشه کن   آخر از مردن یکی اندیشه کن

لب مجنبان جز بذکر کردگار   زانکه پاکان راهمین بودست کار

با محبان باش دائم همنشین   تا توانی روی اعدا را مبین

در بیان نعت مدبری

چار چیز آمد نشان مدبری   یاد گوش کن تو روشن خاطری

مدبری باشد بابله مشورت   هم بجاهل دادن بسم زردت

هر که پند دوستان نکند قبول   در حقیقت مدبر است آن بوالفضول

هر که از دنیا نگیرد عبرتی   هست ازان مدبر جهان را نعرتی

آنکه مال و زر دهد با جاهلان   اینچنانکس کی بود از مقبلان

مشورت هر کس که با ابله کند   دیو ملعونش بسی گمراه کند

زر چون ابله را همی آید بکف   میکند اسراف و مساد و تلف

نشنود از دوست ابله پند را   از جهالت بگسلد پیوند را

عبرتی گیر از زمانه ای جوان   تا نباشی از شمار ابلهان

هر که را از عقل آگاهی بود   نزد او ادبار گمراه بود

در علامت رستن

از بلا تا رسته باشی ای عزیز   باز باید داشتن از دو چیز

رو تو دست از نفس و دنیا باز دار   تا بلاها را نباشد با تو کار

ور بحرص و آز کردی مبتلا   با تو روی آرد ز هر سو صد بلا

آنکه نبود هیچ نقدش در میان   هر کجا باشد بباشد در امان

نفس و دنیا را رها کن ای پسر   باز رستی از بلا و از خطر

ای بسا کس از برای نفس زار   در بلا افتاد و گشت از غم نزار

از برای نفس مرغ نامراد   آمد و در دام صیاد وافتاد

تا دلت آرام یابد ای پسر   بود و نابود جهان یکسان شمر

از عذاب قهر حق ایمن مباش   در پیار و هر مؤمن مباش

در بلا از هیچ کس یاری مخواه   ور بخواهی غیر از حق هیچ مخواه

در غنا یاری مخواه از هیچ کس   زانکه نبود جز خدا فریاد رس

هر که رنجیدهٔ عذرش بخواه   تا نباشد خصم تو در عرصه گاه

گر غنا خواهد کسی از ذو المنن   در قناعت میتوانش یافتن

در صفت ذکر

باش دائم ای پسر با یاد حق   گر خبر داری ز عدل و داد حق

زنده دار از ذکر صبح شام را   در تغافل مگذران ایام را

یاد حق آمد غذا این روح را   مرهم آمد این دل مجروح را

یاد

یاد حق گر مونسی جانب بود   کی هوای کاخ ایوانت بود

گر زمانی غافل از رحمن شوی   اندر آن دم همدم شیطان شوی

مؤمنا ذکر خدا بسیار گوی   تا بیابی در دو عالم آبروی

ذکر را اخلاص می باید نخست   ذکر بی اخلاص کی باشد درست

آنکه از جهلت دائم در گناه   کی حلاوت یابد از ذکر اله

ذکر بر سه وجه باشد بی خلاف   تا ندانی این سخن را از گزاف

عام را نبود بجز ذکر لسان   ذکر خاصان باشد از دل بی گمان

ذکر خاص الخاص ذکر سر بود   هر که ذاکر نیست او خاسر بود

ذکر بی تعظیم گفتن بدعتست   اندر آن یک شرط دیگر حرمتست

هست بر هر عضو را ذکری دگر   هفت اعضا هست ذکر ای پسر

یاری هر عاجز آمد ذکر دست   ذکر پا خویشان زیارت کردن است

ذکر چشم از خوف حق بگریستن (اغلق) | باز دیدن آیات او نگریستن
استماع قول رحمن ذکر گوش | تا توانی روز و شب در ذکر کوش
اشتیاق حق بود ذکر دلت | کوش تا این ذکر گردد حاصلت
خواندن قرآن بود ذکر لسان | هر کرا این نیست هست از مفلسان
شکر نعمتهای حق میکو مدام | تا کند حق بر تو نعمتها تمام
حمد حق را بر زبان بسیار دار | تا نشوی از نار حرمان رستگار
لب مجنبان جز بذکر کردگار | زانکه با کافر همین بود رستگار

در بیان نعت نکوئی دانش

چار چیز آمد بزرگ معتبر | می نماید خرد لیکن در نظر
زان یکی خصم است و دیگر آتش است | باز بیماری کو و دل ناخوش است
چارمین دانش که آراید ترا | این همه تا خرد ننماید ترا

هرکه در

هرکه در چشم عدو باشد حقیر | از برای او کند روزی نفیر
ذرهٔ آتش چو شد افروخته | بس که از وی عالمی را سوخته
علم اگر اندک بود خوارش مدار | زانکه دارد علم قدر بیشمار
رنج اندک را مکن غمخواره کی | تا نه بینی عجز در بیچاره کی
درد سر را چون بدکس علاج | خوف آن باشد که بد گردد مزاج
بارش از قول مخالف بر حذر | پیش از آن کز باد را پیدا شود شرر
آتش اندک توان کشتن باب | وای آن ساعت که گیرد التهاب

در بیان نعت لجوج

ای پسر هر کس که دارد چار چیز | چار دیگر هم شود موجود نیز
عاقبت رسوای آید از لجاج | خشم را کند پشیمانی علاج
بی گمان از کبر خیزد دشمنی | حاصل آید خوری از کاهل تنی

کرچه باشد زن زمانی مهربان — چون کم اید بهره بکشاید زبان

چون بناجنسان نشیند ادمی — کمترک بیند از ایشان همدمی

زاغ چون فارغ زبوی کل بود — نفرتش از صحبت بلبل بود

صحبت ناجنس جان کاهی بود — جمله را زین حال اکاهی بود

چون ترا ناجنس آید در نظر — ای پسر چون باد ازوی در کذر

در بیان چار چیز از چار دیکر شد تمام

چار چیز از چار دیکر شد تمام — چون شنیدی یاد میدار ای غلام

دانش مرد از خرد کیرد کمال — از عمل د نیت همی باید جمال

هست دانش را کمالات از خرد — نیت را بی عمل کس تنکرد

چون کمال بنده را در دین بود — پیشه زهد وطاعتش را این بود

شکر نعمت را کمالی می دهد — غافلان را کوشمالی می دهد

چون لجوج در میان پیدا شود — بنده از شومی او رسوا شود

هر که کشت از کبر بالا کردنش — دوستان کردند آخر دشمنش

کاهلی را هر که سازد پیشه — ایدا زخوری بپایش تیشه

خشم خود را کو فرو نخورد کسی — عاقبت نبید پشیمانی بسی

هر که او افتاده تن پرورست — نیست ادم کمتر از کاو وخرست

خشم خود را چونکه راند جاهلی — جز پشیمانیش نبود حاصلی صح

در بیان چار چیز داره کم بقا

چار چیز ای خوجه کم دارد بقا — کوش دار ای مومن نیکو لقا

جور سلطان را بقا کمتر بود — پس عتاب دوستان خوشتر بود

دیکر آن مهری که باشد از زنان — بی بقا چون صحبت ناجنس دان

با رعیت چون کند سلطان ستم — ور وا باشد بقا در ملک کم

کو ترا از دوستان اید عتاب — کم بقا باشد چو خط بر روی اب

کویم

شکر نا کردن زوال نعمت است   بهرهٔ شاکر کمال نعمت است

علم را بی عقل نتوان کار بست   پیش بی عقلان نمی باید نشست

بی خرد دانش و بال است ای پسر   علم مرغ و عقل بال است ای پسر

هر که علمی دارد و نبود بر آن   از طریق عقل باشد بر کران

عمر را می دان غنیمت هر نفس   چون رود دیگر نیاید باز پس

هیچ کس از خود قضا را رد نکرد   هر که راضی از قضا شد بد نکرد

هر که می خواهد که باشد در امان   مُهر می باید نهادن بر دهان

میبرد کو عمر را داری عزیز   چون رود پیشش نخواهی دید نیز

در بیان حاصل اید چار چیز از چار چیز

حاصل اید چار چیز از چار چیز   یاد دار این نکته از من ای عزیز

خاموشی را هر که سازد پیشه   کود دایم نبودش اندیشه

کر

کر سلامت باید خاموش باش   کشت ایمن هر که نیکی کرد فاش

از سخاوت مرد یابد سروری   شکر نعمت را دهد افزونتری

هر کرا و شد ساکن و خاموش کرد   از سلامت کسوتی بر دوش کرد

در بیان کر همی که باشی در امان

کر همی خواهی که باشی در امان   رو نکویی کن تو با خلق جهان

هر که را عادت شود جود و کرم   در میان خلق گردد محترم

هر که کاری باید می کند   ان همه میدان که با خود میکند

ای برادر بندهٔ معبود باش   تا توانی با سخا و جود باش

باش از بخل بخیلان بر حذر   تا نسوزدم ترا نار سقر

در بیان چار چیزت بر دهد از چار چیز

چار چیزت بر دهد از چار چیز   نشنو این نکته جز اهل تمیز

هرکه آن صادر شود این چار کار — بیند آن چار درد کی بی اختیار

چون سؤال او در کرده خوار زد — ماند تنها هرکه استخفا کرد

هرکه در پایان کاری ننگرد — عاقبت روزی پشیمانی خورد

هرکه نکند احتیاط کارها — بر دلش آخر نشیند بارها

هرکه او استیزه با سلطان کند — کار خود را سربسر ویران کند

هرکه گشت از خوی بد ناز کار — دوستان بی شک کنند از وی نزار

در بیان آنکه آرد شکست

آدمی را چار چیز آرد شکست — با تو گویم گوش داری حق پرست

دشمنی بسیار و وامی بی شمار — جور حد و عیال بر قطار

وای آن مسکین که غرق وامی شد — هر دمی از دیده خون اشتیام شد

هرکه را بسیار باشد دشمنش — خیره کرد دهر دو چشم روشنش

هرکه را اشتغال بسیارش بود — در زمانه زاری کارش بود

در بیان از خطایا ای پسر

چار چیز است از خطایا ای پسر — گوش دارش با تو گویم سربسر

اول از زن داشتن چشم وفا — ساده دل را پس خطا باشد خطا

ایمنی از بله خطای دیگر است — صحبت صبیان از آنها بدتر است

کام نفس بد بر آوردن خطاست — زانکه دشمن را بپروردن خطاست

آنکه کارش بر مراد دل بود — در بقا افزونیش حاصل بود

در بیان از عطایای کریم

چار چیز است از عطاها ای کریم — با تو گویم یاد گیرش ای سلیم

حکم قرآن چار چیز است ای جوان — چون در آوردی بگوش جا بدان

فرض حق اول بجای آوردن است — والدین از خویشتن راضی کردن است

حکم دیگر چیست با شیطان جهاد   چارمش نیکی بخلق نامراد

فزاید عمر

می فزاید عمر مردم چار چیز   این نصیحت بشنو ای جان عزیز

اول اوردن بکوش وا زحوش   وانکهی دیدان جمال ماه وش

سیوم امد ایمنی بر مال جان   می فزاید عمر مردم را از ان

انکی کارش بر مراد دل بود   در بقا افزونیش حاصل بود

دربیان عمر مردم را بکاهد پنج چیز

عمر مردم را بکاهد پنج چیز   یاد دارش چون شنیدی ای عزیز

شد یکی زان پنج در پیری نیاز   پس غریبی وانکهی رنج دراز

هرکه او بر مرده انداز نظر   عمر او بی شک بکاهد ای پسر

پنجم آمد ترسم و بیم از دشمنان   عمر را اینها همه دارد زیان

هرکه او

هرکه او از دشمنان ترسان بود   کار او هر لحظه دیگرسان بود

از خدا ترس و مترس از دشمنان   کز همه دارد خدایت در امان

دربیان دور باید شود از پنج خاصلت

دور شو از پنج خصلت ای پسر   تا برد آب رویت در نظر

اولا کم کوی با مردم دروغ   زانکه کردی از دروغت بی فروغ

هرکه استیزه کند با مهتران   آب روی او بریزد بی کمان

پیش مردم هر را بند ادب   کو برد اب رو نبود عجب

از سبک ساران مباش ای نیک خوی   کز سبکباری برد اب روی

ای پسر با مهتران کمتر ستیز   ور حماقت اب روی خود مریز   دوکه

کر بعالم اب روی بایدت   با ادب خلق نیکو می بایدت

هرکه اهنک سبکباری کند   ارزوی آب روی بیزاری کند

جز حدیث راست با مردم مگوی ، تا نگردد آب رویت آب جوی

از خلاف و از خیانت باش دور ، تا بود پیوسته در روی تو نور

گر همی خواهی که گویندت نکو ، ای برادر هیچ کس را بد مگو

تا نباشی در جهان اندوهگین ، از حسد در روزگار کس مبین

در بیان افزودن آب روی

می فزاید آب روی از پنج چیز ، با تو گویم بشنو ای اهل تمیز

چون بکار خویش حاضر بوده ، آب روی خویش را افزوده

باش دائم برد بار و با وفا ، تا بروی خویش بینی صد صفا

در سخاوت کوش اگر داری غنا ، تا فزاید آب رویت از خدا

هر که او بر خلق بخشاید همی ، آب رویش بی شک افزاید همی

هر که او با خلق بخشایش بود ، آب روی او رد و افزایش بود

تا بماند

تا بماند رازت از دشمن نهان ، سر خود با دوستان کمتر رسان

تا نگردی پیش مردم شرمسار ، آنچه خود ننهاده باشی بر مدار

در بیان قدرشناس

ای برادر پردهٔ مردم مدر ، تا ندرد پرده را شخص دگر

با هوای دل مکن زینهار کار ، تا نیارد پس پشیمانیش بار

قدر مردم را شناس ای محترم ، تا شناسد دیگران قدر تو هم

تا زبانت باشد ای خوجه دراز ، دست کوته دار هر جانب متاز

هر که را قدری نباشد در جهان ، زنده مشمارش که هست از مردگان

از قناعت هر کرا نبود نشان ، کی توانگر سازدش مال جهان

دائما می باش از حق ترسکار ، باش نیز از رحمتش امیدوار

بر عدوی خویش چون یابی ظفر ، عفو بیش آور ز جرمش در گذار

باتواضع باش خوبی کن باادب — صحبت پرهیزکاران میطلب

بردباری جوی وبی آزار باش — تا که کردد با هنر نام تو فاش

همچو تریاقند دانایان دهر — قاتلند ای خواجه نادانان چو زهر

مردم از تریاق میباید نجات — خود کسی از زهر کی یابد حیات

صبر و علم و حلم تریاق دلند — حرص و بغض و کینه زهر قاتلند

فخر جمله کارها نان دادن است — در بروی دوستان بکشادن است

کرچه دانا باشی و اهل هنر — خویش را کمتر ز هر نادان شمر

شد دو خصلت مرد نادان را نشان — صحبت صبیان و رغبت با زنان

در بیان ناخوشی در زندکانی

ناخوشی در زندکانی ای ولید — مرد را خود از خوی بد کردد پلید

انکه نبود مرد از خوی نکو — مرده میدانش که نبود زنده او

هرکه کو

هرکه کوید عیب تو اندر حضور — مینماید راهت از ظلمت بنور

مر ترا هر کس که باشد رهنمای — شکر او میباید آوردن بجای

هر خردمندان عالم را شناس — خلق نیکو شرمی نیکوتر لباس

در بیان حال خود را از دو کس پنهان مدار

حال خود را از دو کس پنهان مدار — از طبیب حاذق و از یار غار

تا توانی با زنان صحبت مجوی — راز خود را نیز هم با ایشان مکو

انچه اندر شرع باشد ناپسند — کرد آن هرکز نکرد ای هوشمند

هرچه را دست حق بر تو حرام — دور دار از خود که باشی نیک نام

چونکی روزی بر تو بکشاید خدای — دلکشاده دار و نیکی کن نمای کوستر

تازه روی و خوش سخن باش ای اخی — تا بود نام تو در عالم سخی

بر مخور اندوه مرک ای بوالهوس — چونکه وقت آید نکردد پیش پس

دو عز

دل ز غل و غش همیشه پاک دار — تا توانی کینه در سینه مدار

تکیه کم کن خواجه بر کردار خویش — دل بنه بر رحمت جبار خویش

بهترین چیزها خلق نکوست — خلق خلق نیک را دارند دوست

رو فروتن باش دائم ای خلف [تواضع] — کین بود دایش اهل شرف

آنکه باشد در کف شهوت اسیر — گرچه ازدست او را بنده گیر

گر تو بینی ناکسی را دستگاه — حاجت خود را ازو هرگز مخواه

بر در ناکس قدم هرگز مبر [ای ابلیمه] — ور توانی هم مپرس از وی خبر

تا توانی کار ابله را مساز — کار فرمایش ولی کمتر نواز

از دو کس پرهیز کن ای هوشیار — تا نبینی نکبتی از روزگار

اول از دشمن که او استیزه اوست — وانگهی از صحبت نادان دوست

خویش را از نزد دشمن دور دار — یار نادان را ز خود مهجور دار

ای پسر

ای پسر کم گوی با مردم درشت — ور بگوی با تو بنماید پشت آرقه

چون حدیث خوب گوی ای فقیر — به بود زانش که پوشی حریر

هر که با مردم نسازد در دو جهان — زندگانی تلخ دارد بیگمان

آنکه شوخست و ندارد شرم نیز — وانکه اول ناپاک زادست ای عزیز

از ملامت تا نمانی در امان — باش دائم همنشین صالحان

در بیان هشت خصلت آورد خوری بروی

چند خصلت آورد خواری بروی — با تو می گویم گر همی گوی بگوی

اول آن باشد که مانند مگس — مرد ناخوانده شود مهمان کس

هر که مهمان کسی ناخوانده شد — نزد مردم خوار و رانده شد

دیگر آن باشد که نادانی بود — کدخدای خانهٔ مردم بود

کار کردن بر حدیث آن دو مرد — کز سر جهل اندرو دور نبرد

هر که بنشیند ز بردست صدور   کر رسد خوری بر و لیش نیست دور

نیست جمیع را چو بر تول تو کوش   صد سخن که باشدت بکرا مکوش

حاجت خود را مکو با دشمنان   زین بتر خوری نباشد در جهان

از فرومایه مراد خود مجوی   تا نیاید مر ترا خوری بروی

با زن و کودک مکو با ری هلا   تا نکردی خور روزار و مبتلا

دشمن حق را نشاید داشت دوست   باز کشتی جمله چون آخید دوست

عیب کس با او نمی باید نمود   زانکه نبود هیچ لحمی بی عدو

از خدا خواه انچه خواهی ای پسر   نیست در دست خلایق نفع ضر

بنده کانرا نیست ناصر جز اله   یاری از حق خواه از غیرش مخواه

انکه از قهر خدا ترسد بسی   بی کمان ترسند از وی هر کسی

از بدی کفتن زبان را هر که بست   کرد شیطان لعین را زیر دست

کس

کس نباید بیخ چیز از پنج کس

کس نباید بیخ چیز از پنج کس   یاد کر از ناصح خود این نفس

نیست اول دوستی اند و ملوک   این سخن باور کن از اهل سلوک

هر که با مال کسان دارد حسد   بوی رحمت هرگز بماغش کی رسد

سفله را با مروت ننکری   هیچ بدخوی نیابد سروری

انکه کذابست و میکوید دروغ   نیست او را در وفاداری فروغ

هر کراسه کار عادت باشدش   در جهان بخت و سعادت باشدش

اول از عیبی که باشد مردمان   در ملامت هیچ نکشاید زبان

هر که بینی براه ناصواب   رو براهش از نیابی خواب

زحمت خود را ز مردم دور دار   بار خود بر کس میفکن زینهار

نعت رسته کاران

گو همی خواهی که باشی رستکار — رخ مگردان ای برادر زین سه کار

اولت دیدن بود حکم قضاش — بعد از آن جستن بجان و دل رضاش

چیست سیوم دور بودن از جفا — هر که این دارد بود اهل وفا

صدقه کالوده گردد با ریا — کی بود آن خیر مقبول خدا

گر عمل خالص نباشد همچو زر — قلب را ناقد نیارد در نظر

تا توانگر باشی اندر روزگار — نفس را از آرزوها دور دار

تا توانی دور باش از سود خوار — زانکه هست از دشمنان کردگار

پیش مردم هر که رازت کرد فاش — همدم آن ابله باطل مباش

هر که باشد مانع عشر و زکات — دانکه غافل وار بگذارد صلات

بر حذر باش از چنان کس زینهار — تا نسوزد مر ترا بسیار نار

در بیان لذت عمرت

لذت

لذت عمرت اگر باید بدهر — باش دائم بر حذر از خشم و قهر

چون نگردد خلق با خوی تو راست — گر بخوی مردمان سازی رواست

زانچه حاصل نیست دل خرسند دار (قانع) — گوش دل را جانب این پند دار

ای برادر تکیه بر دولت مکن — یاد گیر از ناصح خود این سخن

سود نکند گر گریزی از قضا — هرچه می آید بران میده رضا

هر که او دوستان یک دل بود — جمله مقصود دلش حاصل بود

در جهان دانی که گردد معتبر — آنکه او خوش باشد از خوف خطر

کم کند با کس وفا این روزگار — چونکه دارد نیست اش با مهر کار

آنکه با تو روز غم بودست یار — روز شادی هم بپرسش زینهار

روز نعمت گر تو پرواری بکس — روز محنت باشدت فریادرس

چون بیابی دولتی از مستعان — اندر آن دولت مبر از دوستان

مرترا هر کس که یار غم بود   چون رسد شادی هم او همدم بود

در بیان معرفت

معرفت حاصل کن ای جان پدر   تا بیابی از خدای خود خبر

هر که او را معرفت حاصل نشد   هیچ با مقصود خود واصل نشد

هر که او عارف نباشد زنده نیست   قرب حق تعالی را بدانی با عطا

عارف نفس خود را چون شناسی تو هلا   قرب حق را لایق وار زنده نیست

عارفان باشد که باشد حق شناس   هر که عارف نیست نبود جنس ناس

هست عارف را بدل مهر و وفا   کار عارف جمله باشد با صفا

هر که او را معرفت بخشد خدای   غیر حق را در دل او نیست جای

نزد عارف هست دنیا پر خطر   بلکه با خود نیستش هرگز نظر

معرفت فانی شدن در وی بود   هر که فانی نیست عارف کی بود

عارف

عارف از دنیا و عقبی فارغست   زانچه باشد غیر مولی فارغست

همت عارف لقای حق بود   زانکه در خود فانی مطلق بود

یا چه ماند این جهان گویم جواب   آنکه بیند آدمی چیزی بخواب

چون شود از خواب بیدار ای عزیز   حاصل خوابش نباشد هیچ چیز

همچنین چون زنده افتاد و مرد   هیچ چیزی از جهان با خود نبرد

هر که را بود ست کردار نکو   در ره عقبی بود همراه او

این جهان را چون زنی دان خوب روی   خویش را آراید اندر چشم شوی

مرد را می پرورد اندر کنار   مکر و شیوه می نماید بی شمار

چون بیاید خفته شوی ناگهان   بی گمان سازد هلاکش در زمان

بر تو باد ای عزیز پرهیز   گر چنین مکاره باشی بر حذر

در بیان ورع میکند

در ورع ثابت قدم باش ای پسر / گر همی خواهی که گردی معتبر

خانهٔ دین گرد آباد از ورع / لیک میگردد خرابی از طمع

هر که از علم و ورع گیرد سبق / دور باید بودنش از غیر حق

رستگاری از ورع پیدا شود / هر که باشد بی ورع رسوا شود

با ورع هر کس که خود را کرد راست / جنبش و آرامش از بهر خداست

چیست تقوی ترک شبهات و حرام / از لباس و از شراب و از طعام

هر چه افزون است گر باشد حلال

هر چه افزون است گر باشد حلال / نزد اصحاب ورع باشد وبال

چون ورع شد یار علم و عمل / حسن اخلاصت بیاید بی خلل

ناگهان ای هیچ چون کردی گناه / توبه کن در حال عذر آن بخواه

چون گناه نقد آید در وجود / توبهٔ نسیه ندارد هیچ سود

حد

در انابت کاهلی کردن خطاست / بر امید زندگی کان بی وفاست

خدمت کردن

تا توانی ای پسر خدمت کنی / تا شود اسب مرادت زیر زین

هر کسی او خدمت مردان کند / خدمتش او کنید گردان کند

بهر خدمت هر که می بندد میان / باشد از آفات دنیا در امان

هر که پیش کاملان خدمت کند / ایزدش با دولت و حرمت کند

خادمان راهست در جنت مآب / روز محشر بی حساب و بی عذاب

خادمان باشند اخوان را شفیع / جای ایشان در جنان باشد رفیع

گرچه خادم شد جنانش میدهند / هم ثواب غازیانش میدهند

گرچه خادم عاصی و مفسد بود / بهتر از صد عابد ممسک بود

ای برادر دار مهمان را عزیز / تا بیابی عزت از رحمان تو نیز

هرکه باشد طبعش از مهمان ملول   از وی آزارد خدا و هم رسول
مومنی کو داشت مهمان را نکو   حق کشاید باب جنت را برو
بنده کو خدمت مهمان کند   خویش را شایستهٔ رحمان کند
هرکه مهمان را بروی تازه دید   از خدا الطاف بی اندازه دید
از تکلف دور باشی ای مهربان   تا گرانی ننمود از مهمان
هست مهمان از عطای حق کریم   هرکه زو پنهان شود باشد لئیم
خیره بر خوان کسی مهمان مشو   مهمانت گر رسد پنهان مشو
هرکه مهمان را گرامی میکند   کوششی در نیک نامی میکند
هرکه مهمانت شود از خاص و عام   پیش او می باید آوردن طعام
زانچه داری اندک و بیش ای پسر   برد باید پیش هر درویش ای پسر
(ایتمک کرک)
نان بده با جایعان بهر خدای   تا دهند در بهشت عدن جای

برتن عریان که بخشد جامهٔ   حق دهد او را ز رحمت نامهٔ
هرکه ثوبی برتن عاری دهد   در دو عالم ایزدش یاری دهد
گر برای حاجت محتاج را   بر سر از اقبال یابی تاج را
هرکرا باشد بدولت بختیار   خیر ورزد در نهان و آشکار
ای پسر هرگز مخور نان بخیل   کم نشین در عمر بر خوان بخیل
نان ممسک جمله رنجست و عنا (زحمت)   میشود نان سخی نور و صفا
تا نخوانندت بخوان کس مرو   از پی مرغ چون کرکس مرو
گر کنی خیر و توان از خود مبین   هرچه بینی نیک بین و بد مبین

سه علامت در احمق

سه علامت دانکه در احمق بود   اولا غافل ز یاد حق بود
گفتن بسیار عادت باشدش   کاهل اندر عبادت باشدش

ای پسر چون احمق و جاهل مباش   یکدم از یاد خدا غافل مباش

هر که او از یاد حق غافل بود   از حماقت در ره باطل بود

هیچ از فرمان حق کردن متاب   بهر وام آزده را دامن متاب

باطل را ای پسر کردن منه   نقد مردان را بهر کودن مده

[illegible] صالحین

از قضا را آسمان دم مزن   هر کسی را بیش و بین و کم مبین

دست خود را سوی نامحرم میار   جانب مال یتیمان هم مدار

تا شوی آزاد و مقبل ای عزیز   بی طمع میباش اگر داری تمیز

علامت ظاهرست در شقی

هست ظاهر سه علامت در شقی   میخورد دایم حرام از احمقی

بی طهارت باشد و بی گاه خیز   هم ز اهل علم باشد در گریز

با طهارت باش و پاکی پیشه کن   وز عذاب گور هم اندیشه کن

ای پسر مگو

ای پسر مگوی از اهل علوم   تا نسوزد مر ترا نار سموم

تا توانی هیچ کس را بد مگو   پیش مردم هم نکوی خود مگو

معذرت خواهی گره بر رو مبند   چون رسد مهمان بر رویش در مبند

ظاهرست بخصیل بخیل

سه علامت ظاهر آمد در بخیل   با تو گویم یاد گیرش ای خلیل

اولا از سائلان ترسان بود   وز بلای جوع هم لرزان بود

چون رسد در ره بخویش و آشنا   بگذرد چون باد و گوید مرحبا

نبد از مالش کسی را فائده   کم رسد کس را ز خوانش مائده

حاجت خود را از زشت روی

حاجت خود را مخواه از زشت روی   آنکه دارد خوب روی از وی بجوی

مؤمنی را با تو چون افتاده کار   تا توانی حاجت او را بر آر

حاجت خود را جز از سلطان بخواه — چون بخواهی یافت از در بان مجوی

از وفات دشمنان شادی مکن — از کسی پیش کس دادی مکن

با قناعت ساز دائم ای پسر — گرچه هیچ از فقر نبود تلخ تر

هر سحر برخیز و استغفار کن — فرصتی اکنون که داری کار کن

همنشین خویش را غیبت مکن — غیر شیطان بر کسی لعنت مکن

چون شود هر روز در عالم جدید — از گناهان توبه میباید کرید

هر کرا ترسی نباشد از خدا — حق بترساند ز هر چیزی اورا

تا توانی حاجت مسکین بر آر — با برآرد حاجتت را کردکار

هست مالت جمله در کف عاریت — چونکه مردی از تو ماند عاریت

عاریت را باز میباید سپرد — هیچ کس دیدیکه زر با خویش برد

حاصل دنیا چه باشد ای امین — یک دو گز کرباس و یک گز زمین

هرچه

هرچه داری در ره حق آن تست — آنچه ماند آن بلای جان تست

هر که با اندک ز حق راضی شود — حاجت او را خدا قاضی شود

هست دنیا بر مثال قنطرهٔ — بگذر از وی گر تو داری بصرهٔ

هر که سازد بر سر پل خانهٔ — نیست عاقل او بود دیوانهٔ

از خدا نبود روا جستن غنا — هست مؤمن را غنا رنج و عنا

فقر و درویشی شفاء مؤمن است — زانکه اندر وی صفاء مؤمن است

مال و اولادت بمعنی دشمنند — گرچه نزدیکت دو چشم روشنند

مرد ره را بود دنیا سود نیست — هر کرش اندیشه از نابوده نیست

هر که از صد نقش دل صافی بود — خرقهٔ و لقمهٔ کافی بود

بندگان حق چو جان را باختند — اسب همت تا ثریا تاختند

تا نباری در ره حق هرچه هست — آنچه میباید کجا آید بدست

در سخا کوش ای برادر در سخا　　تا بیابی از پس شدت رخا

باش پیوسته چو آن مرد ای اخی　　زانکه نبود دوزخی هرگز سخی

در دوزخ مرد سخی نور صفاست　　زانکه در جنت قرینش مصطفاست

حق تعالی بر در جنت نوشت　　این جای اسخیا باشد بهشت

اسخیا را با جهنم کار نیست　　جای ممسک جز میان نار نیست

پیش اهل بخل تلبیس دان　　در جحیمش همدم ابلیس دان

هیچ ممسک ننگرد روی بهشت　　بلکه با او کم رسد بوی بهشت

انکه میخوانند مرد بر سقر　　اهل بخل و کبر و ریا باشد مقر

ای پسر مردی مشهور باش　　از بخیلی و از تکبر دور باش

با سخا باش و تواضع پیشه گیر　　تا شود روی حق لت بدر منیر

فعل شیطانی بود

چار خصلت

چار خصلت فعل شیطانی بود　　داند اینها هر که رحمانی بود

عطسه چو بگذشت از یکی　　باشد از فعل شیاطین بی شکی

چون ببینی نیز از شیطان بود　　زانکه ظاهر دشمنش انسان بود

خامیازه فعل شیطانست و قی　　ای پسر ایمن مباش از مکر وی

در بیان اهل نفاق

دور باش ای خواجه از اهل نفاق　　در جهنم دان منافق را وثاق

سه علامت در منافق ظاهرست　　زان سبب مقهور قهر قاهرست

وعدهای او همه باشد خلاف　　قول او نبود بجز از کذب ولاف

مومنان گر عنایت میکند　　هم امانت را خیانت میکند

نیست در وعده منافق را وفا　　زان نباشد در رخش نور صفا

تا نه پنداری منافق را امین　　نیست باد نامش از روی زمین

با منافق هرکه همره میشود   منزل او در تك چه میشود
دیب قیو
از منافق ای پسر پرهیز کن   تیغ را از بهر قتلش تیز کن

در بیان علامت متقی

سه علامت باشد اندر متقی   کی بود نسبت تقی را با شقی
بر حذر باشد تقی از یار بد   تا نیندازد ترا در کار بد
کم رود دیگر دروغش بر زبان   و ز طریق کذب باشد بر کران
از حلال پاك كم گیرد کام   تا نه افتد اهل تقوی بد حرام

در بیان خصلت در بهشت

هر کیرا باشد سه خصلت در سرشت   باشد انکس بی شك از اهل بهشت
شکر در نعما و صبر اندر بلا   میدهد آیینهٔ دل را جلا
هرکه مستغفر بود اندر گناه   حق زنارت و زخشدارد نگاه

هرکه ترسد

هرکه ترسد از اله خویشتن   خواهد او عذر گناه خویشتن
معصیت را هرکه بی جرئت بی کند   ایزدش از اهل جنت کی کند
ای پسر دایم با استغفار باش   و ز بدان و مفسدان بیزار باش
گر کنی خیری بدست خویش کن   خیر خود را وقف هر درویش کن
یك درم کان را بدست خود دهند   به بود از بعد تو گر صد دهند
گر ببخشی در مکن با او رجوع   گر چه باشی افتاده از دست جوع
این بدان ماند که شخصی قی کند   باز میل خوردن از قی کند   الثمه
کری کودرس
با پدر گر چیره کی بخشد پسر   می سزد گر باز گیرد از پسر
گر ببخشی خود یکی خرمای تر   بهتر از بعد تو صد مثقال زر
ای پسر شادی بمال و زر مجوی   انچه کس را دادن دیگر مجوی
شادهٔ دنیا سراسر غم بود   سور او اندر عقب ماتم بود

امرلا تفرح ز دنیا کوش دار جای شادی نیست دنیا هوش دار

ای پسر با اندوه غم خو می کن روی خود را جانب دلجوی کن

کر فرح داری قضای حق رواست لیک از دنیا فرح کردن خطاست

خون واندوه است قوت بندکان غم شود یار فرح جویندکان

هرکه را نبود بدل اندیشهٔ عاقبت بر پای بیند تیشهٔ

از چه موجودی سدیش ای پسر هرکسی دارد غم خویش ای پسر

کو دایر دهر ترا از نیست هست از برای انکه باشی حق پرست

تا تو باشی بندهٔ معبود باش با حیا و با سخا و جود باش

مکذاران در خواب و خور ایام را زنده دار از ذکر صبح و شام را

خواب کم کن اول روز ای پسر نفس را لخوردن میاسوز ای پسر

اخر روزت نکو نبود منام بیشتر از شام خواب امد حرام

اهل

اهل حکمت را نمی اید صواب در میان افتاب و سایه خواب

ای پسر هرکز مرو تنها سفر باشدت از رفتن تنها خطر

دست داد ریخ زدن شومست و شوم استماع علم کن ز اهل علوم

شب در اینه نظر کردن خطاست روز اکر بینی تو روی خود رواست

خانه کر تنها و تاریکت بود مونسی باید که نزدیکت بود

دست را کهر زن تو در زیر و نخ ترز اهل معرفت امد چو یخ

در بیان قدر حاجت فزاید

چار پا در بار بینی چون قطار در میان شان نیابی زینهار

تا فزاید قدر حاجت را خدا روز و شب می باش دایم با دعا

تا شود عمرت زیادت در جهان رو نکوی کن نکوی در جهان

تا نکاهد روزیت در روزکار معصیت کم کن بعالم زینهار

هرکه در شب خواب عریان میکند	از نصیب خویش نقصان میکند [ایدر]
[اولور]	
بول برپا هم فقیری آورد	اندوه بسیار و پیری آورد [غصه]
[كتورر]	
در جنابت بد بود خوردن طعام	نا پسند ستاین بنزد خاص و عام
ذیرهٔ نان میفکن زیر پای	کر همی خواهی تو نعمت از خدای
شب مزن جاروب هرکز خانه در	خاك روبه هم منه در پیش در
[سبوركه]	
کر نخوانی باب و نام مادر و ابنام	نعمت حق بر تو می کردد حرام
کر بهر چوبی کنی دندان خلال	بی نوا کردی و افتی در وبال
ای پسر در آستان در منشین	کم شود روزی زافعال چنین
تکیه کم کن نیز در پهلو دری	باش دائم ازچنین خصلت بری
در خلا جا کو طهارت میکنی	وقت خود را دانکه غارت میکنی
جامهٔ را بر تن نشاید دوختن	باید از مردان ادب آموختن

کربدامن پاك سازی روی خویش	روزیت کم کردد و درویش پیش
نیك نبود کر کشی از دم چراغ	ره مده دود چراغ اندر دماغ
کم زن اندر ریش شانه مشترك	انکه خاص از تو باشد خوشترك
از کدایان پاره های نان مخر	زانکه می آرد فقیری ای پسر
[ایتمه]	
دور کن از خانه تار عنکبوت	باشد اندر ماندنش نقصان قوت
خرج رابیرون زاندازه مکن	ریش خشك راشانه مکن
دست رس کر باشدت تنکی مکن	چونه تو رهواری بره لنکی مکن
تا شوی در روزکار از صابران	رو مکن از دیدن سختی کران
روی خود کر ترش سازی از بلا	خویش را از صابران مشمر هلا
بی شکایت صبر تو باشد جمیل	با کسی کم کن شکایت ای [illegible]
در بلا افتی که صابر نیستی	نزد اهل صدق شاکر نیستی

گر نکردی ای پسر کرد خلاف … آنکهی زیبد ترا در صبر لاف

فرح سیگوید

گر همی داری فرح را انتظار … در بلا بنود بصیرت هیچ کار
گر صفا میبایدت تجرید شو … ور خرد داری ز اهل دید شو
ترک دعوی هست تجرید ای پسر … فهم کن معنی تفرید ای پسر
اصل تجریدت وداع شهوتست … بلکه کل انقطاع لذتست
گر دهی یکبار شهوت را طلاق … آن زمان گردی تو در تفرید طاق
گر تو برادری ز غیرش نا امید … آنکه از تجرید گردی نا امید
اعتمادت چون همه بر حق بود … آن نفس تفرید جان مطلق بود
ترک دنیا کن برای آخرت … وز بدن برکش لباس فاخرت
گر بیابی ار سعادت این مقام … صاحب تجرید گردی والسلام

کر زدنیا

گر ز دنیا دست شوی بهر حق … آنکه از تفرید گویندت سبق
دو مجرد باش و دائم فرد باش … تا بهر فن نشینی گرد باش
گرد کبر و عجب و خود رای مگرد … قدر خود بشناس و هر جایی مگرد
آنکه با عطار میگردد قریب … او همی یابد ز بوی خوش نصیب
همنشین صالحان باش ای پسر … دور باش از اهل قلاشی ای پسر
جانب ظالم مکن میل ای عزیز … ور کنی گردی از آن خجل ای عزیز
دو ز اهل ظلم بگریز ای فقیر … تا نسوزی ز آتش تیز ای حقیر
صحبت ظالم بسان آتش است … زانکه خلق از او رو تند و ناخوش است
در حضور صالحان صالح شوی … ور نشینی با بدان طالح شوی
هر که او با صالحان همدم شود … در حریم خاص حق محرم شود
ای مگزار راه شرع را … اصل یابی گر گزاری فرع را

از شریعت کو نهی بیرون قدم   در ضلالت اوفتی و رنج الم

هرکه در راه ضلالت میرود   از جهالت در بطالت میرود

حق طلب و زکار باطل دور باش   در سخا و مردمی مشهور باش

هرکه در راه حقیقت سالکست   روز و شب خائف ز قهر مالکست

بر خلاف نفس کن کاری پسر   تا نه یفتی خود درنار ای پسر

در بیان کرامت های حق میکوید.

چار چیز است از کرامتهای حق   مقبلست آنکس که کیرد این سبق

اول آن باشد که باشد راست کوی   با سخای نفس باشد تازه روی

آنکهی حفظ امانت باشدش   هم نظر پاک از خیانت باشدش

هرکرا حق داده باشد این چهار   باشد آنکس مؤمن پرهیزکار

دوست کان باشد زیان کار

دوست

دوست کان باشد زیان کار ای پسر   دو طمع زان دوست بردار ای پسر

هرکه میکوید بدیهای تو فاش   دوست مشمارش بد و همدم مباش

دوستی هرکز مکن با باده خور   از چنان کس خویشتن را دور دار

منعمی کو میکند منع زکات   دور از و میباش تا داری حیات

دور از آن یاری که خواهد از تو سود   کرچه سر را با قدمهای تو سود

ای پسر از سودخواران کن حذر   خصم ایشان شد خدای دادکر

در جوانی دار پیران را عزیز   تا عزیز دیکران باشی تو نیز

بر سر بالین بیماران کذر   زانکه هست این سنت خیر البشر

تا توانی خسته را سیراب کن   در مجالس خدمت اصحاب کن

خاطر ایتام را دریاب نیز   تا ترا پیوسته حق دارد عزیز

چون شود کریان یتیمی ناکهان   عرش حق در جنبش آید آن زمان

چون یتیمی را کسی گریان کند　مالک اندر آتشش بریان کند

آنکه خندانید یتیمی خسته را　باز بیند جنت دربسته را

هر که اسرارت کند فاش ای پسر　از چنان کس دور میباش ای پسر

بر سر سیری مخور هرگز طعام　ناپسندست این بنزد خاص و عام

علت مردم ز پرخوری بود　خوردن پرتخم بیماری بود

راحتی نبود حسود شوم را　کاذب و بدبخت را نبود وفا

توبهٔ بدخو کجا محکم بود　هر بخیل را مروت کم بود

هر منافق را تو دشمن دار باش　از وی و از فعل آن بیزار باش

تا شود دین تو صافی چون زلال　باش دائم طالب قوت حلال

وانکه باشد در پی قوت حرام　در تن او دل همی میرد تمام

اولور

در بیان زیارت خویشان

رو ببرسیدن بر خویشان خویش　تا که گردد مدت عمر تو بیش

هر او ترک اقارب میکند　جسم خود قوت عقارب میکند

هر که کرد اندر خویشاوند رو　بی گمان نقصان بزیرد عمر او

هر که از خویشان خود بیگانه شد　نامش از روی بدی افسانه شد

چیست عادی ای پسر نیکو بدان　اولا ترسیدن از حق در نهان

عذر خواهد مرد پیش از معصیت　باشدش طاعات پیش از معصیت

آنکه کار نیک مرد این میکند　با ضعیفان لطف و احسان میکند

هر که او باشد ز مردان خدا　باشد اندر تنگ دستی با سخا

ای پسر در صحبت مردان درای　تا نظر یابی تو از فضل خدای

هر که از مردان حق دارد نشان　نکند راند عیب دشمن بر زبان

خود نخواهد مرد خصمان را هلاک　وز غم ایشان شود اندوه ناک

غصه

مینجوید مرد انصاف از کسی — کو رسد ظلم و جفا بر او بسی

هر که با اندر ره مردان نهاد — کی رود هرکز بدنبال مراد

ای پسر ترک مرادی خویش کیر — انکهی راه سلامت پیش کیر

از خدای خویشتن غافل مباش — غافلانه در ره باطل مباش

جای کریست این جهان در وی مخند — چشم عبرت بر کشا و لب ببند

همچو مور از حرص هر سوئی مرو — پند و ناصح را بکوش جان شنو

ای پسر کودک نی بازی مکن — کار با شیطان انبازی مکن

نفس بد را در کنه یاری مده — عمر بر باد از تبه کاری مده

هر کجا تهمت بود انجا مرو — راه حق را همچو نابینا مرو

در ره فسق و هوا مرکب مناز — خویشتن را سخرهٔ شیطان مساز

دشمن داری از و ایمن مباش — زیر سقف بی ستون ساکن مباش

جون

جون سفر در پیش داری زاد کیر — عمر خود را هم سراسر باد کیر

ای پسر اندیشه از اغلال کن — نفس بد را با لکد پامال کن

جلم را جون هست بر دوزخ کذر — جای شادی نیست با جندی خطر

آتشی در پیش داری ای فقیر — هیچ خوفت نیست از نار سعیر

عقبه در راه هست و بارت بس کران — نکذرد بارت بسعی دیکران

داری اندر پیش روز رستخیز — و ز خدایت نیست ایمان کریز

ای پسر راه شریعت پیش کیر — ره روی ترک هوا خویش کیر

ای برادر باش بر فرمان حق — تا بیابی جنت رضوان حق

کردن از حکم خدای خود متاب — تا نمانی روز محشر در عذاب

تا بیابی در بهشت عدن جای — شفقتی بنمای با خلق خدای

تا ده هندت جای در دار السلام — با فقیران روز و شب میده طعام

کر بساری شادا بیجا خسته را | باز بینی جنت در بسته را
هر که آرد این وصیتها بجای | در دو عالم راحتش بخشد خدای

کنودر

تمت تسوید هذه النسخة الشریفة

فی آخر شهر شعبان المعظم لسنة

ثلثین ومائة والف

عن ید سید

عزیز ابن یوی

بیشی

٢٢٢

همان لوث جهالتدن الك یو | بو کونکلدن ایچه کوز بر ایچره صو
بو ظاهر بلد و کیکه اوله منور | صفین کیم معرفتدن اوله سیندور
عقال عقل جو بیدن خلاص اول | افندی باده نوش بزم خاص اول

فی بیان مطلع الرساله

صلاتیله سلام اولسون رسوله | که اولدر رهنما اولان بو یولکه
محمد مقتدای انبیادر | محمد رهنمای اولیادر
محمد سرور جمیع رسلدر | محمد هادی خیر سبلدر
قمو ذکرنجه حق خوشنود اولدیدر | مقام امتانکا محمود اولدیدر
بو رمزدر انک شاننده مولی | فکان قاب قوسین او ادنی
شو ذاتک که اوله مداح رحمان | نه وجهیله انی مدح ایله انسان
قدومی عالمینه اولدی رحمت | انکله بتدی بنیادی نبوت
کل ای وحدت دیارینک غریبی | حقیقت کلشنینک عندلیبی
اذل یا غنچه بتمش بر کل ایکن | قدیمی اشیانه بلبل ایکن

تنزل ايليوب كلدك جهانه كيره دكز بركون اسكى اشيانه

بلورسك خود انسك بو جهانى لدوا للموت وابنوا للخراب

بو عالم بر خيال خوابه بكزر ايجنده عمر ادم ابه بكزر

صقين ايمدى خيال كوزه اينانمه اقر صويه اسر يله طينمه

شهادت ملكيدر ظاهرده دنيا حقيقتده وليكن دار عقبا

جو دنيا اهل بر سرخوش كبيدر قمو كوردكلرى هب دوش كبيدر

سنه ايسترلر ايسه بو كلامه نظر قيلسونلر الناس نيامه

قال النبى صلى الله عليه وسلم الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا وكما
يوسف عليه السلام فقد بنى الامر على ظاهره وقال يا ابت هذا تأويل
رؤياى من قبل قد جعلها ربى حقا

كه يوسف ظاهرى اوزره كيدردى انجون حقيله تعبير ايدردى

كوروه عرفانينى خبر انامك نجه حقينى و[illegible] ديمامك

كه دنيايى خيالى خواب ايلدى اويان نفى بكم عقباده قيامى

اويان غفلتدن ايمدى عاقل ايسك حق ايله اول كور اهل دل ايسك

اولوب اولمزدن اول بل خدايى هوايى قو سوايى قو هدايى

سواى حق هوا ايله هوسدر حق ايله حق بل الله بس در

كيشى حق بلمكه كلدى جهانه نه نيلر اراده درلو بهانه

قال الله تعالى وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون وفسره ابن عباس ليعرفون

مفسردر عبادت معرفتله بلنمز اشبو جاه منزلتله

كلام ابن عباسه نظر قيل كوكلدن ريب شك اتار يقيل

صاقنكم اوله بو معنايه جاهد كلام كنت كنزا ده اكا شاهد

وفى الكلمات القدسية كنت كنزا مخفيا فاحببت اليهم ان اعرف فخلقت
الخلق لاعرف وتحببت اليهم بالنعم حتى عرفونى

اكر اولدر كسه بو معنايه واقف چاليش سعى ايت اوله كور حقه عارف

ندر ديرسك اكر انك طريقى بلور حقى بيلن نفسى حقيقى

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من عرف نفسه فقد عرف ربه

افتدى نفسكه آگاه اوله گور — مجاهد فی سبيل الله اوله گور
هواى نفسى قمع ايلين ار — جهادى اكبر المرءاى برادر

ولذلك قال رسول الله صلى الله عليه وسلم حين رجع عن غزوة تبوك رجعنا من الجهاد الاصغر الى الجهاد الاكبر يعنى مجاهدة النفس وانما عدت جهادا اكبر لانها صارت سببا قريبا لمعرفة الرب التى هى المقصودة من الخلق بخلاف الجهاد المعروف

شوكيم ايده هواى قمعه جرأت — ايده مولى اكا لابد هدايت

قال الله تعالى والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا

كلا بيلدى مقصوده ايرشروعى — بيان ايله اصولى و فروعى
معانى مكتبندن بر ورق باز — نكم اطفال ابد واحه سبق باز
سر آغاز ايله عشاقه نوادن — نجه كورد بو هوايله سوادن
صقين الدن قومه مقراض لايى — كوكلدن كسمكه حب سوايى
طلسم كنزه الا اولدراى يار — نته كيم خالقه آكوان آثار

درش تو جهره

٦٧

درش توجهره ايمدى غيرت ايله — دفينه اچيلنجه دقت ايله
اولا كيم باشكه دولت قونيدى — هماى عزت و رفعت قونيدى
بودر اصل اولدوغى اصولى تحقيق — كه ايدرا غياردن مطلوبى تفريق
سراى سره بس نفى اولدى حاجب — ايرن اثباته تحصيل ايتدى مطلوب
هويتدن دم اوردى حق ايرر — حيات اقليمنك ذوقنى سوردى
بزم احوال المرء اى حى قيوم — جناب پاكنكه هب جمله معلوم
دو عالم تخت تسخير كرده ده هب — دوبردى قهركه هيچ كسنه يارب
ويره لطفكله الله ياذا الاكرام — جلالكدن اونه اكرامك انعام
فنادن بجروب ايركور بقايه — يتور وجودكله حقانى عطايه
خدايا اى جميل فضلكله رحمت — بولاوز تاكه جنت ايچره جنت
شونو كيم قابليه انوار توحيد — طلوع ايده اكا اسرار توحيد
كيره جنت ايچره جنته اول — ايره لذت ايچره لذته اول
يا جنت خالقنه واصل اوله — ايره ذوقه مرادى حاصل اوله

في بيان مراتب التوحيد

كل اي خواجه بنه اچ تنك وكوز ... نكوز اوله تاكه طنلوسوزلر

كلام كجلي تقريرايله ... كوكلم خانه سين تنوير ايله

صفالر سوزنكه ارواح اسرار ... نتزرد اهل حقيقت سوز لراي يار

كيمي تعاله ايرمشكم صفاته ... كيمي واصلدر توحيد ذاته

مراتب اوزره در ارباب توحيد ... تفاوت اوزره در اصحاب توحيد

بشر حدي اقندي بو قدر در ... اوته سي صنعه كه مقدور بشردر

مكركم برق خاطف كبي بر آن ... فوقك سرينه ايره نور رحمان

وليكن زايل اولور بنه اول دم ... ايرشمز اكا بيك عقل ادم

اگرچه فضل حقدر اشبو حالات ... نبو اكا وليكن ذكر وطاعات

مسمايه وسايل اولدي اسما ... بولنده فتح اولور لابد نعما

شوكم اسرار ذكره ايرك استر ... بولنزدن طونسون اني اي برادر

في تحقيق ان التوحيد مبدا كل ذوق ونعمة كما ان الشرك منشا كل عذاب ونقمة

بو تحقيق بر ادر استماع ايت ... جميع ذوقه توحيد اولدي مبداء

ايكي قسم اولدي شرك اي مرد طاهر ... جليدن قورتلوبدر اهل ايمان

صفا وذوقله برخوش سماع ايت ... عذابه بنكم شرك اولدي منشاء

بري شرك خفيدر بري ظاهر ... خفيدره قالدي اشكال اي جان

في الصحيحين عن انس ابن مالك رضي الله عنه ما من احد يشهد ان لا اله الا الله وان محمدا عبده ورسوله صدقا من قلبه الا حرمه الله على النار

فيهما عن معاذ ابن جبل ان النبي صلى الله عليه وسلم قال له يا معاذ هل تدري ما حق الله على العباد قال قلت الله ورسوله اعلم قال ان يعبدوه ولا يشركوا به شيئا ثم قال اتدري ما حق العباد على الله اذا فعلوا ذلك قلت الله ورسوله اعلم قال ان لا يعذبهم

حديثك ظاهرينه اولمه مغرور ... كه عرفان مجلسندن اولميسن دور

كه اهل معصيت دركوندن هب ... بنه بويله ايكن اولورلر معذب

بودر نهي اكر ايلرسك ادراك ... كه اول شرك خفيدن اولمش پاك

عصاتی مؤمنی یقدیغی نار
انجوندر بکیم شرک خفی وار

اگر شرک خفیدن قورتلیدی
خدانی جمیعه‌سی صانیدی

نبی سالکه بو معنایی طویوردی
انجون صدق قلبیله بویوردی

حدیث ثانیه داخی نظر ایت
خلایقن کلامقدن کبی حذر ایت

نیجه بو قاعده معلومک اولسون
درونک معرفت نوریله طولسون

عموم ایلر افاده نکره هر آن
سیاق نفیه داخل اولسه ای جان

بو معنایی اگر ایدرک ایسه ادراک
اولنمامق گرک هیچ برشیئه اشراک

اگر شرک خفی و گر جلیدر
بولردن قورتلمق لابدوردر

وجیسنه خدا قلمز عذابی
دخی گورمز سؤالی و حسابی

کیشی شرکدن ایدرسه اجتنابی
محقق بیلکه گورمز اول عذابی

قرنداش گلدکسه بو طریقه
قرینک اولا توحید حقیقی

بو معنادن آگاه کیم ایرشاد
براشی زید عمرو قلمز اسناد

موحد ایلمز پس غیری اثبات
که التوحید اسقاط الاضافات

مقلد گور

مقلد گور ایدر دعوای تحقیق
اولنور حال بومیزاندن تطبیق

که زید و عمروه اسناد ایدر کار
قچان اولمیه گلمز آگا انکار

اگر اول ایشی اندن بلمیدی
قوایدن تألم گلمیدی

تألم اولدی انک شرکنه دال
نیه واردی عجب بیلمککه حال

عذابه باعث اولان شرکدر
تألم اگر بلورسه محکدر

کل امدی زید عمره سوگمکی قو
بکیم آتادر شرکدن وار اللهی بو

قصة الشيخ بایزید بسطامی قدس سره

روایت اولنور اول پیر بسطام
که یعنی بایزید صاحب اقدام

بودکلو جهد سعی و دقتیله
بودکلو خلوتیله عزلتیله

یاقوب هر حالنه اول مرد فایق
ارایوب بولمادی بر حقه لایق

دیدی بر حقه لایق ایش یوق آخی
مگر توحیدم وار ایسه یوار آخی

دیدی بلمیه مدیمن سود ایدوکک
بوده کبی سود آغوتدی دیدیکک

بودیمه بولنوردی سنده توحید
عجب سن قنده یا قنده توحید

اولور توحید اصلی هر كمالك ‌ بته كیم شركدر اصلی هر ضلالك

كیشینك شركی دكلودر عذابی ‌ ایرسك ایرا اترن اجتنابی

قرینك مشركك اولور عزازیل ‌ كچور بو بینوه اغلال سلاسل

قصور روشی كدن شولكیم اوله پاك ‌ اولور جنت قصورینه فرحناك

ایكی قسم اولدی هم جنت قصوری ‌ برسی معنویدر بری صوری

اولوبدر معنوی جنتده جنت ‌ موحد بولور انده در لذت

كورور اول جنتك لجنده جنت ‌ بولور هر نعمتده نیجه در لذت

قولاق اشتمیوب كوز كورمدكی ‌ كوكلده كلمیوب عقل ایرمدكی

نكرا عدادا یدم صالح قولنه ‌ نیجه وصف ایلیم كیم اولیسنه

اعددت لعبادی الصالحین ما لا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر

صلاحه كرچه هر معروف بولدر ‌ حقیقتده ولیكن صالح اولدر

كه اول ترك ایده جمله ماسوایی ‌ كچه نفسندن و بوله خدایی

ایرشمش اوله اول توحید ذاته ‌ باقوب قالمیه افعال صفاته

بوتوحیده

بو توحیده اگر ایرمك دیلرسك ‌ سرای وحدته كیرمك دیلرسك

درونك صیقلیله دایم تورع بابت ‌ سوایی ترك ایدوب رفع حجاب ایت

كركدر ترك دنیا ترك عقبا ‌ حجابك اعظمی وارلقدر اما

ولذلك قیل وجودك ذنب لا یقاس علیه ذنب اخر

نه وقتین كیم اوله اول ذنب زایل ‌ كیدروب حایل اوله اول حقه واصل

رفع الحجاب وتعلم الادب

كل ای دولت متاعینه خریدار ‌ كه كوش جانه بو خوش كوهر وار

نه كوهر بلكه مفتاح سعادت ‌ انكله اچیلور ابواب حكمت

هدایت ایروب اول بابه اچرسك ‌ حجابی اعظمی اورته كچرسك

اولهسین جمعهدهم فرقه واصل ‌ كمال ایله مرادك اوله حاصل

فجان نور حقیقت لمعه صاله ‌ سنی برجذبه ایله سندن آله

ربوبیت دمی غالب ایدوب كار ‌ عبودیت قاصر اوله زنهار

جالشی انبو حجابی حرق ایدوب كور ‌ صفین جمع ایله فرقی فرق ایده كور

حقیقتده دیلرسك فتح بابی ‌‌ ‌ بکم حرق ایله بو محکم حجابی

ذکر القوم إنّ الفرق ما نسب إليك من الكسب وإقامة وظائف العبودية
وما يليق بأحوال البشرية والجمع ما سلب عنه بل كان من قبل الحق من
ابداء معانٍ وابتداء لطفٍ وإحسانٍ ولابدّ للعبد منهما فان من لا تفرقة له
لا عبودية له ومن لا جمع له لا معرفة له فقول العبد إياك نعبد إثبات التفرقة
والعبودية وقوله إياك نستعين طلب الجمع فانظر إلى الإرشاد الإلهي
كيف جمعهما في السورة التي جعلها مفتح كتابه الرفيع والزم قراءتها
لكل شريف ووضيع ثم اعلم أن مرادنا في هذه الرسالة بالجمع والفرق
عدم احتجاب العبد بالحق عن الخلق فيعم الفرق الذي قبل الجمع وبعده
فلا يحتجب بالوحدة عن الكثرة ولا بالكثرة عن الوحدة بل يجمع بين المعرفة
والعبودية فيحصل له البقاء بعد الفناء فافهم ذلك تخلص

عن المهالك والله الهادي

وعليه اعتمادي

شونك کیم جمع بوق عرفانی بوقدر ‌ ‌ ‌ شونك کیم فرق بوق الحاد حوقدر

کزر جمع اهل دریالرده غلطان ‌ ‌ ‌ بوردر فرق اهل صحرالرده حیران

بری شول نورکه بکرز شهره کلمز ‌ ‌ ‌ بری شهر ادمینه قربه بلمز

حقیقتده کامل اهلی اولدر اولدی ‌ ‌ ‌ که هم دریای هم صحرای بلدی

شو کیم بو وسطدن بولدی خلاصی ‌ ‌ ‌ بکم شکیبر اول اولدی تکری خاصی

قال الله تعالى وإن تصبهم حسنة يقولوا هذه من عند الله قل كل من عند الله
وقال أيضا ما أصابك من حسنة فمن الله وما أصابك من سيئة فمن نفسك

که اولوردیرکیم فمن نفسك دیر اول ‌ ‌ ‌ که اولوردیرکه قل کل من عند الله

بکم توحیدی صرفکوره بری وار ‌ ‌ ‌ مقامن کوزدغافل اولمازنها

بو توحیده یعقوب موسی بیغمبر ‌ ‌ ‌ پس الا فتنتك دیرای برادر

قال الله تعالى حكاية عن موسى عليه السلام إن هي إلا فتنتك تضل
بها من تشاء وتهدي من تشاء إلى صراط مستقيم

اوکات فهم ایله معنای کلامی ‌ ‌ ‌ کوزدت یرلو یرنده هر مقامی

من عند الله وان تصبهم سيئة يقولوا هذه من

نفسه اسناد ايلمي كور ادب بولين انلري سوكلي كور

دكل بونسر كل اول توحيده مانع سكا بلكه بو اذن داخي نافع

قوله مولي ادب بولين طودي كوره نجه قمن نفسك بودي

ادبدر حليه انسان كامل ادب ترك ايلدي اولدي عزازيل

ديلرسك ابوده سن مقبول حضرت مؤدب اول بوله سن تا كه قربت

قصه شيخ ابو سعيد مع الزائر

اشتيكم بو سعيده كلدي بر ار زيادت ايتمكيچون اي برادر

مكر فرق ايتميوب اول طوصاغ قبويه قودي اول صول اياغي

بيوردي اكا اول صاحب كرامات قريب اولمز ادبسز بره هيهات

شنوكيم راه ادبدن طشره كيده قچن اوله بزمله صحبت ايده

قصة الشيخ بايزيد بسطامي

اشيدكم عجب شول بايزيدي او عين العارفين اول آن فريدي

بانيزه اوكر يلور بر شخص جلي ايني كوردكه اتدي قلب ميلي

واردب

واردب ايني بر قدن يقدي كوزي كه اول قلبدن بيكانه كوردي

ادب ترك ايدوبچون بويلاتيري كوروب شيخ ايني قبوب دونري كيدي

ديلرسك كيم قبول ايده سني جوزب مؤدب اول مؤدب اوله مؤدب

بيان التحقيق لحو ادبكراست

بكيم سمعكره اولور انسو تحقيق كه كوره كامل جميله تفريق

قچن اوله بر ذلت صدوري بيقوب توحيده خوش كوره قصوري

تنزل ايده نفسه تهمت ايله ترقي ايسا قدي غيرت ايله

بونشري طوتمه اول توحيده يكسان بولنسور ظلمت ابحره آب حيوان

تفرج ايت حقيقت كلستاننی حصار ايدين شريعت بوستاني

حقيقت ايلمي سر كره جولاني شريعت ظاهرده حفظ ايلسون اي جان

قال ابو سليمان الداراني ربما نكت الحقيقة في قلبي اربعين يوما فلا اذن لها ان تدخل قلبي الا بشاهدين

الكتاب والسنة

کهی وحدت ایلیده قیل تنعم — کهی ایله باغ کثرتده ترنم

سرای وحدته یول کوسترن شاه — دیرایدی گاه اولوردی لی مع الله

کهی ارشاد ایچون ارباب دینی — دیرایدی یا حمیرا کلمینی

بیلورسک قنده‌یی اسبو حالات — ابد ایلک کمالینه شهادت

حبیب الله ایله اقتدا یی — صراط مستقیمه کت هدایی

حقیقی بلکه حقانی نکاه ایت — عبودیت نقابین جلوه‌کاه ایت

قودی دعواده چوق دلو تلفلر — عبودیتده خود بنجه شرفلر

ایدن اسری بعبده سرین اذعان — کتوردی بو سوزه صدقیله ایمان

لا یری ان الله تعالی کیف قال سبحان الذی اسری بعبده ولم یقل بنبیه ولا برسوله اشعارا بان نیل تلک المراتب العالیة لا یتیسر الا بالعبودیة

علو رتبه طاعت سببیدر — انی ضمه کبر قودی تعبدر

قال الله تعالی الیه یصعد الکلم الطیب — والعمل الصالح یرفعه

اگرچه معتبر حکم اذادر — ترقی‌یه سبب لکن عملدر

عمل انمز اگر ایجاب جنت — ولکن واردر انده یا عنیت

قولک تقدیر حق سرمایه‌سیدر — عمل صانان نه دمانک بارسیدر

ترقی سلمنه اولدی یرقات — مراتب قطعنه اولخندرات

قولک ذاتنده قونسه قابلیت — جفادر فعلنه انی حسن طاعت

حقیقت ضمنه کم ترک عملدر — ولیکن رؤیتی کوزه اولدر

قال الحسن البصری عالم الحقیقة ترک ملاحظة العمل لا ترک العمل
وقال ایضا طلب الجنة بلا عمل ذنب من الذنوب

افندی بولنق استرسک کمالی — عمل ایت لیک قالمه ایکالی

قالت عائشة رضی الله عنها حین رایت ان قدمی النبی صلی الله علیه وسلم قد تورمتا من القیام فی الصلوة اتکلف هذا وقد غفر لک ما تقدم من ذنبک وما تاخر قال افلا اکون عبدا شکورا والحدیث مذکور فی الصحیحین
عن عائشة رضی الله عنها

سؤال اتدی رسوله بنت صدیق — نه‌دن ترقیو یابا عمله بو رنجه تدقیق

بنم امتدی اول ذنب اکبر / ذنوبك ما تقدم ما تأخر

دیدی صبری شکور اولمایینجی / اول احسانه شکر ایتمایینجی

کل ایمدی بو کلامه دکله کسه / حدیث مصطفی‌یی اکلد کسه

صفتین بابی عملدن دور اولمه / قوری امنیتله مغرور اولمه

عمل اول ذی مزیده مرتب اولور / وصول اهلنه شکر نعمت اولور

وفی الکلمات القدسیة لا یزال عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه

عملدن حقه نفع یا ضرر / سنکیچون در قموسی ای برادر

کما ورد فی الکلمات القدسیة یا عبادی لو ان اولکم وآخرکم وانسکم وجنکم کانوا علی اتقی رجل واحد منکم ما زاد ذلک فی ملکی شیئا یا عبادی لو ان اولکم وآخرکم وانسکم وجنکم کانوا علی افجر قلب ما نقص ذلک فی ملکی شیئا الی ان قال یا عبادی انما هی اعمالکم احصیها لکم ثم اوفیکم ایاها فمن وجد خیرا فلیحمد الله ومن وجد غیر ذلک فلا یلومن الا نفسه رواه مسلم

فصل فی ان الناس یحشرون یوم القیامة علی حسب اعمالهم

قنی بر نقد جانیله خریدار / قنی بر مشتری کرم اولری بازار

الوب مصر حقیقتدن شکرلر / عقیدك پاك ایمه کوز ای پدر

کیشینك اعتقادی فاسد اولسه / عمل اسواقی داخی کاسد اولسه

بعید اولور خدانك رحمتندن / قچن حظ اله جنت نعمتندن

کل اول اعتقادی پاك ایله / کلامی دکله خوش ادراك ایله

بس اندن لازم اولسون حسن طاعت / یوزی آغ اولدر روز قیامت

نه حال اوزره اولورسه کیشی بوده / انکله قوپسر یارین کورنده

بو قولك صبر قیلنه ای اهل عفت / ایدر تأتون افواجا شهادت

قال الله تعالی یوم ینفخ فی الصور فتأتون افواجا روی انه صلی الله علیه وسلم سئل عنه فقال یحشر عشرة اصناف من امتی بعضهم علی صورة القردة وبعضهم علی صورة الخنازیر وبعضهم منکوسون ارجلهم فوق وجوههم یسحبون علیها وبعضهم صما وبکما وبعضهم یمضغون السنتهم فهی مدلاة علی صدورهم یسیل القیح من افواههم یتقذرهم اهل الجمع وبعضهم قطعت

ايديهم وارجلهم وبعضهم مصلوبون على جذوع من نار وبعضهم اشد
نتنا من الجيف وبعضهم يلبسون جبابا سابغة من قطران لازقة بجلودهم
فاما الذين على صورة القردة فالقتات من الناس واما الذين على صورة الخنازير
فاهل السحت واما المنكوسون على وجوههم فاهله الربوا واما العمي فالذين
يجورون في الحكم فاما الصم والبكم فالمعجبون باعمالهم واما الذين يمضغون
السنتهم فالعلماء والقصاص الذين خالف قولهم اعمالهم واما الذين قطعت
ايديهم وارجلهم فهم يؤذون الجيران واما المصلوبون على جذوع من نار
فالسعاة بالناس الى السلطان واما الذين اشد نتنا من الجيف فالذين
الشهوات واللذات ومنعوا حق الله في اموالهم واما الذين يلبسون الجباب
فاهل الكبر والفخر والخيلاء

رسول الله صو دیدی بو ایش — او سلطان تفصیلن بعابت ابتدی
که بعض امتدن دوزر محشر — یقین اون دورلو صورتده حشر
بریسنک شکلی بمون بری خنزیر — بری باشی اشاغی سورنوردیر
بری مصلوب متین دربری اغلان — برینک ولبسی قطراندن قطران

بری کور بری دلسز قولاقسز
بری جیفه بری الی ایاقسز

بسم الله الرحمن الرحيم

صوم وصلوة وحج زكوة سببی ایچون سؤال وجوابدر

بسم الله الرحمن الرحیم

خدایه صد هزاران شكر منت • كه محبوبنه قلدی
بزی امت • انی كندو ایچون خلق ایلدیچون
یرادوب قلدی (قوللرینه) رحمت • سلام اولسون محبندن
حبیبه • دخی هم ال واصحابه تمامت • پس از حمد
خدا نعمت رسالت • طقوز یوز ایدی طقسان
دورت هجرت • جهانده حضرت سلطان مراد خان
قلوردی عدل وداد ایله خلافت • اطاعت اوزده
ایدی جان ودلدن • انك امرینه هفتاد ودو ملت

زمان دولتنده بولمش ایدی • جهان امن وامان استراحت
خصوصا صاحب علم وكماله • كمالنجه اولسوودی رعایت
ودین شهرنده علمه شغل ایدردم • علوم نقلدن كلی ایدردم فراغت
كلوب ناكاه بر صوفی صافی • سؤال اتدی بكا قلدی بدایت

سؤال

دیدی اهل دل صاحب بصیرت • صلوة ایچون وضو كم اولدی مثبت
قمو اعضالك ایچنده سبب نه • همان دورت عضوی مخصوص اتدی آیت
هر اعضایه یتركن غسل واحد • ندن تثلیثه باعث اصل
حكمت • ایچون اولدی ترابله تیمم • بولنماسه یا اولمسه
مكنت • وضوده عضو دورت ایكن سبب نه • تیممده ایكی
عضو اولدی مثبت • دخی هب انس وهم جنه فرادی

صلوة خمس كیم فرض اولدی بش وقت • جو مكلف
ایدی توقیت اتدی اكسیك • یعنی بش وقت ایله اولدی
موقت • بش اول بش وقت ایچنده اك اول • اذان كیم
اوقندی قلندی اقامت • صلوة صبحی كیم اول قلندی
ندر حكمت كیم اولدی ایكی ركعت • صلوة ظهری كیم قلدی
مقدم • ندر اصلی كیم اولدی چار ركعت • صلوة عصری كیم
قلدی شروعی • یعنی اولدخی اولدی چار ركعت •
صلوة مغربه كیم قلدی آغاز • ندر اصلی كه ثالث اولدی ركعت
صلوة یتسوی كیم قلدی اول • ندر باعث كیم اولدی چار ركعت
صلوة وتره كیم بشلادی اول • یعنی اولدی اودخی اوچ
ركعت • قنوت ورفع ید تكرار تكبیر • اولور اوچی

ركعتدن

ركعتده نه حكمت • دخی هم ویرسنتمی بو واجب
ویا خود فرضمیدر رای اهل خبرت • ذوات الاربعه
یعنی قلنور • حضرده دورت سفرده ایكی ركعت •
یعنی صباح نمازی قصر اولنماز • چو تعمیم اوزره
اولنمشدر روایت • سبب قصره كیم اولدی پیاده •
مقدم قصره كیم ایتدی عزیمت • صلوة خمسده اول
شب روز • اولنوردی چو جهر له قراءت • ندر
باعث اولندی صكره تخصیص • كیجه ده جهر كوندزده
مخافت • یعنی جمعه وعیدینده اولور جهر • مخالف
اولمز انلرده نه حكمت • قراءتدن مقدم هر نمازه
یعنی تسبیحاله اولور بدایت • ركوع وبو سجده یعنی اولدی ایكی

جواتمز سجدتینه نص دلالت • تحیت کم او قنود
قعده کرده • ندر اصلی ندر اندن فضیلت • سبب نه
هر صلوتک آخرنده • صلوة او قنود بعد التحیت •
ندر فی الجمله فحوای لغاتی • صلوتک وجه ظاهرده
حقیقت • حبیبه یا الهی رحمت ایله • خلیله نیتکم
ایتدوکی رحمت • حبیب الله خود افضل قمودن •
ندر اصلی کا اولود بوله قرائت • بیان ایله بکا
بو مشکلاتی • ایا صاحب دل اهل بصیرت •
الجواب وضوده اوج کره غسلیجون اعضانک تخصیصه
سؤالکه جواب ای اهل صفوت • دردر الله اعلم
بل حقیقت • دل وجان سمعنی سعیدکیه طوت سن •

ندر دکله ای اصحاب شریعت • بهشت ایچره صفی الله
آدم • جو خلد اغاجنه بولدقده قربت • کوروب ناکاه
کندم دانه سنی • یوزی اوزره توجه ایتدی
اول وقت • آیاغیله یوریدی ادینه دک • آلیله دانه
آلدی و ساعت • بیوب اول دانه جکدی تأسف •
الینی باشنه قودی او حضرت • الی یوزی آیاغی ایلک
غسل • دخی مسح ایلمک باشه حقیقت • وضوده
اولدی بو دردی دخی فرض • بولردن محکمک
او ساعت • بونک نقلن یازد شرح دقایق •
آرا بولسن دقیقه قومه البت • بیوردی حق وضو
بهر عبادت • بدنده نجس اولانه طهارت •

بوکره هم بوموق هر عضوی آخر • اولبس مطمئن نفسه
طراوت • یتر هر عضوه کرچه غسل واحد •
ولی تثلیث اولور فضیلت • بونك تفصیلنی شرح
وضوده • آراکز بوله سز اذم وضاءت •

ترابله تیمم ایکی عضوه تخصیص اولنمغه جوابدر

خبرده بویله کلمشدر روایت • فخر نوح طوفان
اولدی حقیقت • صو غرق ایلدی هب یراٰ یوزینی •
کم وار ایسه موجودات او ساعت • بعون حق همان
نوح نبینك • کمیسنده اولنلر اولدی صحت • لباسینك
غبار یله تیمم • قیلوب نوح نبی بهر ضرورت • خدادن
پس حبیبه ایتاٰ ایندی • تیمم اولدی فرض عند الضرورة •

حقك

حقك لطفنه مظهردر شدیکی کون • خدایه سجدۀ شکر
ایندی اول وقت • تیمم ایتدوکین چونکه نوحك قبول
ایتدی • اودمده ربّ عزت • تیمم نجه در نجه اولور
کور • قلور فعل رسول الله دلالت • تیمم پس بدلدر
غسل وغسله • ضرورتده بودر اجماع امّت • تیممده
ایکی عضو اولدی مخصوص • وضوده کرچه درت عضو
ایدی مثبت • او درت عضوك بوزوال اشرفیدر •
بودر تخصیص بعضی دیدی علّت • دیدی بعضی صفی الله آدم •
اساتده بوزال ایتمشدی سبقت • که یعنی دانه طلدی ال الدی
اغزله اکل ایدوب کوزیله رؤیت • اکرچه باش ایاق
انکله ایدی • ولی اول بوزال ایتدی اساءت •

یوز اللی یتمشدر یکیجون ● اولیدی اکتفا عند الضرورت ●

بونک نقلینی یازدشرح ترغیب ● اداکم بوله سن

عالمده رغبت تیمّم نیکیل اوزره مطلق وتفصیل اوزره صفتی جواب

تیمّم ایلمکده رأی خدمت ● اشدکم بنجه در حکم

شریعت ● قجن اهل سفردن برکسنه ● صودن

برمیل ایراغ اولسه حقیقت ● صویه یاخود یقین

اولسه ولکن ● صوالماغه عدودن اولسه خشیت ●

بها ایله صاتیلور اولسه یاصو ● بهاسنه اگر بولماسه

وسعت ● ویاخود شهره کلسه برمسافر ● اکا اولسه

دخی واقع جنابت ● مریض یاخود فقیر اولمغله انده ●

ایلیجق صویه هیچ اولماسه قدرت ● صوق صوایله قورقسه غسل ایتدکده

صووقدنکم

٨

صووقدنکم ایرشسه اکا آفت ● قوروطپراق ایله

یا جنسیله ● تیمّم واجب اولور اکا اول وقت ●

جنابتله حدث بونده اولوربو ● اکا بس بر تیمّمدر کفایت

جنابت هم حدث رفع اولمغیچون ● تیمّم اولیدر ایده

نیّت ● پس اندن الّرین طپراغه سوروب ● بردنسلکه

یوزه سوره تمامت ● سوروب بردخی الّرین

زرابه ● ایده ایکی قولینه مسح البتّ ● که تخلیل اصابع

نزع خاتم ● اولوبدر بونده شرط ای اهل فضیلت ●

بو وجه اوزره اولنجه جون تیمّم ● نمازی قلمغه وار دوجاحت

ولکن ابو اکله ای خداوند ● تیمّمده اولوبدر فرض نیّت ●

حدث کیمی جنابت نیتله ● حدث سو ویله هم جمع جنابت ●

جنابتله حدث بیننده هم • ایکیلیکی ولور جمله ازالت
مقیم اولن کشی شهرک ایچنده • جنب اولوب صویه بولنسه مکنت
اکر دخی تیمم جایز اولمز • جنابتدن حدثدن اولمز البت
مکر کیم اول کشی شهر ایچنده • صویه بولمسه نوعا استطاعت
حدثدن دخی کا بس تیمم • روادر بوله اولیجق ضرورت
موانع زائل اولیجق ولکن • نمازینی قیله بنه اعادت
بونک نقلن یازر شرح تسهیل • اراکر بوله سن انده سهولت

صلوة ایچون اوقات تخصیص الماسنه جوابدر

خبرده بویله کلمشدر روایت • حبیبی نوردنی اولب رب عزت
حجابدره بیضا ایچنده • یرادوب جون قلدی طاوس هیئت
یقین اغاجی اوزره بس اول طاوس • طوروب سبعین الف عام مدت

خدای

خدای ذوالجلاله کیجه کوندز • ایدوب تسبیح و تهلیل و عبادت
پس اندن صکره مرآت حیاتی • مقابل قلدی وجهنه او حضرت
جو مرآته نظر قلدی او طاوس • جمالن کوردی غایت خوب صورت
حیادن قلدی استحیا او دمده • خدایه سجده ایتدی خمس مرات
پس اول بش سجده اوقات عباده • عبادت قلمغه اولدی موقت
انی مشعر ایدر آیات اخبار • دخی فعل نبی قیلور دلالت
بونک نقلن یازر شرح تمه • ارایوب اندن تفصیل تمامت

صلوة ایچون ابتدا اذان اقامت کیم ایتدوکن جواب ایدر

شب معراج سلطان رسالت • جو بیت المقدسه کلدی او ساعت
بونلوب قبلیه جبرائیل انده • اذان اوقیوب و قلدی اقامت

جمیع انبیا ارواحنه پس • حبیب الله اوده م قلدی امامت •

بونك تفصیلن یازدق نهایه • آرا بولسن اگر ایسترسك نهایت •

رسول الله چو معراجه عروجین • قجنکم یر یوزینه ایتدی عودت •

نمازاوقاتنی بلدرمك ایچون • مشاوره ایکن اصحابله او حضرت •

کلوب ناگاه عبدالله انصاری • دیدی گوردم دوشمده بن حقیقت •

که گوکدن بر فرشته پر انده • جوار مسجده قوندی او ساعت •

دیدی الله اکبر ایکی دفعه • اذانی اوقودی جمله تمامت •

دعا ایدوب الین یوزینه سوردی • براز طوردی بینه قلدی اقامت •

عمر دیدی بحق حی وقیوم • بکا همی اولدی واقع بو روایت •

دیدی بعضی عمر اشتدی بزده • اذانی اول اوقودی بلال حضرت •

اولو

اولودجاین بو جمله اولسه واقع • که زیرا بونده بولمز نقی صورت •

اذان اوقمغی باری تعالی • بلاله پس بیوردی شاه امت •

اذان ظهری اول بلکدی ول • پس اندن قلدی سنت تا اقامت •

بونك نقلن بول انوار ایچنده • عیان اوله سکا تا نور ظلمت •

صباح نمازینی ابتدا کیم ایتدی وکنك جوابیدر

صفی الله چون جقدی نعمتدن • پس اندن یر یوزینه ایتدی رحلت •

طولنوب گوزن ایرشدی انده اخشام • کیدوب ضوء النهار ایرشدی ظلمت •

که ظلمت گورمامشدی هرگز آدم • او کیجه چکدی خیلی خوف خشیت •

طلوع ایتدی ینه صبح سعادت • ینه ضوء النهار ایتدکده عودت •

اوتمامده دوشب شکرینه سجوده • تطوع قلدی آدم ایکی رکعت •

قبول حضرت حق اولدوغیچون • او نفل اولدی بزه فرض موقت •

بونك تفصیلن یازدغنایه • آرا بول حقدن تا اولورسه عنایت •

وقت ظهری ابتدا کیم ادا ایتدی وکلدی جوابیده

خلیل اللهی چونکیم حق تعالی • بر اوغلی ذبحنه قلدی اشارت •

تردد ایتمیوب اوغلی و کندی • او ساعت ایتدیلر امره اطاعت •

کمال و فضل و لطفندن ول الله • خلیلندن تا اولوب راضی او ساعت •

اوغل حزنن کیکو کلندن کیدردی • ویروب اوغلنه ذبحه صبر و طاقت •

آتش کیوب انی یس اوغلی ایچون • فدا کوندردی کوکدن رب عزت •

بو درت اصنانکیم ابرهیمه اولدی • حقیقت ساعت ظهرایدی اول وقت •

پس ابرهیم ایلدی اندر اقامت • ادا ایتدی تطوع چار رکعت •

قبول حضرت حق اولدیغیچون • او نفل اولدی بزه فرض موقت •

بونك تفصیلن یازدغنایه • آرا بولکر اولورسه عنایت •

صلوة

صلوة عصری ابتدا کیم ادا ایتدی وکلدی جوابیده

چو یوتدی یونسی دریاده بالق • بالق قرننده یاتدی نیجه مدت •

او محبس ایچره تا کیم ایتدی محبوس • اچی قپلومش ایدی چار ظلمت •

بریسی ظلمت لیل و بری مسا • بریسی بطن حوت و بری زلت •

پس اولدم وقت عصر ایدی که حقدن • ایرشدی یونسه عطیت •

چقاردی بطن ماهیدن انی حق • تطوع قلدی یونس چار رکعت •

قبول حضرت حق اولدیغیچون • او نفل اولدی بزه فرض موقت •

بونك تفصیلن یازدغنایه • آرا بول حقدن اولورسه عنایت •

صلوة مغربی ابتدا کیم ادا ایتدی وکلدی جوابیده

که عیسایه انت قلت للناس • خطابی کلدی حقدن او ساعت •

طوتمشدی کونش اولمشدی مغرب • اودمده قلدی عیسی سه رکعت •

ایکی رکعت او زمانده ایتدی صح • اولوبدر نفی اسنادیچون آلت
الوهیت حقه لایقدر الحق • انکله مثبت اولدی اوچنجی رکعت
قبول حضرت حق اولدیغیچون • او نفل اولدی بزه فرض موقت
بونک تفصیلن یازدم عنایه • آرا بول حقدن اولورسه عنایت

صلوة عشایی ابتدا کیم اده ایندی و کیدر جواب

چو موسایه خدا ویردی رسالت • چقوب مدیندن یول ازدی حضرت
اکا مستولی اولدی درت اخزان • او یولده چکدی اول غایت مشقت
بری فرعون حزنی بری هارون • بری اولادی حزنی بری عورت
پس امر محض لطفندن اول الله • ویروب موسایه نصرتله هدایت
شفق غائب اولوب وقت عشاده • اودرت غمدن خلاص اولدی او ساعت
اودرت الطاف حق شکرانه سیچون • تطوع قلدی موسی چار رکعت

قبول حضرت حق اولدیغیچون • او نفل اولدی بزه فرض موقت
یازدم تفصیلن بونک عنایه • آرا بول حقدن اولورسه عنایت

صلوة وترعشادن صکره اولور هم فرض هم سنت هم واجب

حبیب الله او سلالهٔ نبوت • تجنکم قلدی معراجه عزیمت
ابوبکره اکا قلمشدی وصیت • کوریجک عرشی ای کان رحمت
بنم ایچون انده بر رکعت نماز قل • خدادن بن قولیمه استه رحمت
وصیت قلدوغن بوبکر اونتدی • چو عرشه ایریشوب هم بولدی قربت
نفسی ایچون بر رکعت ایتدی • سلام ویرمدن اول بیک حضرت
دیدیکم یا رسول الله اونتمه • سکا صدیق قلدوغی وصیت
رسول الله بنه طوروب قیامه • قلور صدیق ایچون بر دخی رکعت
سلام ویرمدن بنه جبرئیل • دیدیکم یا محمد رب عزت

سوردی انکیچون جان ودلدن ٭ دخی رکعته ایله اقامت

قیام ایدوب حبیب الله فی الحال ٭ ایدوب فاتحه سوره سن قرات

عیان اولدیکا بس اهل نیران ٭ که کوردی والدینینه عقوبت

کیدوب عقلی واجدی اللرنی بس ٭ صاحبوب کوثرکا اولبیک حضرت

افاقت بولدی اولدم قالدیرال ٭ ایدوب تکبیر وقنوت ایتدی اول وقت

اوتروب قعده بس ایتدی اتمام ٭ انکیچون وتر اولوبدر اوچ رکعت

رسول الله چو قلدی نفسی ایچون ٭ دیدیلر وتره سنت اهل سنت

دخی صدیق ایچون هم قلدی عنه ٭ دیدیلر وتره فرضدر اهل بصیرت

اولور دیسه تارکی عاصی وفاسق ٭ دخی تکفیر ایدر انی اهل شریعت

بونک تفصیلن یازر مصابیح ٭ آرا بولانه نقل وروایت

صلوة ذوات الاربعه حضرده درت سفرده ایکی قلنماسنه موجب

صلوة

صلوة اولدی سفرده ایکی رکعت ٭ اولوبدر فرض انکچون قلندی مثبت

بومنوال اوزره در امری خدانک ٭ یازر تفسیر قاضیده روایت

صلوة ذوات الاربعه حضرده درت سفرده ایکی قلنماسنه جواب

صلوة اولور حقیقت بسته شفیع ٭ دیمشدر جمله اصحاب فقاهت

صلوة صبح درت شفیع واحد ٭ یس اندن قصره هیچ اولمدی مکنت

صلوة مغربک شفیعندن ارتق ٭ قلور کرچه زیاده بر رکعت

چون بر رکعت صلوة اولمز انکیچون ٭ اولمدی سبب چون قصره رخصت

بونک نقلین یازر شرح هدایه ٭ آرا بولور اولورسه حقه هدایت

صلوة صبح صلوة مغرب قصر اولمادوغنه جواب

ذوات الاربعه چون قصر اولندی ٭ دخی صبحله مغرب قلدی مثبت

اولوبدر غربت انهاره باعث ٭ قیلور فعلی اکا ایکی دلالت

بونک تفصیلن تفسیر ابو اللیث • مراد اوزره یازدقلو روایت

سفرده خوف اولمجق فضله مثبت • و امن اولمجق قصر

اولوب بو عطای سبحانی و احساندر بانی اولیه غنیه جواب

سفرلکده اولمجق خوف خشیت • صلوة قصرده نصله مثبت

و لکن امن اولمجق خوف حرجده • که بویله وارد اولمشدر روایت

دکل قصره محضا خرج و خوف • تصدق قلدی انی رب عزت

نکم قلسه عطا قوللره مولک • قبولی واجب اولور البت

بونک نقلین یازد تفسیر کشاف • ارا بول انده کشف کرامت

مقدم مکه ده بش وقت نمازی • اولنمش ایدی جهر له بدایت

صلوة ظهر له عصری قلورکن • اولوردی جهر له قرآن قراءت

کلوب دکلرلر ایدی انی کفار • ایدردی بعض تحقیر و حقارت

خطاب نهی لا تجهر خدادن • حبیبه نازل اولدی هم اوساعت

صلوة ظهر عصری قلدی اخفا • رسول الله ایدوب حقه اطاعت

مقرر ایلدی جهری دخی هم • عشا و صبح و مغربده او حضرت

صلوة جمعه و عیدین صکره • مدینه ده قلندی بعد هجرت

عدودن امن بو عیده اذا هیچ • انکیچون بونلره جهر اولدی قراءت

محلنده نمازک جهر و اخفا • محصل واجب اولدی اقامت

بونک تفصیلن یازد و کفایه • اشارت عارفه یکفی الاشارت

هر صلوة اولنده سبحانک یه سبب ندر جواب

اولوبدر ابن عباسدن روایت • خبرده بویله کلمشدر حقیقت

خدا عرشی صو اوزره یرادوب بس • یرادلدقده ملک ذی جسیم غایت

بیوکلکده محصل هم برینه • ایکیونیک ال اولو طول قامت

زبان و بال و دست و پایلرینه • نه عدد وار در نه حد و نه نهایت

ایدوب امر انلره عرشی کتوردسون • علی الفور ایتدیلر امره اطاعت

یا بشندی چار دکن عرشه اولدم • ایدوب ذوردی دخی ذور و قوت

قوسی دیزلری و سینه چوکدی • چکوب عرشی کتورمکده مشقت

دیدی سبحانک اللهم بری • بو تسبیحی ایدوب اولدی بدایت

ایکنجیسی تبارک اسمک دیر • تعالی جدک دیر ثالث اول وقت

چهارم لا اله غیرک دیر • خداوند هر ایشه سنی مکنت

بو درت تسبیحی کم ایتدی ملکلر • اولوب مقبول عند الله او ساعت

اولاره عرشی کتورمکده آسان • خدا ویردی او دمده حول و قوت

اول ملائکی بو تسبیح حرمتنه • خدا بنه مقرب قلدی حضرت

بو تسبیح ایله بشلادین نمازه • بولور حقه یتن انلر کبی قربت

امانت حملینی طاعت یوکنی • کتورمکه ویرور حق ذور و قوت

بو تسبیح ایله بشلامق نمازه • ایکنجی سنت اولدی تا قیامت

بونک نقلین یازد شرح حقایق • آرا بول انده تفصیل حقیقت

رکوع بر سجده ایکی اولدوغنه باعث ندر جواب

صلوة ایچره سجودی رب عزت • رکوع ایله سجود ایلک حقیقت

اگرچه بونده آیت مجمل اولدی • تواتر ایله اولوندی لیک مثبت

رکوع بر سجده ایکی اولدوغنه • ایدر فعل رسول الله دلالت

دیدیلر بعضیلر بر سجده مولی • بیورمشدی ابلیسه حقیقت

رکوع واحدی اثبات ایچون بس • ایکی سجده ایکی شاهد دلالت

چو ابلیس ایتمدی بر سجده بس • آکا رغما قلندی ایکی سجدت

ینه طبراق اولیسر آخری کار • ایکنجی سجده دن اولور اشارت

بونك نقلين غرر شرحنده يازمش • اراكم بوله سن انده درايت

شب معراج سلطان سعادت • مقام وصلته جون بولدی قربت

تحيات وصلوة طيبات • خداوندينه اوقيدی او حضرت

سلام ورحمتی هم برکاتی • جبينه بيوردی رب عزت

مراد ايدندی انده کان رحمت • سلام اللهدن آله حظ امت

ددی ولسون سلام حق بزه هم • عباد صالحينه داخی هر وقت

ددی بس بيلك حضرت داخی اولدم • خدا بردر ايدرم شهادت

قبول حضرت حق اولدی وتحيت • اوقنور هم کرده بس تحيت

تحياته تشهد دیندی زيرا • صوکنده وار توحيد شهادت

بونك نقلين يازدی نوادر عاشق • اراکم بوله سن معشوق وصلت

تحياتك نوا جسبانندە حن

خبرده

٢٨

خبرده بويله کلمشدر روايت • که باغ جنت ايچره رب عزت

تحيات اولور اغاج برتدی • بوجه لکنه ايرمز حد وغايت

صلوة اولور بس بر مرغ بنزر • براتدی اول شجر اوزره منبت

اول اغاجك بندنده داخی غذين • براتدی طيبات اولو حضرت

قجن بر قولکه بو اوچ کلوجی • نماز ايچنده قلورسه قراءت

ايتر اول قوش اغجه تعبيه بر کز • دالوب جقار فنادين سلکر الت

انك هر قطره سندن بر ملك حق • يرادر شبهه سز بلکل حقيقت

ديرلر مغفرت حقدن ملکلر • تحيات اوقيانه تا قيامت

بونك نقلين يازدی کيميای سعادت • اراکم بوله سن حقدن سعادت

قرءتك اول واوسط واخرنده صلوات اوقنمسنك ثوابنده

انس حضرتلری قلور روايت • بيوردی رسول رب عزت

بونك نقلین غرو شرحنده یازمش • اراکم بوله سن انده درایت •

شب معراج سلطان سعادت • مقام وصلته چون بولدی قربت •

تحیات و صلوة طیبات • خدا و نبیه اوقیدی حضرت •

سلام و رحمتی هم برکاتی • حبیبنه بیوردی رب عزت •

مراد ایلدی انده کان رحمت • سلام اللهی الحظ امت •

ددی ولسون سلام حق بزه هم • عباد صالحینه داخی هر وقت •

ددی پس بهك حضرت داخی ولدم • خدا بردر ایده دم شهادت •

قبول حضرت حق اولدی عجبت • وقنور قعده کرده پس تحیت •

تحیاته تشهد دنیدی زیرا • صوکنده واردر توحید شهادت •

بونك نقلین یازدی نوادر عاشق • اراکم بوله سن معشوقه وصلت •

تحیاتك نوامی بیانندهدر

جنزده

٨٩

صلوة ایچون پس ایدن ابن مسعود   بیوب ایشبو صلوتی بدایت

ددی یا رب حبیبه رحمت ایله   خلیله نیتکم ایندوکی رحمت

صلوتك بیلك بو فضیلتن که   اولیودر هر صلوة ایچره قرأت

سبب رحمت رسالت پناهه خلیل الله اولدوغی گبی نوبت

الا ای سائل راه فضیلت   صلوة معنیسی بودر حقیقت

حبیبه یا الهی رحمت ایله   خلیله نیتکم ایندوکی رحمت

خلیله اول اولا انبیادن   زیاده رحمت ولدوغنه نسبت

حبیب الله جمله سلفدن   دیمك اولور زیاده ایله رحمت

خلیل الله داخی جمله سلفدن   حبیبه پس صلوت اولور مرتب

بو معنای حقیقیده محقق   بونی داخی بیلور ارباب حکمت

یزار بعضی کتب بو نحو کرچه   ولی مقصوده اولماز اصابت

بعون عالم سر خفیات بلطف واجب جود و عطیت

که بو معقوله حل ایتدی سعدی رحیما اول قولکه ایله رحمت

ایشیدوب بو دعایه دیه آمین همیشه بوله مقصودنه وصلت

تمت بعون مقتدر

الحمد لله رب العالمين والصلوة على النبي محمد واله وصحبه
اجمعين وبعد قال الشيخ اكمل الدين في العناية شرح الهداية عن
انس بن مالك رضي الله عنه ان جدته مليكة رضي الله عنها دعت
رسول الله صلى الله عليه وسلم لطعام صنعته فاكل منه ثم قال
قوموا فاصلي لكم قال انس فقمت الى حصير لنا قد اسود من طول
ما لبس فنضحته بماء فقام عليه رسول الله صلى الله عليه وسلم وصففت
انا واليتيم وراءه والعجوز من ورائنا فصلى لنا رسول الله صلى
الله عليه وسلم ركعتين ثم انصرف انتهى هذا صريح في انه لا كراهة
اصلا في التنفل مع الجماعة وقال الشيخ السيد الجليل محمود افندي
الاسكداري عليه المغفرة من الباري في رسالته التي الفها وفي
الاختيارات نقلا عن المحيط ولا يكره الاقتداء بالامام في
النوافل مطلقا نحو القدر والرغائب وليلة النصف من شعبان
لان ما رآه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن وقال في رسالته
ايضا وفي الفتاوى الصوفية ان صلوة التطوع بالجماعة جائزة

من

من غير كراهة بروايات من الكتب الفقهية مثل خلاصة الفتاوى
وجمع الاصول ومنتخب جامع الاصول وتحفة الفقهاء وتجنيس
مجموع النوازل والفتاوى السراجية والكافي ومن كتب الاخبار
النبوية مثل الصحاح واليواقيت للعلامة نجم الدين النسفي وقوت
القلوب وقال في رسالته ايضا عتبان بن مالك الانصاري
رضي الله عنه كان ممن شهد بدرا مع النبي صلى الله عليه وسلم
وكان يقول قلت لرسول الله صلى الله عليه وسلم وددت انك تاتي
فتصلي من بيتي مكانا اتخذه مصلى فقال رسول الله عليه السلام
سافعل فغدا ابو بكر وعلي رضي الله عنهما بعد ما اشتد النهار فاستاذن
رسول الله صلى الله عليه وسلم فاذنت له فلم يجلس حتى قال اين تحب
ان اصلي من بيتك فاشرت الى مكان احب ان يصلي فيه فقام
رسول الله صلى الله عليه وسلم وكبر وصففنا وراءه فصلى ركعتين
ثم سلم وسلمنا حين سلم ذكره البخاري في صحيحه وقال الامام القدوري
رحمه الله في مختصره ويصلي المتنفل خلف المفترض انتهى وهذا صريح
ايضا في انه لا كراهة اصلا في التنفل مع الجماعة وفي الهداية ويصلي

المتنفل خلف المفترض لان الحاجة فی حقه الی اصل الصلوة وهو موجود
فی حق الامام فیتحقق البناء انتهی وهذا صریح ایضا فی انه لا کراهة
اصلاً فی التنفل مع الجماعة وفی الهدایة ایضا وان کان قد صلی وکانت
الظهر او العشاء فاخذ المؤذن فی الاقامة لا یخرج لانه یتهم بمخالفة
الجماعة عیاناً وان کانت العصر او المغرب او الفجر یخرج وان اخذ
المؤذن فی الاقامة لکراهة التنفل بعدها وفی الهدایة ایضا وان کان
قد صلی ثلثا من الظهر یتمها وان اخذ المؤذن فی الاقامة لان للاکثر
حکم الکل فلا یحتمل النقض بخلاف ما اذا کان فی الثالثة بعد ولم
یقیدها بالسجدة حیث یقطعها لانه محل الرفض ویتخیر ان شاء
عاد فقعد وسلم وان شاء کبر قائما ینوی الدخول فی صلوة الامام
واذا اتمها یدخل مع القوم والذی یصلی معهم نافلة لان الفرض
لا یتکرر فی وقت واحد انتهی وهذا صریح ایضا فی انه لا کراهة
اصلاً فی التنفل مع الجماعة وقال قاضی خان ولا یصح اقتداء المفترض
بالمتنفل وعلی القلب یجوز وقال ایضا لو حلف رجلان کل واحد منهما
ان یصلی رکعتین فاقتدی احدهما بالاخر صح بمنزلة اقتداء المتطوع
بالمتطوع

بالمتطوع انتهی وهذا ایضا صریح فی انه لا کراهة اصلا فی التنفل مع الجماعة
وقال الامام قاضی خان ایضا ولو ام فی التطوع فی اللیل فخافت
متعمداً فقد اساء وان کان ساهیا فعلیه السهو انتهی
وهذا الاعتناء ایضا یدل صریحا فی انه لا کراهة اصلاً فی التنفل
مع الجماعة وقال الامام الحدادی فی شرح مختصر القدوری ویصلی
المتنفل خلف المتنفل اذا استوی نفلاً بهما فی القوة انتهی وهذا ایضا
صریح فی عدم کراهة التنفل اصلاً مع الجماعة وقال الامام الزاهدی
ایضا وهو صاحب القنیة فی الفقه وشرح مختصر القدوری واقتداء
المتنفل بالمتنفل یصح وهذا صریح ایضاً فیما قلنا ان الکراهة معدومة
اصلاً فی التنفل مع الجماعة وفی الهدایة والافضل فی نوافل اللیل
عند ابی یوسف ومحمد رحمهما الله مثنی مثنی لهما الاعتبار بالتراویح
ومن هذا ایضا یفهم من له رشد ومعرفة عدم کراهة التنفل
مع الجماعة قال الله تعالی ارأیت الذی ینهی عبداً اذا صلی
قال القاضی الامام البیضاوی فی تفسیره نزلت فی ابی جهل
قال لو رایت محمداً ساجداً لوطئت فی عنقه قال المحشی الفاضل

شيخ زاده في حاشيته على انوار التنزيل هذه الاية وان نزلت في ابي جهل
لكن كل من ينهى عن طاعة الله فهو شريك ابي جهل في هذا الوعيد وروي
عن علي رضي الله عنه انه رأى في المصلى اقواما يصلون قبل صلوة العيد
فقال ما رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم يفعل ذلك فقيل له الا تنهاهم
يا امير المؤمنين فقال كرم الله وجهه أخشى أن أدخل تحت وعيد
قوله تعالى أرأيت الذي ينهى عبدا اذا صلى فلم يجترئ بالنهي عن
الصلوة احتياطا لان حكم الآية عام وان كان مورده خاصا فما حال
بعض الناس كيف يقدم على النهي عن التنفل مع الجماعة مع عدم الكراهة
اصلا وكيف لا يخاف من ان يكون شريك ابي جهل في الدخول تحت
وعيد قوله تعالى ارايت الذي ينهى عبدا اذا صلى اللهم احفظنا عن
الجهل والغواية وثبتنا على الصلاح والهداية برحمتك يا ارحم الراحمين

فصل

في بيان ان اذان الخطبة يوم الجمعة انما يكون باجتماع المؤذنين
قال القدوري في مختصره اذا صعد الامام المنبر جلس واذن المؤذنون
بين يدي المنبر انتهى هذا صريح في ان اذان الخطبة يؤذنه المؤذنون

وفي الهداية اذا صعد الامام المنبر جلس واذن المؤذنون بين يدي
المنبر بذلك جرى التوارث ولم يكن على عهد رسول الله صلى الله عليه
وسلم الا هذا الاذان انتهى وهذا صريح في ان اذان الخطبة
يؤذن باجتماع المؤذنين وقال الشيخ اكمل الدين في شرح الهداية
ذكر المؤذنين بلفظ الجمع اخراجا للكلام مخرج العادة فان المتوارث
في اذان الجمعة اجتماع المؤذنين انتهى وهذا ايضا صريح في
ان اذان الخطبة يؤذن باجتماع المؤذنين وقال صاحب الهداية
في كتاب الحج وفي ظاهر الرواية اذا صعد الامام المنبر يعني في
عرفات يوم عرفة بعد زوال الشمس فجلس اذن المؤذنون
كما في الجمعة لان النبي صلى الله عليه وسلم لما خرج واستوى على
ناقته اذن المؤذنون بين يديه انتهى وهذا صريح ايضا
في ان اذان الخطبة يوم الجمعة يؤذن باجتماع المؤذنين وقال
الشيخ اكمل الدين في العناية في كتاب الحج ويقيم المؤذنون بعد
الفراغ من الخطبة يعني في عرفات لانه اوان الشروع في الصلوة
فاشبه الجمعة انتهى وهذا ايضا صريح في ان اذان الخطبة يوم الجمعة

يؤذن كما ذكر باجتماع المؤذنين وقال الشيخ الامام الحدادى رحمه الله
في شرح القدورى اذا زالت الشمس يوم عرفة اذن المؤذنون ثم قام الامام
يخطب خطبتين يجلس بينهما جلسة خفيفة كما فى الجمعة وقال ايضاً
في باب صلوة الجمعة ويستحب للامام اذا صعد المنبر واستقبل الناس
ان يسلم عليهم ومن السنة ان يجلس اذا سلم حتى يؤذن المؤذنون
ثم يقوم ويخطب انتهى وهذا صريح ايضا فى ان اذان الخطبة يؤذن
باجتماع المؤذنين وايضاً صرح بهذا الامام العينى شارح الهداية
وغيره من اجلة الفقهاء رحمهم الله تعالى فصل

فى بيان ان الجهر بالذكر قدام الجنازة مستحسن جداً اعلم ان اهل
الانصاف لا يشك فى ان الذكر جهراً قدام الجنازة مستحسن جداً
مثل ان يقول المؤذن لا اله الا الله وحده لا شريك له محمد رسول الله
حقاً اللهم صلى على سيدنا محمد وعلى آل محمد ولظهور حسنه استحسنه
عامة اهل الاسلام فى جميع الاعصار والامصار واعتادوا عليه

من عصر الصحابة رضى الله تعالى عنهم الى يومنا هذا فما رآه المؤمنون
حسنا فهو عند الله حسن على ان دعوى نفيه فى عهد الصحابة دعوى
باطلة لا يمكن اثباته لان الاثبات يكون بالبينة ولا بينة
على النفى مع ان فيه منافع كثيرة منها انه يكون سببا للدعا بالرحمة
على الميت لان كل من يسمع الذكر يقول رحمه الله ومنها انه يكون سببا
للتوبة والاستغفار لان من يسمعه يتذكر الموت ويتخشع قلبه ويتوجه
الى الله بالتوبة والاستغفار ومنها انه يكون سببا لتكثير الجماعة لان
من يسمع الذكر ربما يميل الى صلوة الجنازة فيتنبه لها ويحضر فيحصل
للميت ثواب عظيم الى غير ذلك من المنافع ففى وجود الذكر هذه
المنافع الظاهرة ظهور الشمس فى وسط النهار واى نفع فى
عدمه اللهم ارنا الحق حقاً وارزقنا اتباعه وارنا الباطل
باطلا وارزقنا اجتنابه برحمتك يا ارحم الراحمين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي انعم علينا وهدانا الاسلام وجعلنا من امة محمد
عليه الصلوة والسلام قال الشيخ الامام قطب السالكين زبدة
المحققين سلطان العلماء الراسخين الشيخ نجم الملة والدين الكبرى
الرازي قدس الله سره الطرق الى الله تعالى بعدد انفاس الخلايق
فطريقنا الذي نشرع في شرحه اقرب الطرق الى الله واوضحها
واشرفها وارشدها وذلك لان الطرق مع كثرة عددها محصورة
في ثلثة انواع احدها طريق ارباب المعاملات بكثرة الصوم
والصلوة وتلاوة القرآن والحج والجهاد وغيرها من الاعمال الظاهرة
وهو طريق الاخيار فالواصلون بهذا الطريق في الزمان الطويل
اقل من القليل وثانيها طريق اصحاب المجاهدات والرياضات في تبديل
الاخلاق وتزكية النفس وتصفية القلب وتجلية الروح والسعي
فيما يتعلق بعمارة الباطن وهو طريق الابرار فالواصلون بهذا الطريق

اكثر

اكثر من ذلك الفريق ولكن وصول ذلك منهم يكون من النوادر ولذلك لما سئل
ابو منصور عن ابرهيم الخواص في اي مقام تروض نفسك قال اروض نفسي
في مقام التوكل منذ ثلثين سنة فقال افنيت عمرك في عمارة الباطن فاين انت
من فناء في الله تعالى وثالثها طريق السايرين الى الله تعالى والطايرين به وهو
طريق الشطار من اهل المحبة والسالكين بالجذبة فالواصلون منهم في البدايات
اكثر من غيرهم في النهايات فهذا الطريق المختار مبني على الموت بالارادة
قال رسول الله صلى الله وسلم موتوا قبل ان تموتوا وهو محصور في عشرة اصول
الاصل الاول في التوبة وهي الرجوع الى الله تعالى بالارادة كما ان الموت رجوع
بغير الارادة لقوله تعالى ارجعي الى ربك راضية مرضية والتوبة وهي الرجوع
عن الذنب كلها والذنب ما يحجبك عن الله تعالى من مراتب الدنيا والاخرة
فالواجب على الطالب الخروج عن مطلوب سواه حتى الوجود كما قيل وجودك
ذنب لا يقاس به ذنب عليه الاصل الثاني الزهد في الدنيا وهو الخروج عن
متاعها وشهواتها قليلها وكثيرها مالها وجاهها وخلقها كما ان بالموت يخرج
منها وحقيقة الزهد ان تزهد في الدنيا والاخرة قال عم الدنيا حرام
على اهل الاخرة والاخرة حرام على اهل الدنيا وهما حرامان على اهل الله تعالى

الاصل الثالث التوكل على الله تعالى وهو الخروج عن الاسباب والتسبب
بالكلية بالله كما هو بالموت قال الله تعالى ومن يتوكل على الله فهو
حسبه الاصل الرابع القناعة وهي الخروج عن الشهوات النفسانية
والتمتعات الحيوانية كما هو بالموت الا ما اضطر اليه من الحاجة
الانسانية فلا يسرف في الماكول والمشروب والملبوس والمسكن
ويختص على ما لا بد منه لقوته لقوله فلا تسرفوا الاصل الخامس
العزلة وهي الخروج عن مخالطة الخلق بالانزواء والانقطاع
كما هو بالموت الا عن خدمة شيخ كامل واصل مربٍ له او استاد
نافع مشفق لانهما كالغسّال يتصرف فيه لما شاء ليغسل بماء الولاية
عن الجنابة الاجنبية ولوث الحدث واصل العزلة عزل الحواس
بالخلوة عن التصرف في المحسوسات فان كل آفة وفتنة ابتلى الروح
بها وكانت تقوية النفس وتربية صفاتها فيها ودخلت في روزنة
الحواس وبها استتبعت لنفس الروح الى اسفل السافلين وقيدتها
واستولت بها عليه وبالخلوة وعزل الحواس ينقطع مدد النفس مواد
عن الدنيا والشيطان واعانة الهواء والشهوة كان الطبيب في معالجة
المريض

المريض يأمره اولا بالاحتماء عما يضره ويدبر في علل مرضه لينقطع
بذلك عنه مدد المواد الفاسدة التي ينبعث بها المرض وتلتقي بها
المواد وقيل الحمية رأس كل دواء ثم يعالجه بمسهل يزيل عنه المواد
الفاسدة وتتقوى بها القوة الطبيعية والحرارة الغريزية ويزيل عنه
المرض برفع الطبيعة وتحدث الصحة فالمسهل ههنا بعد الاحتماء وتنقية
المواد الذكر الدائم الاصل السادس ملازمة الذكر وهي الخروج عن ذكر
ما سوى الله تعالى بالنسيان كما قال الله تعالى واذكر ربك اذا نسيت
اي اذا نسيت غير الله كما هو بالموت واما نسبة المسهلية بالذكر وهو
كلمة لا اله الا الله معجون مركب من النفي والاثبات فبالنفي تزول المواد
الفاسدة التي يتولد منها مرض القلب وقيود الروح وتقوية النفس
وتربية صفاتها وهي الاخلاق الذميمة النفسانية والاوصاف
الحيوانية الشهوانية وتعلق الكونين وباثبات الا الله ونوره
يحصل صحة القلب وسلامته عن الرذائل من الاخلاق وانحراف
مزاجه الاصلي واستواء مزاجه بنوره وحيوته بنور الاله تعالى فيتجلى
الروح بشواهد الحق وتجلى ذاته تعالى وصفاته واشرقت

الارض بنور ربها اى ارض النفس بنور ربها وزالت عنها ظلمات صفاتها يوم
تبدل الارض غير الارض والسموات وبرزوا لله الواحد القهار فعلى قضية
فاذكروني اذكركم يتبدل الذاكرية بالمذكورية والمذكورية بالذاكرية
فيفنى الذاكر في الذكر ويبقى المذكور خليفة للذاكر فاذا طلبت الذاكر
وجدت المذكور واذا طلبت المذكور وجدت الذاكر فاذا ابصرتني
ابصرته واذا ابصرته ابصرتني الاصل التاسع التوجه الى الله تعالى بالكلية
وجوده وهو الخروج عن كل داعية تدعوا الى غير الله تع كما هو بالموت
فلا يبقى له مطلوب ولا محبوب ولا مقصود ولا مقصد الا الله ولو عرض عليه
مقامات جميع الانبياء والمرسلين لا يلتفت اليه بالاعراض عن الله تعالى
لحظة. قال الجنيد رح لو صدق صادق على الله الف الف سنة ثم اعرض عنه لحظة
فما فاته اكثر مما ناله الاصل الثامن الصبر وهو الخروج عن حظوظ النفس
بالمجاهدة والمكابرة كما هو بالموت والثبات على فطامها عن مألوفاتها
ومحبوباتها الشريفة وخمود شهواتها والاستقامة على الطريق المستقيم
التسلي بتصفية القلب وتجلية الروح كما قال الله تع وجعلنا منهم ائمة
يهدون بامرنا لما صبروا وكانوا باياتنا يوقنون الاصل التاسع المراقبة

وهي

وهي الخروج عن حوله وقوته كما هو بالموت بكون مراقبا لمواهب الحق متعرضا لنفحات
الطافه ... معرضا عما سواه مستغرقا في بحر هواه مشتاقا الى لقائه تعالى
قلبه يحن ولديه روحه يأن وبه يستعين عليه ومنه يستغيث اليه حتى يفتح الله
باب رحمته لا ممسك لها ويغلق عنه باب عذاب لا مفتح له بنور ساطع من رحمة
الله تع على النفس بنزول المطارية التشريع لحظة مما ينزول بثلثين سنة بالمجاهدات
والرياضات كما قال الله تع الا من رحم ربي وهم الاخيار بل يبدل سيئات
النفس بحسنات الروح لقوله تع يبدل الله تعالى سيئاتهم حسنات وهو الابرار
بل يكون حسنات الابرار سيئات المقربين بحسنات الطافه كقوله جل
ذكره للذين احسنوا الحسنى وزيادة فهذه حسنات الطاف الحق وذلك
فضل الله تعالى يؤتيه من يشاء الاصل العاشر الرضاء هو الخروج
عن رضاء نفسه بالدخول في رضاء الله تعالى بالتسليم للاحكام الازلية
والتفويض الى تدبير الابدية بلا اعراض ولا اعتراض كما هو بالموت
كما قال بعضهم وكلت الى المحبوب امرى كله فان شاء احياني وان
شاء اماتني فمن يموت بارادته عن هذه الاوصاف الظلمانية يحييه الله تعالى
بنور عنايته كما قال جل ذكره اومن كان ميتا فاحييناه وجعلنا له

نور ايمشي في الناس كمن مثله في الظلمات ليس بخارج منها اي من كان ميتا
عن الاوصاف الظلمانية في الشجرة الانسانية فاحييناه باوصافنا
وجعلنا له نورا من انوار جمالنا يمشي به في الناس يمشي
بالفراسة ويشاهد احوالهم كمن في مثله في الظلمات اي كمن بقي
في ظلمات الشجرة الانسانية ليس بخارج
منها لابد بولاية المؤمنية ولابد
بثمار الولاية النبوية
تمت بعون الله
سنة
١٠٦٣

ويستحب تعجيل المغرب لان تاخيره مكروه لما فيه من التشبيه باليهود وقال عم لا يزال ...
واخروا العشاء ابن ملك وتعجل في الشتاء جو
ويؤخر الظهر في الصيف ويؤخر العصر في الصيف والشتاء جميعا ويعجل العشاء في الصيف ويؤخر في الشتاء
الى ثلث الليل لقوله عم لمعاذ بن جبل رضي الله عنه اخر العشاء في الشتاء فان الليل طويل وعجل في الصيف فان
الليل فيه قصير هذا اذا كانت السماء مصحية فان كانت مغيمة يؤخر الفجر والظهر والمغرب ويعجل العصر والعشاء قاضي
خان

من اهل النار بشهادة رسول الله صلى الله عليه وسلم فلينظر الى شارب الدخان صدق رسول الله
وصدق حبيب الله من كتاب ابن المفتي

من احاديث ما قولكم رضي الله عنكم في الدخان احرام بنص القران
ام لا اجيبونا بالعلم رحمكم الله الجواب حرام لان شرب الدخان
بهوى النفس واتباعها واتباع هوى النفس حرام في كل حال كقوله تعالى
افرايت من اتخذ الهه هواه فلما نهى عن متابعة النفس والشيطان نهى
عن متابعة الهوى والمعقول ان النفس الانسان الى طعام وشراب والدخان
ليس بطعام ولا شراب وليس فيه شفاء ولا دواء لان شرب التتن يصير من
الكافرين لكونه بهوى النفس ومتابعة النفس حرام في كل حال كما ذكرنا
نقل من روضة الاذكار

قال النبي عليه السلام ان الله اذا خلق العبد للجنة استعمله بعمل اهل الجنة حتى تموت على عمل من اعمال
اهل الجنة فيدخل به الجنة واذا خلق العبد للنار استعمله بعمل اهل النار حتى يموت على عمل من اعمال اهل
النار فيدخل به النار من تفسير القاضي في اخر سورة الزمر

... عت رسول الله ... من نقل طينة في مسجد او دان ... على هذه حالة سلط الله

... الصبر بحل شوة وقع في المسجد حتى اكلت لحمه وعظامه ولا يستجاب دعاؤه ولا تنزل عليه رحمة ولا

ينظر الله تعالى اليه برحمة والسموات والارضون والملائكة والجن والوحوش والطيور والنمل والدود ويأتيه بأنه

جاء ملعون وهو عند الله بمنزلة اليهود والنصارى وقالت عائشة رضي الله عنها يا رسول الله كيف يبعث يوم القيامة هذه

القوم قال يبعث مع فرعون وجنوده ومن شك بقول الله تعالى وقول رسول الله فهو كافر وهذا حديث صحيح عن

عن النبي عم كتبت هذا الحديث من مدينة نقل من احياء الامام الغزالي رحمه الله

قال النبي عم من نظر الى الغلام بشهوة هبط عمله سبعين سنة ولعنه ملائكة السبع سموات والسبع ارضين وشدد الله عليه

مواطن اربعة عند قبض روحه وفي القبر وفي الحساب وعلى الصراط اه ومن زنى بامراة مسلمة وغير مسلمة او امة

او حرة فيجب له ثمانمائة الف باب من النار في قبره يخرج اليه حيات وعقارب صدق رسول الله

[illegible]

باب برکسنه‌لی اجنه‌دن اعوذی حرز

الکیلوب وحرز نسربتسه بونی یازب

اتسن ظاهر اولدغی زمانی تو توده

مجربدر بسم الله الرحمن الرحيم

فرعون في النار باللعين هامان

في الجحيم باللعين قارون في السعير

باللعين شداد في الجحيم باللعين

لهطل و١١١ و للهطو ١١١ و

ايتها الروح الطيب اخرج من هذا البدن

العجل العجل العجل الواحا الواحا الواحا

الساعة الساعة ثم

يتوكل الجواح بعد قراءة الوضحى

آمنت بالله العلي العظيم وتوكلت

على الحي القيوم وافوض امري الى الله

ان الله بصير بالعباد

لا تقبل شهادة الجاهل على العالم لان الشهادة من باب الولاية ولا ولاية للجاهل

على العالم نقلت هذه المسئلة من الحاوي والاسرار الحكم من كمال

99

محبتم سنکا دوشدی بل قاره گوزلم بل

سودگم سنی جاندر بل قاره گوزلم بل

بر آه ایتدیم چقدی دوتن مهلک دوتشدی

بوتن بن قول اولایم سن حاتمن آل قاره گوزلم

آل

مجالده بستر کو الدر چنده او بلبله سنکدن

ایردیلر بل قاره گوزلم بل

بو لیکده ورمشم باشم ترک ایتدا ایتمشم اشم گوجم

شوگوزمدن اقن یاشم کسل قاره گوزلم سنکمسن

مدت ای عالمک پروردکاری

عنایت قل بکا یار ایله یاری بکا عشق

اوهیه صبر ایله در لدیکشوک

اللده مددر اختیاری

قال النبي عم ان الضيف اذا دخل في بيت اخيه المؤمن دخل معه الف بركة والف رحمة وغفر الله ذنوب اهل
ذلك البيت وان كانت ذنوبهم اكثر من زبد البحر وورق الاشجار واعطاه الله تعالى ثواب الف شهيد وكتب الله تعالى بعدد كل
لقمة ثواب حجة وعمرة مقبولة وبنى لهم مدينة مثل الدنيا عشر مرات م   وقال النبي عم من اضاف مؤمنا فكانما اضاف آدم
ومن اضاف اثنين فكانما آدم وحوا عليهما السلام ومن اضاف ثلاث فكانما اضاف جبرائيل وميكائيل واسرافيل ومن
اضاف اربعة فكانما قرا التورية والانجيل والزبور والفرقان ومن اضاف خمسة فكانما صلى صلوة الخمس بالجماعة ومن
اضاف ستة فكانما اعتق ستين رقبة من اولاد اسماعيل ومن اضاف سبعة اغلقت عليه سبعة ابواب جهنم
ومن اضاف ثمانية فتحت له ثمانية ابواب الجنة صدق رسول الله   قال النبي عم اكرم الضيف وان كان كافرا صدق
قال النبي عم المؤمن اطعم ضيفه كتب الله تعالى بكل لقمة الف حسنة له ومحى عنه ذنوب سبعين سنة ولا يخرج من الدنيا حتى
يرى مقعده في الجنة صدق   قال النبي عم من اراد ان يحب الله ورسوله فليأكل مع الضيف صدق
قال النبي عم من اكرم الضيف فقد اكرم سبعين نبيا صدق

برکسنه‌نک دولکی ... شاه دانه‌سی ... محقق ایدوب ... باذن الله

کوکوزی صولی تلث کول صوی تلثانی بو ایکی صویی
بربرینه خلط ایدوب صوزقا بونی مقدار صباح و اخشام
ایچه کوکوزی صولی صاریسی مایل اوله بو اصره وسائر
امراضه نافعدر

دواء اوکسرک

شام سقزندن ایکی الو بارچه صوبه سنه قاینه کونده بو قدر ایچ
ایچسه‌لر اسکی اوکسرکه ایودر و هم بخچه مثقال شام سقزنی
... قویب ایچسه‌لر اوکسرکه ایودر م

برکسنه‌نک سوکلی دوقلسه یوزی ... ایچه شفا بوله ان شاء الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحيم ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر وفجرنا الارض
عيونا فالتقى الماء على امر قد قدر ... ولا وما سكن في الليل والنهار
وهو السميع العليم م   ... بسم الله الرحمن الرحيم
يذكرون الله قياما وقعودا وعلى جنوبهم ويتفكرون وننزل
من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين ولا يزيد الظالمين الا خسارا م

بسم الله الرحمن الرحيم اللهم اني اسئلك بان لك الحمد لا اله الا انت المنان يا حنان
يا منان يا بديع السموات والارض يا ذا الجلال والاكرام يا حي يا قيوم وصلى الله
على محمد وعلى آل محمد واقض حاجتي برحمتك يا ارحم الراحمين لا اله الا انت سبحانك
اني كنت من الظالمين اللهم اني اسئلك باني اشهد انك انت الله لا اله الا انت الله
الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد الله لا اله الا هو الحي القيوم والهكم اله واحد لا اله
الا هو الرحمن الرحيم يا ذا الجلال والاكرام يا ارحم الراحمين اللهم اني اسئلك بانك انت الله لا اله الا انت
الواحد الاحد الصمد الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو
على كل شيء قدير لا اله الا الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم اسئلك باسمك الاعلى الاعز الاجل
الاكرم رب رب يا رب يا رب لا اله الا الله والله اكبر لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد
وهو على كل شيء قدير لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير لا اله الا الله ولا حول
ولا قوة الا بالله العلي العظيم لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير سبحان الله
وسبحان الله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم م

سن التراويح عشرون ركعة لمواظبة الخلفاء الراشدين عليها والنبي عم بين العذر في ترك المواظبة وهو خوفه ان يكتب علينا بعد الخ
قبل الوتر او بعده بخمس ترويحات الترويحة اسم لاستراحة القوم بعد كل اربع والمراد بالترويحة ههنا كل اربع ركعات لكل ترويحة
تسليمات وجلسة بعدها قدر ترويحة لان عادة اهل الحرمين كذا والسنة فيها اي في التراويح الختم مرة ولا يترك الختم لكسل القوم
ولا يوتر بجماعة خارج رمضان وفي الكفاية تختار علمائنا ان يوتر في المنزل ولا يوتر بجماعة لان الصحابة لم يجتمعوا على الوتر بجماعة
في رمضان كما اجتمعوا على التراويح وفي القنية اذا لم يصل الفرض مع الامام لا يتبعه في التراويح لانها تبع للعشاء ولا في الوتر
وكذا اذا لم يتبعه في بعض التراويح لا يتابعه في الوتر وفي الخانية قيل يجوز للصبي ان يؤم في التراويح اذا كان ابن عشر سنين
والاصح انه لا يجوز لانه غير مكلف وصلوته ليست بصلوة كالمجنون وان ام الصبيان يجوز ابن ملك

التراويح جمع ترويحة وهي في الاصل اسم للجلسة وسميت بالترويحة لاستراحة الناس بعد اربع ركعات بالجلسة
ثم سميت كل اربع ركعات ترويحة مجازا لما في اخرها من الترويحة وهي سنة رسول الله اذ قد صح انه عم اقامها في بعض الليالي
وبين العذر في ترك المواظبة عليها وهو خشية ان يكتب علينا ثم واظب عليها الخلفاء الراشدون وقد قال عم عليكم بسنتي
وسنة الخلفاء الراشدين من بعدي وهي سنة الرجال والنساء وقال بعض الروافض سنة الرجال فقط والجماعة فيها اي في
التراويح سنة على الكفاية حتى لو ترك اهل المسجد ولو اقامها البعض فالمتخلف تارك الفضيلة ولم يكن مسيئا اذ قد تخلف
بعض الاصحاب وعن ابي يوسف من قدر على ان يصلي في بيته كما يصلي مع الامام فصلوته في بيته افضل والصحيح ان للجماعة
في البيت فضيلة وللجماعة في المسجد فضيلة اخرى فهو حاز احدى الفضيلتين وترك الفضيلة الزائدة كذا في الكافي
وان فاتت لا تقضى بقضى اصلا اي لا بالجماعة ولا بالمنفرد لان القضاء من خواص الفرض وما يتبعه من الموكدة
ويستحب تاخيرها اي انتهائها نصف الليل الاول وهي خمس ترويحات لكل اي لكل ترويحة تسليمتان فيكون التسليمات
عشرا والامام والقوم ياتون بالثناء في كل تكبير الافتتاح ويجلس بين الترويحتين قدر ترويحة وكذا بين
الخامسة والوتر لانه المتوارث من زمن الاصحاب رضوان الله عليهم اجمعين هذا ويزيد على التشهد اي الامام يزيد على التشهد
الصلوة على النبي عم الا ان تمل القوم فيتركها والسنة الختم مرة والختم في ليلة السابع والعشرين لكثرة الاخبار انها
ليلة القدر ولا يترك الختم لكسل القوم وقيل الافضل صاحب الاختيار الافضل في زماننا قدر ما لا يثقل عليهم حتى الخ
الخ وهذا قبله ان يصلوا التراويح بالامام ولم يكونوا الجماعة في الفرض لم يصلوا التراويح جماعة ولو لم يصلوها اي التراويح
بالامام صح الوتر ولا يوتر اي لا يصلي الوتر بجماعة خارج رمضان در رحمه

قال النبي عم من فتح صومه بالملح يحبب المرض الا مريض المرض الموت صدق رسول الله

المجتهد في المذهب الامام الاعظم والامام الشافعي والامام الحنبلي والامام المالكي

والمجتهد في المسئلة الامام ابو يوسف والامام محمد والامام زفر

واصحاب الترجيح صاحب الهدايه وشمس الائمة والامام السرخسي وامثال ذلك

واصحاب التمييز صاحب الوقايه وصاحب القدوري وصاحب الكنز وصاحب المختار

بعض المتاخرين
يعني الكرخي وجماعة من مشايخنا كذ

هذا دعاء تراويح

اَللّٰهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ الْاِيمَانِ وَشَرِّفْنَا بِشَرَفَةِ الْاِ الْقُرْاٰنِ وَاَكْرِمْنَا
بِكَرَامَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ الْبَرَكَةِ وَالْغُفْرَانِ وَالرَّحْمَةِ وَالرِّضْوَانِ
تَقَبَّلْ تَرَاوِيحَنَا يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِهٖ اَجْمَعِينَ

اعدی معلوم اولدقده طالعین طوتمق کشینك کندو ادین و اناسی ادین بله حساب ایدوب اون ایکی یش طرح
ایدوب انکله عمل ایده اکر بر قالرسه حمل در یلدزی مریخدر ایکی قالرسه ثور در یلدزی زهره در اوچ قالرسه جوزا
در یلدزی عطارددر درت قالرسه سرطاندر یلدزی قمردر بش قالرسه اسددر یلدزی شمس در التی قالرسه
سنبله در یلدزی عطارددر یدی قالرسه میزاندر یلدزی زهره در سکز قالرسه عقربدر یلدزی مریخدر طقوز
قالرسه قوسدر یلدزی مشتریدر اکر اون قالرسه جدیدر یلدزی زحلدر اکر اون بر قالرسه دلودر یلدزی زحلدر
اکر اون ایکی قالرسه حوتدر یلدزی مشتریدر اعدی معلوم اولاکه انلرك قنغسنك طالعین نوتر سك بو یله حساب
اوله بو مذکور یلدزلری بلمك خاطر ایچوندر اکر طالب ایله مطلوبك یلدزلری موافق اوله کلمز ایسه مکرر حرفین کیدره ره
کنه اولمازسه اناسی ادین کنه اولماز ایسه غالب مغلوب کوره اندن دخی اولماز ایسه قراعت ایلیه انسر اولماز در
قاعده در یلدوزلری کوردکده صکره طقوز طقوز طرح ایدوب غالب مغلوب کوزده سن
بلکه کم هکرسه کیم بو اسماء و وقعلرین برنسنه مراد ادنه طالب اولدیغی کوك اسمین جمله کبیر حسابنجه حساب ایدوب طقوز
طقوز طرح ایلیه مثلا اونده برین آل قویب طقوزین کیدره و هر یوزده برین الاقلانین کیدره و هر بیکده برین الا
قلانین کیدره بو اسلوب اوزره طرح اندوکدن صکره نه قالرسه کوره اکا کوره کندو اسمین دخی حساب ایدوب طرح
ایده کوره نه قالرسه اکثنکیله قالدوغن معلوم ایدنوب اشبو قاعده یه نظر ایلیه قانغی غالبدر و قنغی مغلوبدر بله
اکر طالب مطلوبه غالب اولورسه تسخیر اتنا ندر اکر مطلوب طالبه غالب کلرسه مکرر حرفلرین کیدره اولاکم انکله طالب
غالب کله مکرر ددکم مثلا الیاس الفلری و مریم نك میملری فلاننك بوکا کوره قیاس ایلیه ضرورتنده الیاسك
الفلری و مریمك میملری حذف جائزدر شویله کم ضرورت اولمیه بله حساب ایده بو یله اولدقدن صکره اسمانه عمل ایده
بو وقع بیزه اول قاعده اکر ایکی اسمک بری جفت و بری تك کلسه قنغسی عدد دار نوق ایسه اکثر کنه غالب
اوله مثلا طقوز سکزه غالبدر و سکز یدیه غالبدر و یدی التیه غالبدر و التی بشه غالبدر و بش درده غالبدر
و درت اوچه غالبدر و اوچ ایکیه غالبدر و ایکی بره غالبدر شکل ثانی اکر ایکی اسمک ایکیسی بله تك اوله
قنغسی عدده از اوله از نوعه غالبدر مثلا بر اوچه غالبدر و اوچ بشه غالبدر و یدی طقوزه غالبدر
شکل ثالث بودرکه اکر ایکی اسمک ایکیسی بله جفت اوله ایکیسی تك اولدوغی کبیدر قنغسی عدده از اوله
از نوعه غالبدر مثلا درت التیه غالبدر التی سکزه غالبدر شکل رابع بودرکه ایکی اسمک
ایکی

ایکیسی بله تك اما برابر اوله طالب مطلوبه غالبدر مثلا [illegible] غالب اولدوغی کبی بهر حال
طالب مطلوبه غالبدر شکل خامس بودرکه ایکی اسمک ایکیسی بله جفت اوله اما برابر اوله مطلوب
طالبه غالبدر مثلا [illegible] غالب اولدوغی کبی بهر حال مطلوب طالبه غالبدر اشبو قاعده [illegible]
اوسلوب اوزره ابجدیك جمله کبیری حساب اوزره طرح ایله جمله کبیر بودر

ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ك	ل	م	ن	س	ع	ف	ص
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	٢٠	٣٠	٤٠	٥٠	٦٠	٧٠	٨٠	٩٠

ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
١٠٠	٢٠٠	٣٠٠	٤٠٠	٥٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٨٠٠	٩٠٠	١٠٠٠

غالب ایله مغلوب بلدرر

ارسطالیس حکیم اسکندر رومی ادن تصنیف قلمشدر بو حسابه انتهاع دیرلر طقوز حرفدر جمله کبیر ده طقوز
طقوز طرح ایده کلکدرکه بو حساب ایله غالب مغلوب معلوم اولور جنکلرده و دعوالرده بونك ایله عمل قلمسز لکارده
و سلطانلرده و دولت طلب قلنلرده جمله حساب ایلیه سن و هر خصمك ایوا ایرو ادین صیاسن اکر [illegible] کرك
ادی و لقبی اوله قنغسی ایله مشهور ایسه انکله حساب ایلیه لر طقوز طقوز طرح ایده لر قالرسه [illegible]
مغلوب بابلرینه نظر ایده لر ادلرکی واقع اولان [illegible] غالب لرسه بو حسابده خطا یوقدر ملکر صنایعین خطا ایلیه لر
بو کتابی تصنیف ایدن [illegible] المتقدمین خطا اولنمیه جمیع غالب مغلوب اولانلرده نیاده ادم [illegible]
زمانندن بری یو کونه کلنجه صنایلرسه بو حساب صحیح کله براوکه غالب غالبدر و مغلوب مغلوبدر موسی عم
خصم اولمشدر فرعون ایله کوروسن موسی غالبدر و فرعون مغلوبدر و داود جالوت قصه سنی حق تعالی قرآن
عظیمنده ذکر ایتمشدر صحیح داود عم ادی بو اوبله بز بلمشدر مراد داوده تلفظ داردر اعتبار قلمیه سن داود
غالب و جالوت مغلوبدر شوایله که اسکندرك قچن بر سلطانله و یا خود بر بکله جنك قلمق دیلسه کندی حسابین
اینك ادنه غالب اولمه انك ادنه غالب اولان اصحابن کوندردی غالب اولوردی بفرمان خدا عز و جل اشبو رسم
تعلیم ایسه عهدنده ارسطالیسدر بو حسابی اشبو کتب لره [illegible] اهله تعلیم اولنمیه دایم کزلو اوله [illegible]

والله اعلم واحکم

رجل صلى في موضع النجس وفرش نعليه وقام عليها جاز وان كان لابسا لا يجوز لانه اذا كان للنعل كان بمنزلة
رجل قام على مكان طاهر وسجد على مكان طاهر الا انه اذا سجد وقع ثيابه على ارض نجسة يابسة او ثوبا نجس
جازت صلوته لانه ادى الصلوة في مكان طاهر فتوى التجنيس

ولو سجد على كمه ان كان ثمة ترابا او حصاة او كونها يجوز من غير كراهة لانه يدفع الاذى عن نفسه وان لم يكن جاز
مع الكراهة ولو سجد على ظهر رجل يصلي ان كان للازدحام كما في يوم الجمعة يجوز وان كان على ظهر رجل لا يصلي لا يجوز
في الطالبين زاد الفقهاء

ولو اراد ان لا يفوت السنة كبر لها ثم نوى الوقف مع الامام بقلبه ولم يتلفظ وكبر بلا رفع يد فاذا اتم ركعته
مع الامام لم يتلفظ وقام وصلى السنة بلا رفع يد وكرامة فقد ادرك السنة والجماعة بلا كراهية ولا ابطال

عمل نوافع الخط

باب نجوم كم بللدونلري طوغودكريك جمل صغير بلمك كركدر جمل صغير ددكم اولدر كه
ذكر اولنور حروفلري بو يله حساب قلنسه جمل صغير بودر ذكر اولندي

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش
١	٢	٤	٨	٣	٨	ساقط	٤	٤	٨	٧	ساقط	ساقط

ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن
٩	٨	٩	ساقط	١٠	٤	٨	٤	٨	٦	٤	٢

و	هـ	لا	ي
٦	٥	ساقط	١٠

اندن صكره باب تسخير ايتمك دلك طالب
مطلوب ادين اناري ادين بله حساب ايده سن اكر قول ايسه عبد اسمي خواب
دبه سن حساب ايده سن اكر انانك لكي زياده ايسه اكلدكه ايمي
ايده سن دخي طرح ايده سن اما اوقو مالو اوكرسك طرح اعيه سن
حالي اونر دنه ... ايسه اكا كوره اوقيه اكر نر قالسه حملدر

تكبير من يعلس ...
... كان الايمان ...
... في قلبه ...

١٠٣

طالعي اول كلدن يلدزي مريخ درار اوده تعلقدر كوني سشنبه در ايكي قالبه ثور در دشنيدر طبراغه تعلقدر زهره اولندر كوني
آدينه در اوچ قالبه جوزادر اول كلدر يله تعلقدر عطاردر يلدوزي و كوني چهارشنبه در دوت قالبه سرطاندر دشنيدر
صويه تعلقدر قمر اولندر كوني دوشنبه در بش قالبه اسددر اول كلدر يله تعلقدر شمس اولندر كوني يكشنبه در التي
قالبه سنبله در طبراغه تعلقدر عطاردر كوني چهارشنبه در يدي قالبه ميزاندر اول كلدر يله تعلقدر زهره
كوني آدينه كوني در سكز قالبه عقربدر دشنيدر صويه متعلقدر مريخ در كوني سشنبه در طقوز قالبه قوسدر
اول كلدر اوده تعلقدر مشتري اولندر كوني پنجشنبه در اون قالبه جديدر دشنيدر طبراغه تعلقدر زحل اولندر
كوني شنبه در اون بر قالبه دلودر اول كلدر يله تعلقدر زحل اولندر كوني شنبه در اون ايكي قالبه حوتدر
دشنيدر صويه تعلقدر مشتري اولندر كوني پنجشنبه در روز شنبه اول زحل عداوت ايچون قوشلوق مشتري
صاتمق بازار ايچون اوله شمس سنرهاين لك ايچون ايكي نماز اراسي زهره محبت ايچون ايكندي غازي قمر بقلوشيمك ايچون
اخشام زحل عداوت ايچون يكشنبه كون اوله شمس سنرين لك ايچون قوشلوق زهره محبت اويله ينين عطارد دبله
باغي ايچون اويله قمر بقلوشيمك ايچون ايكندوار اسي زحل عداوت ايچون ايكندي مشتري صاتو بازار ايچون
اخشام مريخ بغلمق روز دوشنبه كوني اول قمر بقلوشيمك ايچون قوشلوق زحل عداوت ايچون اويله ينين مشتري
صاتو بازار ايچون اويله مريخ بغلمق ايكندي نماز اراسي شمس سنرين لك ايكندي غازي زهره محبت ايچون اخشام عطارد
دل باغي ايچون روز سه شنبه اول مريخ بغلمق قوشلوق شمس سنرينلك اويله يقين عطارد محبت ايچون دل باغي
ايكندي ازانشيفر بقلوشيمك ايكندي زحل عداوت اخشام مشتري صاتو بازار روز چهارشنبه اول عطارد
دل باغي ايچون قوشلوق قمر بقلوشيمك اويله ينين عداوت اويله مشتري صاتي بازار ايكندي اراسي مريخ بغلمق
ايكندي نماز شمس سنرينلك اخشام زهره محبت روز پنجشنبه اول مشتري صاتو بازار قوشلوق مريخ باغلمق

روي انه مرض للاستاذ ابي القاسم القشيري ولد مرضا شديدا بحيث ايس منه فشق ذلك
على الاستاذ فرأى الحق سبحانه وتعالى في المنام فشكى اليه فقال له الحق تعالى اجمع آيات الشفاء واقرأها عليه
او اكتبها في اناء واجعل فيه مشربا واسقه اياه ففعل ذلك فعوفي الولد وآيات الشفاء
في القرآن ست بسم الله الرحمن الرحيم ويشف صدور قوم مؤمنين وشفاء لما في
الصدور فيه شفاء للناس وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين واذا
مرضت فهو يشفين قل هو للذين آمنوا هدى وشفاء تم

شیخ اکبر که صدر الدیندر بیورر لر ثم انزل حضرته نیت اوزره اوقی اون اوچ کون
مداومت ایله حضرته برادیسه بیورمشلردر شیخ اکبردن مرویدر قال الشیخ الاکبر
ان هذه الایة الکریمة حیث اشتملت علی سبعة وعشرین حرفا من حروف ابجد هو الاسم الاعظم
تقرا للحوایج مع دعائها المذکور

بسم الله الرحمن الرحیم ثم انزل علیکم من بعد الغم امنة نعاسا یغشی طائفة
منکم وطائفة قد اهمتهم انفسهم یظنون بالله غیر الحق ظن الجاهلیة یقولون
هل لنا من الامر من شیء قل ان الامر کله لله یخفون فی انفسهم ما لا یبدون لک
یقولون لو کان لنا من الامر شیء ما قتلنا ههنا قل لو کنتم فی بیوتکم لبرز الذین
کتب علیهم القتل الی مضاجعهم ولیبتلی الله ما فی صدورکم ولیمحص
ما فی قلوبکم والله علیم بذات الصدور دعاء ثم انزل بودر
یا زکی یا لطیف یا عدل یا مغیث یا کریم یا باسط یا دافع یا غنی یا تواب یا سلام
یا شکور یا ودود یا ظاهر یا فتاح یا هادی یا حی یا جلیل یا خبیر یا ذا الطول
یا صبار یا صبور یا رب سخر لنا کل بنی آدم و بنات حوا بحق سر هذه الاسماء
وبحق محمد الذی انزلت علیه هذه الایة العظام برحمتک یا ارحم الراحمین

مشایخ کباردن مرویدر بر کسنک بر مهم حاجتی اولسه بحق زمان تجرید وضو ایله
ایکی رکعت نماز دن صکره دوشکی اوزرینه و توربه اوچ کره فاتحه اوقیه واون بر کره
اخلاص اوقیه و تکرار اوچ کره صلوات درن ویره اندن صکره صاغ یانینه قبلیه قرشو
صاغ الینی یکا غی الته قویب یاته حضرته نیت ایدرسه واقعه سنده کوره باذن الله تعالی
استخاره بودر
حضرت رسول عم صلواة ویره و اون کره صحیح

وإذا اجنبت المرأة ثم ادرکها الحیض ان شاءت اغتسلت وان شاءت اخرت حتی تطهر الا ان الجنب اذا لم یغتسل
الی وقت الصلوة لا یاثم ولا بأس للجنب ان ینام او یعاود اهله قبل ان یغتسل او یتوضأ فتاوی قاضیخان
رجل وطئ امرأته لا یحرم علیه امرأته وعلیه الفتوی
وواضع المرأة المیتة زوجها ان کان وکشف وجهها وان لم یکن فقریبها وان لم یکن فجیرانها
وان لم یکن فشاب صالح قرن
الجنب اذا قام فی المطر الشدید متجردا بعد المضمضة والاستنشاق
حتی اغتسلت اعضاؤه جاز لانه ماء جار قرانه

قال الامام الاعظم ابو حنیفة رح لو ارضعت الام ولد الابن حرمت
علی الابن امرأته ولو ارضعت امرأة الابن ولد ابن الزوج حرمت
علی الزوج امرأته ولو ارضعت الام ولد البنت حرمت
علی الابن زوجها وان ارضعت البنت ولد امها ابنها حرمت
تبتاعه عن زوجها نقل من الفوائد
ابنها علی ابیها

واذا اجتمعت الجنائز یصلی علیها صلوة واحدة ویتخیر عن الکل ان شاء واجعلوا صفا وان شاء واجعلوا واحدا بعد واحد
فان کانوا جملا رجالا ونساء یوضع الرجال من یلی الامام والنساء خلف الرجال مما یلی القبلة وکذا العبد مما یلی الامام والمرأة
خلفه وان کانا حرین فافضلهما مما یلی الامام والاخر خلفه فتاوی قاضیخان
لو کان القوم سبعة یصفون ثلثة صفوف یتقدم واحد منهم للامامة وخلفه ثلثة وخلفهم اثنان وخلفهما واحد لو لم
من صلی علیه ثلثة صفوف غفر له وتسقط بصلوة الصبی علیها کما تسقط فی بعضه والسلام رد الصبی عن الجماعة وفی المحیط لو صلی
علی المیت واحد یکفی ولو صلت النساء جماعة قام الامام وسطهن کما فی التوضیح یکره ثم فیه الصلوة ودفنه لیصلی علیه جمع
الفطر الجمعة الاولی ان لا یصلی علی المیت بین القبور ولو صلی علی میت کان علی الدابة او علی ایدی الناس لم یجز ذلک نحو ذلک

وان اجتمعت الجنایز فالامام بالخیار ان شاء صلی علیهم دفعةً واحدةً وان شاء صلی علی کل جنازة علاحدة لما روی من النبی علیه السلام
انه صلی عشرة من الشهداء صلوةً واحدةً لان صلوة الجنازة دعاء واستغفار وشفاعة ویبذ الحصل بصلوة واحدة لان
المصلی یقیم الکل فی الدعاء والاستغفار والشفاعة نقل من محیط

معجون ونج

حکمایان دی بنه بر معجون بیالن شاد اوله دل محزون جمله دردلیلره دوادر بو
هر مرضه شها شفادر بو بن بونی خلقه چوق زمان ویردم بونده چوق دردلو منفعت بولدم
شول صوقدن اولان الملری هب کیدررنا حق دررولی بو سبب کوزه ایشن صولی جکوباش
سدا ولور طوربه مبوب اقن بارسه کوز بخارینی جکوب الور سکوزدن کیدرسینه سلنغی دخی اوزدن
بانبه جچغز اولور بخار غدا سنجوبه اولیه بورسمه دوا حل ایدر بلغمی ومعده‌یی پاک
دخی اسهالی بوایدر امساک اشتها کرم ایدر وهضم طعام بکزه حمرت ویرر مقوی تام
طونوج اولان کوزه ویرر نوری کیدرر ظلمتی ایدر طوری انک اجزالرینی بیان ایده لم
قالمبوب کزلو هب عیان ایدلم رازیانه ونجبیل واکبیر هب برابر دوکوب اون ایله حریر
اوجا بونک اغوری عسل ایله هم قوامینی بابدل ایله معجون بتوا قدر قبیل استعمال
خوش مجرب بالبه اعال

تم

کوزده آق اولسه اوج دانه بال آروسنی بربر اوستنده سحق ایدوب چکه باذن الله شفا بوله مجربدر

دیکر

کوزه آق دوشسه طوزی دشنی سحق ایدوب دوبلند بزدن کجوربسوره کبی کوزه چکوب بامر الله تعالی

آقش ازاله ایلیه

قال النبی صلی الله علیه وسلم من قبل ظفری ابهامیه عند سماع اشهد ان محمدا رسول الله فی الاذان انا قائده
ومدخله فی صفوف الجنة وفی تکمل الحدیث ان النبی صلی الله علیه وسلم دخل المسجد فی عشر المحرم فجلس عند الاسطوانة
حذاء ابی بکر رضی الله عنه فقال بلال فاذن فلما بلغ اشهد ان محمدا رسول الله فقبل ابو بکر رضی الله عنه ظفری
ابهامیه ووضع علی عینیه وقال قرة عینی بک یا رسول الله فلما فرغ بلال عن الاذان توجه النبی علیه السلام
الی ابی بکر رضی الله عنه فقال من فعل مثل ما فعلت یا ابا بکر غفر الله ذنوبه جدیدة وقدیمة عمدا وخطاءً وفی
قصص الانبیاء علیهم السلام حین کان فی الجنة فاوحی الله تعالی الیه هو من صلبک ویظهر فی آخر الزمان
فسأل الله تعالی لقاءه فاظهر الله تعالی وجه محمد علیه السلام فی صفاء ظفر ادم مثل المرآت فقبل ظفری
ابهامیه ومسح علی عینیه فصار اصلا لذریته فلما اخبر جبرائیل النبی صلی الله علیه وسلم هذه القصة
فقال من سمع اسمی فی الاذان فقبل ظفری ابهامیه ومسح علی عینیه لم یعم ابدا
نقل من فردوس الاخبار

وذكر ائمة التعبير ان من اداب الرائى ان يكون صادق
اللهجة وان ينام على وضوء على جنبه الايمن وان يقرأ
عند نومه والشمس والليل والتين وسورة الاخلاص
والمعوذتين ويقول اللهم انى اعوذ بك من سيئ الاحلام
واستجير بك من تلاعب الشيطان فى اليقظة والمنام
اللهم انى اسئلك رؤيا صادقة نافعة صالحة حافظة غير
منسية اللهم ارنى فى منامى ما احب وان لا تقصها
على عدو ولا على جاهل نقل من المواهب

باب تخله قورت ويا سجان كسه بكوت
اغاجنه يازه تعلايه اصاقوه عمرمرمرمرمرم
عمرمرمرمرمرمرمرمرمر اى
كتوسن اسدا اعوذ لعنة الله

بسم الله الرحمن الرحيم

زيد ذمي هندنصرانيه نك طرفندن خصومته
وكيلي اولوب باباسي اولان عمرو ذمي مواجهه سنده
هند بنم اهل اسلام عقدي ايله عقدا ولنمش منكوحه مدر
ديو دعوي و عمرو انكار ايتدكنده زيد مدعاسني
وجه شرعي اوزره اثبات ايتدكنده عمرو زيده
بنم ايتيمز اوزره فعل مخصوص وارد را ول فعل
وجوده كلمديكجه بينمزده عقد نكاح صحيح اولماز
محلات مزبوره ده اولان باباسلره سوال ايلكح بو رافعه
اولدقلري حاكم خطاب ايلدكنده حاكم مزبور باباسلره دخي
سوال ايدوب انلر اول فعل مخصوص اولمادقجه بينمزده عقد جاري
ذكلدر ديدكلري ايله حاكم مزبور هندي زيددن تفريق ايله حكم ايلسه
حاكمه مزبوره نه لازم اولور
الجواب اولنوب من بعد تقليد قضا اولنمق لازم اولور

فرض التيمم اربعة اشياء اقبال اليدين وادبارهما وتفريج الاصابع

وسنن التيمم اربعة اشياء [illegible]

رجل في خيمته في مدة [illegible] الوضوء [illegible]

تيمم في الخيمة جاز

فهو خائف لو خرج [illegible]

رجل لا يجد الماء [illegible]

وان افرط بالتراب [illegible] — شرح مجمع

يجوز التيمم والافضل [illegible]

فصل وردت في [illegible]

[illegible] الحمد لله [illegible]

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد

ولو قرأ في الركعة سورة وفي الركعة الاخرى اطول منها ان كان التفاوت قليلا لا يكره وان كان التفاوت كثيرا يكره
وهذا كله في الفرائض واما في السنن والنوافل فلا يكره
نقل من المحيط

قال النبي عم من كتب هذه الآيات الثلث على ثلث كسرة من الخبز فاكلها شفاه الله
من سبعين داء سوى الموت اولها يريد الله ان يخفف عنكم وخلق الانسان
ضعيفا والثاني الآن خفف الله عنكم وعلم ان فيكم ضعفا والثالث
ذلك تخفيف من ربكم ورحمة — نقل من التفسير

اللهم [illegible] يا ذا الجلال والاكرام [illegible]

والمعروف اذا عزم [illegible] شرح الشرعة

سبحانك [illegible]

واذا قال اعوذ بالله من الشيطان الرجيم [illegible]

[illegible] الشيطان [illegible]

اربعة انفس من ولد اسماعيل [illegible]

اذا وقع الرجل في البئر ... فان كان جنبا ينزح ماء البئر كله وان كان محدثا لا ينزح منها شيئا وان كان
غيره فهو ينزح منها اربعين دلوا [illegible] ولو وقع الحيوان في البئر ثم اخرج حيا فان كان طاهرا كالادمي
وما يؤكل لحمه فان لم يكن على بدنه نجاسة لا ينزح منها شيء وان كان على بدنه نجاسة نزح الجميع وكذلك سباع الطير والوحشي
هو الصحيح وكذلك الحمار والبغل لا يصير الماء مشكوكا لان بدن هذه الحيوانات طاهر وان وصل الى لعابه اخذ حكمه اختيار

مسئلة

اذا ولد البغل من البقر يحل اكله لانه يتبع من امه واذا ولد البغل من الحمار لا يحل اكله لانه يتبع من امه هداية

مسئلة

اذا اخرج من بطن الذبيحة جنين ميت يؤكل لحمه عند ابي حنيفة رح اشعر او لم يشعر وعندهما ان كان خلقه تاما اكل اشعر
او لم يشعر وان لم يتم خلقه لم يؤكل بالاجماع وان شق بطنه قبل موت ذبيحه لم يؤكل الجنين بسبب خروج امه فصارت
مذبوح ميتة شرح منية وي   مسئلة   واذا ماتت [illegible] حاملة واللبن في ضرعها فهو طاهر نقل من المبسوط
ولو ماتت الدجاجة بغير ذبح والبيضة فيها طاهر واذا ماتت البقر بغير ذبح واللبن في ضرعها طاهر نقل من المحيط

مسئلة   مسئلة

اذا جعل الصابون بالشحم الميتة يفتي الائمة بطهورية لانه طاهر بالطبخ عنها الزاهدي   الدهن النجس لو جعل صابونا يفتى بطهارته عند محمد يفتى لانه تغير بالكلية
اذا تنجس اليد بدهن نجس فغسلها ثلثا من غير حرض وبقي اثر الدهن في يده على قياس قول   وما صار شيئا اخر طاهر [illegible]
ابي يوسف يطهر فافهم فان روي عن ابي يوسف رح في دهن اصابه النجاسة فانه يجعل فيه الماء فيصب عليه الماء فيعلو
الدهن على الماء فيرفع بشيء هكذا فعل ذلك ثلث مرات يطهر في المرة الثالثة ينابيع

مسئلة

[illegible] دراهم حرام ولم يعرف البيع [illegible] الدراهم الحرام طاب له ذلك الشيء وقال ابو منصور يطيب ذلك ما لم يدفع
الدراهم اول [illegible] سواء [illegible] الطعام   مسئلة
ولو شهد رجل صلاة الجنازة [illegible] واذا مات ولم يصل صلاة في جميع عمره
يغسل ولم يصل عليه بالاتفاق ويدفن في خرقه ويلقيه في الحفرة نقل الكتاب مستقل

ومن الدلائل صلوة الحاجة عن عبد الله بن ابي اوفى قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من كانت له حاجة الى الله
او الى احد من بني ادم فليتوضأ وليحسن الوضوء ثم ليصل ركعتين ثم ليثن على الله وليصل على النبي
ثم ليقل لا اله الا الله الحليم الكريم سبحان الله رب العرش العظيم الحمد لله رب العالمين اسألك
موجبات رحمتك وعزائم مغفرتك والغنيمة من كل بر والسلامة من كل اثم لا تدع لي ذنبا
الا غفرته ولا هما الا فرجته ولا حاجة هي لك رضا الا قضيتها يا ارحم الراحمين   ابراهيم چلبي

صلوة الكفاية

عبد القادر جيلي حضرتلري غنيه نام كتابنده نقل ايدرلر كه هر نه وقت اولورسه ايكي ركعت نماز قيله
هر ركعتده بر فاتحه واون اخلاص سوره سني اوقيه واللي كره فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم ديه
بعده سلام ويره سلامدن صكره بو دعايي اوقيه   يا الله يا رحمن يا حنان يا منان
يا مستجابا بكل لسان يا من يداه مبسوطتان يا كافي محمد الاحزاب يا كافي ابراهيم النيران
يا كافي موسى فرعون يا كافي عيسى الجبابرة يا كافي نوح الغرق يا كافي لوط الخسف قومه يا كافي
من كل شيء ولا يكفي منه شيء يا كافي عائشة وآسية كف عني [illegible] اكفني من كل شيء حتى لا اخاف فيه
ولا اخشى [illegible] باسمك العظيم الاعظم [illegible]   تم
تحقيقا مرادي حاصل اولور [illegible] نقل من الغنية

عظيم البلاء

وفي الحلية من قال في كل يوم عشر مرات [illegible] صلاة
اللهم اصلح امة محمد اللهم فرج عن امة محمد
اللهم ارحم امة محمد كتب من الابدال يعني [illegible]
نقل من غنيه
مواهب لدنيه

فی حلقه طارسه ٩٩ ایاک نعبد وایاک نستعین یوزیکی ده فاتحه تمام ایده
مجربدر

فصل

فی صلاة الخصماء وهی اربع ركعات بتسليمة واحدة يقرأ فی الاولى فاتحة الكتاب مرة
وعشر مرات قل هو الله احد وفی الثانية الفاتحة وعشر مرات قل هو الله احد وثلاث
مرات قل يا ايها الكافرون وفی الثالثة الفاتحة وعشر مرات قل هو الله احد
والهيكم التكاثر مرة وفی الرابعة الفاتحة وخمسة عشر مرة قل هو الله احد واية الكرسی مرة
ويجعل ثوابها لخصمائه يكفيه الله امرهم يوم القيمة ان شاء الله تعالى يصلی هذه الصلاة
فی سبعة اوقات اول ليلة من رجب وليلة النصف من شعبان واخر جمعة من رمضان
ويوما العيدين ويوم عرفة ويوم عاشوراء نقل من غنية عبد القادر الكيلانی

من ضاع له شیء فقال يا حفيظ مائة وتسع عشر مرة بلا زيادة ولا نقصان
ثم يقول يا بنی انها ان تك مثقال حبة من خردل فتكن فی صخرة او فی السموات
او فی الارض يات بها الله ان الله لطيف خبير مائة وتسع مرة ثم يقول
يا عباد الله احفظوا رد الله عليه ضالته ثم دیکر بو دعا ضالة
اللهم انك تعلم وانی اعلم انك تعلم اين ضالتی فاحفظها علی وردها يا حفيظ
هلبا جلبا هلبا جلبا فانی لا استطيع لها طلبا يا غوثاه يا غوثاه يا بنی انها
ان تك مثقال حبة من خردل فتكن فی صخرة او فی السموات او فی الارض يات بها الله
يات بها الله والسماء والطارق وما ادريك ما الطارق النجم الثاقب ان كل نفس
لما

عليها حافظ عليها حافظ عليها حافظ فلينظر الانسان مم خلق خلق من ماء دافق
يخرج من بين الصلب والترائب انه على رجعه لقادر اللهم يا راد موسى على امه
ويا راد يوسف على ابيه اردد علی ضالتی اللهم يا جامع الناس ليوم لا ريب فيه
اجمع بينی وبين ضالتی يا حفيظ يا اليه يا عباد احبسوا فالله خير حافظا وهو ارحم
الراحمين
اللهم دعا بوريه دخی تکرار دیه
يكتب هذا الدعاء ويكتب اسم الضايع او الهارب يرجع بعون الله تعالى

دیکر يا بنی انها ان تك مثقال حبة من خردل فتكن فی صخرة او فی السموات او فی الارض يات بها الله
ان الله لطيف لطيف خبير ١١٩ بعده ١١٩ يا عباد الله احفظوا بعده يا حفيظ ١١٩ بولنه مجربدر

عن جابر رضی الله عنه روی البخاری عنه اذا هم احدكم بالامر فليركع ركعتين من غير
الفريضة يعنی نافلة بنية الاستخارة ثم ليقل اللهم انی استخيرك بعلمك الباء فيه للاستعانة
يعنی اطلب منك الخير مستعينا بعلمك او للاستعطاف يعنی بحق علمك وكذا المعنی فی قوله
واستقدرك بقدرتك واسئلك من فضلك العظيم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم ولا اعلم وانت
علام الغيوب اللهم ان كنت تعلم ان كان ثابتا فی علمك ان هذا الامر خير لی فی دينی ومعاشی
وعاقبة امری او قال فی عاجل امری واجله بمد الهمزة هذا شك من الراوی يعنی فی دنياه
واخرته فاقدره بضم الدال وكسرها ای قدره لی ويسره لی ثم بارك لی فيه اللهم ان كنت
تعلم ان هذا الامر شر لی فی دينی ومعاشی وعاقبة امری او قال فی عاجل امری واجله
فاصرفه عنی واصرفنی عنه واقدر لی الخير حيث كان ثم رضنی به ای اجعلنی راضيا

بما قدرته قال الراوی وكان النبی صلی الله علیه وسلم یعلمنا الاستخارة فی الامور كلها
كما یعلمنا السورة قال بعض الحكماء من اعطی الاستخارة لم یمنع الخیر ومن اعطی المشورة
لم یمنع الصواب ومن اعطی الشكر لم یمنع المزید ومن اعطی التوبة لم یمنع القبول
نقل من مشارق الانوار

صح سبحانه وتعالی بیوررکه بو دعاء اوقیانك كناهلرینی یارلغیم وحاجتلرینی قبول
قلام وكوكلندن ملامتلرینی كدررم وبوكیلاردن وغصهلردن قورترم بایلوق
ایله طولدررم مالنه بركاتلر ویررم دنیا خوار اولوب اباغنه كله ودیداریم اكا نصیب الیهم
اقویجق دعا بودر بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انك تعلم سری وعلانیتی
فاقبل معذرتی وتعلم حاجتی فاعطنی سؤالی وتعلم ما فی نفسی فاغفر لی
ذنوبی اللهم انی اسئلك ایمانا یباشر قلبی ویقینا صادقا حتی اعلم
انه لا یصیبنی الا ما كتبته علی وارضنی بما قسمته لی تمت
هذا شرح دعاء ایمان مكه كم بغداد شهرنده بر قاضی واردی بر كیجه رسول
حضرتنی دوشنده كوردی كه مبارك بكزی متغیر اولمش صوردی كه یا رسول
الله مبارك بكزكزده تغیرلق وار سبب نه در دیدی اندن رسول علیه السلام
ایتدی ای سنم سوكولی امتم بو كیجه امتمدن بش یوز كشی فوت اولدی همان اكی كشی
ایمانله كلدی دیدی پس قاضی ایدر یا رسول الله یا نه عمل اولسه ایمانله كیدرز دیدی
رسول علیه السلام ایدر هر كشی كم بو دعاء اقیا قدسه ویا بر شهرده یا بر شهره ایلتسه

ویا بر قریه ده بر قومیه الینسه ویا بر محلده بر محلیه الینسه لر دکلی خلایق
ایمانله کیده دذی ایدن هر کیم که بو دعانی اقومه ویا اقودسه ویا کتورسه
بن انلردن بیزارم واولمیندن ابرا قدر قاضی ایدرم یا نبی الله اول دعانک ذکرده
تمنا ایدرسم ... اول ساعت اوقیانلر بو دعاء دلبندمده بولدم اول دعا بودر
بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله الموجود بکل زمان لا اله الا الله المعروف بکل
احسان لا اله الا الله المعبود بکل مکان لا اله الا الله المذکور بکل لسان
لا اله الا الله کل یوم هو فی شأن لا اله الا الله الامان الامان من زوال
الایمان ومن شر الشیطان یا قدیم الاحسان یا غفور یا غفار یا غفران
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین
هر کیم کون طوغرکن بو تسبیحی اوقیه ثوابنی الله بلور انجق بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله الذی خلقنی ولا خلقک وجعلنی وجعلک آیة للعالمین فتبارک الله احسن
الخالقین بسم الله الرحمن الرحیم سبحان من فی السماء ملکه وبقاؤه
سبحان من فی الارض حکمه وقضاؤه سبحان من احتجب بالنور ولا عین تراه سبحان
من خلق الجنة لمن هداه سبحان من خلق النار لمن عصاه سبحان من کلم کلیم موسی
علی جبل الطور وناجاه ثم قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من یقول هذه التسبیح
ثلث مرات غفر الله له ولوالدیه فی یوم الجمعة او فی رمضان او خلف الجنازة عاش شهیدا ومات
شهیدا صدق رسول الله

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم سید الاستغفار ان یقول اللهم انت ربی
لا اله الا انت خلقتنی وانا عبدک وانا علی عهدک ووعدک ما استطعت
اعوذ بک من شر ما صنعت ابوء لک بنعمتک علی وابوء بذنبی
(ای اعترف)
فاغفر لی فانه لا یغفر الذنوب الا انت قال من قالها من النهار موقنا بها
فمات من یومه قبل ان یمسی فهو من اهل الجنة ومن قالها من اللیل وهو موقن بها
فمات قبل ان یصبح فهو من اهل الجنة نقل من المصابیح من [illegible]

خاتمة اوشق كتورمينلره و دوشد دفعنك علاجى بيان ننده در شيخ عالم عامل عارف كامل
الامام اليافعي قدس سره خواص قرانده در نظيم دلوكتابنده بيورمشكه بر كنج خاتون اوشاق كتورمسه
ار و عورت ايكيسى بيله جمعه كونى صايم اولالر ايكيسيده اخشام نمازينى قلوب الملك و بادميله و شكر يله
افطار ايده لر صوا جيالر اندن سورة هر بيك اولندن اون دوردنجى ايت اخرى و يوم يبعث حيا در
يوكه دق اودكور مدكن عسل ايله بر جينى جناغه يازه اندن ايكى يوز كيرمى دورت دانه نخود الوب
هر نخودكى اوزرينه بواون دورت آيتى بر كتره اوقويه اندن اول جناغك يازوسينى طتلو صو يله
يويوب اول صوين بر جولكه قويه نخودى دخى اوستنه قويب چولمكى آتشى اوزرينه قويوب محكم قينده
اندن ار و عورت ايكيسيده بنسو نمازينى قلالر اندن سورة مريمى اولندن اخرينه دك اوقيه لر اندن جولمكوك
نخودينى سوزوب صويه بر صالقوم اوزم صوقوب اول صويه نك نصفنى ار و نصفنى عورت ايچه
اندن جو بر ساعت ياتوب اويويالر اندن جماعه مباشرت ايده لر باذن الله تعالى اوشاق ظهوره كله
بنه وكرمه **واكر بر** عورت اوشاغى دوشورگن اولسه رحمنده كنج اكلنمه اول عورت اوشاغه
قلدوغى كبى بو اوج آيتكه والتى احصنت فرجها فنفخنا فيها من روحنا وجعلناها وابنها اية
للعالمين ان هذه امتكم امة واحدة وانا ربكم فاعبدون وتقطعوا امرهم بينهم كل الينا راجعون يازوب
عورت اوشاغه قالدقده غسل ايدوب بو ايتى قرق كون كوتره يا خود عادتنده كنج قاج كونده
ياقاج ايسه دوشرسه اول وقتده دك كتوره باذن الله تعالى مدة حمل تمام اولنجه يدك دوشميه
طوغدقدن صكره بو ايتى قرقنده كنجوك بوينه تعليه **ذكر** بر خاتون اوشاغه قلدقده بو اوج
ايتى بر طاطر كيك درسى پارسنه زعفران ايله كلاب ايله يازوب عورتك صاغ بوكرنه بغله
تاطوغنجه طوره رحمنده كى كنج باذن الله تعالى جميع افتدن و دشمدن وكوروياغوج وياخيرى
تغيير دن وعيوبدن امين اوله وسليم اوله بفضل الله تعالى واول كنج طوغدقده بو اوج ايتى مسك
و زعفران ايله يازوب بر ياقردن يا دمردن يا زبند يجينده قيوب اول طفلك بوينه اصه
اولوب آزه جوق سوديله طوب جزع وفزع دن امين اوله وهم شسلنمه سى و بيوسى

تبيز وخوي خصلتي كوجك اوله كه بوكه حرز عظيم ديرلر بوكه ايت سورة ال عمرانك اولنه يقينده
ايت بودركه اذ قالت امراة عمران رب انى نذرت اوجنجى ايتده بغير حساب ب **ذكر**
بر خاتون ~~قرطولوغنا~~ بركمسنه اوغلنجوغى طوغدوغى كوندن يتمش كونه وارد قدنصكره سجدة الم
سورسنيك اولنده الذى احسن كل شئ خلقه دن اوجنجى ايتك اخرى قليلا ما تشكرون ه دك بر جينى
جامه يازوب دخى يغور صويله ازوب صوينى ايكى بولوب بر بلوكين ييدوكى طعامه قتوب بر بلوكين
بر شيشه يه قويب آذن آذن ييدى كونه دك ايچورسه وهم يوزينه سورسه اول اوغلانك اخلاق و اوضاع
وحسن و جمالى و كمالى و معرفتى مرادجه اوله باذن الله تعالى بر كمسنه صبيانى جميع افاتدن و جن و شيطان و ام
صبيان مرضندن امين وسليم اولوق دلسه مسك زعفران كلابله الم الله لا اله الا هو الحى القيوم نزل عليك
الكتاب بالحق مصدقا لما بين يديه وانزل التورات والانجيل من قبل هدى للناس وانزل الفرقان دك
يازوب بر فارسى قاشى لوله سنك ايچينه قويب ايكى باشنى موم ايله بكدوب اوشاقلرك بوينه آصه
بعون الله تعالى جميع افاتدن و عاهاتدن مصون و محفوظ اوله بو جمله خواص در نظيم دن منقولدر والله اعلم
حضرت قرانه بو تاثيرات نه جرا بدر حسن اعتقاد ايله قران طالث او قونسه النونه منقلب اولور لاريب
فتنده قالديكه نطفه ولد اوله يا قيز رحمده اوغلانه منقلب اوله يهب لمن يشاء اناثا ويهب لمن يشاء
الذكور او يجعل من يشاء عقيما **حيوة الحيوان** ادلو كتابده بعض حيوان جزنك خواصى بيورمشكه بر خاتونك
حيضندن ارندقدن صكره دوه اجكينك اليكن بنبه ايله اوج كون كوترسه اندن اريله ياتسه
اوشاغه قاله باذن الله تعالى اكر اشتغدن قالدى ايسه ده ديشلر **ذكر** بر خاتون طوشانك بينيسين بسه
و بر پاره سين كوترسه دخى ارجاع ايله اوشاغه قاله باذن الله تعالى

باب هر كه ديلرسه عورتى اركك اوغلن ايده صاغ الينى عورتك
قرنى اوزرينه قويه بو دعاء اقويه بعون الله تعالى مبارك ساعتده
ايله اركك اوغلن وجوده كله بسم الله الرحمن الرحيم الصمد الذى
لم يلد و لم يولد ولم يكن له كفوا احد اللهم سميت هذا الولد باسم محمد
عليه السلام

کوزللر عاشقه جوق ایش ایدرلر صویلر حکمی درویش ایدرلر

زورنه ضانک کوزنان بکلره استغنا سن اولا زورث ویرر حکمی جالر زوربانی

اشرف ساعات لقراءة الانعام

یوم الاحد طلوع الشمس | یوم الاثنین وقت الضحی وبین الصلوتین | یوم الثلثا ظهر اول | یوم الاربعا وقت العصر | یوم الخمیس قبل الزوال | یوم الجمعة بعد العصر قبل غروب الشمس | یوم السبت وقت الظهر

بو وقتلرده بر انعام غیری وقتده قرق بر انعام یرینه دکر

انعامی بر کره واوقوین ایکن انکی نصحیت ... الله ... یا عباد الله

شرایط انعام شریف

صلوة شریفه اعوذ بله بسمله اخلاص شریف فلاق ناس فاتحه اية الكرسي

بعده بو دعاء اوقیه لر اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ وَلَكَ الْمُلْكُ كُلُّهُ وَبِيَدِكَ الْخَيْرُ كُلُّهُ وَإِلَيْكَ

يَرْجِعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ وَأَنْتَ أَهْلُ الْحَمْدِ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ دعاء رسل الله إلهي

مِنَ الَّذِي دَعَاكَ فَلَمْ تُجِبْهُ وَمَنِ الَّذِي اسْتَعَانَكَ فَلَمْ تُعِنْهُ وَمَنِ الَّذِي سَأَلَكَ فَلَمْ تُعْطِهِ وَمَنِ

الَّذِي اسْتَجَارَكَ فَلَمْ تُجِرْهُ وَمَنِ الَّذِي تَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَلَمْ تَكْفِهِ وَمَنِ الَّذِي اسْتَغَاثَ بِكَ

فَلَمْ تُغِثْهُ وَاغَوْثَاهُ وَاغَوْثَاهُ وَاغَوْثَاهُ أَغِثْنَا يَا مُغِيثُ اغثنا اَغِثْنَا يَا مُغِيثُ

اَغِثْنَا يَا مُغِيثُ اسْتَغِيثُ بِكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ وَاقْضِ حَوَائِجَنَا وَحَوَائِجَ

مَنْ قَرَأَ هٰذِهِ السُّورَةَ لِأَجْلِهِ وَسَبَبِهِ بِحَقِّ قُرْآنِكَ الْقَدِيمِ وَبِحُرْمَةِ رَسُولِكَ الْكَرِيمِ

وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين **وآخرنده اوقيه جق دعا بودر**

اللهم يا سريع الحساب ويا شديد العقاب يا غفور يا رحيم يا خالق كل شيء يا فاطر السموات

والارض يا فالق الاصباح يا مسبب الاسباب يا مفتح الابواب يا ولي الحسنات يا دافع البليات

يا قاضي الحاجات اقض حاجتنا اقض حاجتنا اقض حاجتنا هذه بحق سورة الانعام وباسمائك

العظام وبمحمد عليه الصلوة والسلام اللهم افعل بنا ما انت له اهل ولا تفعل بنا ما نحن له اهل

انك اهل العفو والمغفرة ونحن اهل الخطايا والذنوب وصلى الله على سيدنا محمد واله وصحبه اجمعين

من دوام على قراءة هذا الدعاء الشريف كل يوم مرة واحدة سخره الله تعالى قلوب المخلوقات وحفظه عن جميع الافات والعاهات واوصله بالسهل الى المرام والمرادات بفضله

وكرمه ويحصل مراده في الدارين وفيه سر بديع بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين

يا حي يا قيوم اجب يا روفيائيل سميعا مطيعا بحق الحمد لله رب العالمين وبحق الحي القيوم وبحق الملك

الحمد الرحمن الرحيم يا رؤف يا عطوف اجب يا جبرائيل سميعا مطيعا بحق الرحمن الرحيم وبحق الرؤف

العطوف وبحق الملك هو زح مالك يوم الدين يا مقلب القلوب اجب يا سمعائيل سميعا مطيعا

بحق مالك يوم الدين وبحق مقلب القلوب وبحق الملك طيكل اياك نعبد واياك نستعين يا سريع

يا قريب يا معبود يا مستعان اجب يا ميكائيل سميعا مطيعا بحق اياك نعبد واياك نستعين

وبحق السريع القريب المعبود المستعان وبحق الملك مشع اهدنا الصراط المستقيم يا قادر

يا مقتدر اجب يا صرفيائيل سميعا مطيعا بحق اهدنا الصراط المستقيم وبحق القادر المقتدر وبحق

الملك قصعر صراط الذين انعمت عليهم يا الله يا حكيم يا عليم اجب يا عنيائيل سميعا مطيعا

بحق صراط الذين انعمت عليهم وبحق الملك شتشخ الموكل بالقوايم العرشية غير المغضوب عليهم

115

ولا الضالين يا قايم يا عزيز اجب يا عش رائيل سميعا مطيعا بحق غير المغضوب

عليهم ولا الضالين وبحق القايم العزيز وبحق الملك فضطع المتوكل بالقوايم العرشية

اللهم انه ليس في السموات دورات ولا في الارض غمرات ولا في البحار قطرات ولا في

الجبال مدرات ولا في الاشجار ورقات ولا في الاجسام حركات ولا في العيون لحظات

ولا في الانفاس خطرات الا وهي بك عارفة وكل شاهدات وعليك والا وفي ملكك

مسخرات فبالقدرة التي سخرت بها اهل الارضين والسموات سخر لي عبدك

زفر الاحضر انك على كل شئ قدير برحمتك يا ارحم الراحمين صحيح ولا حول ولا قوة الا بالله

العلي العظيم والحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد واله اجمعين تم

بر كسنه ... اكره قل يا ايها الكافرون اوقه واندنصكره بو دعائي اوقه اول كون النذوكي اوتميه

كون طوغركن ان شاء الله تعالى بسم الله الرحمن الرحيم اللهم اني اسئلك رزقا حلالا

واسعا وعلما نافعا وحفظا كاملا ودراية شاملة وفهما ذكيا ونفاذا اعية الى تحصيل

العلوم النافعة برحمتك يا ارحم الراحمين تمت

اللهم ما كتبت في هذا اليوم من مصيبة فخلصني منها وما انزلت في هذا اليوم

من خير فاجعلني منه نصيبا ... بو سيد ابن كمال پاشا فقير اولان لمسنه وسوء

كلمكيچون نيه مشغول اولدغكز كركس لجواب اللهم اني اسئلك علما نافعا و ... قاله

وعيشا قالدا بو مشغول اولمغه كركك

صفة تلقين الميت يقول ما

يقف رجل عالم على رأس الميت ويقول مستدبر القبلة مستقبلا بوجه الميت فيقول السلام عليك
يا عبد الله والحكم لله العلي الكبير هذا اول منزلك من منازل الآخرة الباقية وآخر منزلك
من منازل الدنيا الفانية فاذكر العهد الذي خرجت عليه من الدنيا شهادة ان لا اله الا الله
وان محمدا رسول الله وان الجنة حق والنار حق والبعث حق وان الساعة آتية لا ريب فيها وان الله
يبعث من في القبور يثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت في الحيوة الدنيا وفي الآخرة ويضل الله
الظالمين واذكر انك قد رضيت بالله ربا وبالاسلام دينا وبمحمد صلعم نبيا وبالقرآن اماما وبالكعبة
قبلة وبالمؤمنين اخوانا ثم تقول يا فلان فالآن يجيئك ملكان يسئلان عن ربك وعن دينك وعن
نبيك فلا تخف فقل لهما بلسان فصيح ربي الله ودينى الاسلام ونبيي محمد صلعم لا اله الا الله
محمد رسول الله حقا لا اله الا الله وحده لا شريك له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير والحمد لله رب العالمين
تم

دفع مظار وجلب منافع بسم الله الرحمن الرحيم اللهم يا دافع الحاسدين ويا مانع المانعين
يا مفتح الابواب يا ميسر يا ميسر الاسباب يا مسخر الالباب صل على محمد وآله وصحبه
اجمعين واجب دعوتنا يا رب العالمين

بو مسئله بیاننده نه بیورر لر که ناد علیا مظهر العجایب تجده عونا لک فی النوایب کل هم وغم

سینجلی بنبوتک یا محمد و بولایتک یا علی یا علی کلام مذکور حدیث رسولمیدر یاخود کلام شعرامیدر

حدیث قدسیدر دیو اعتقاد ندن دونمیلره و ذو الفقار ایکی جتالدر اورتهجه اوزا نور ودلدل

اوچ کونلک یولی بر کونده الور و فاطمه رضی الله عنها ودلدل و ذو الفقار برالمادن بیرادلمشدر دیو اعتقاد

ایلمکده خطا وارمیدر مفصل ومشروح بیان بیوریلوب عند الله ماجور اولنه

الجواب

قزلباش بدمعاشلک شاعرلری شعر بدر کندولردن چقارمشلردر ایکی یا علی وزن ایچوندر اصل شعرده

بنبوتک یا محمد بو قدر وچقاران شاعر ملعونک آدی دعبل ابن خزاعیدر وانک کبی حقدن چقوب

طریق ضلالته کیدن شاعرلرک شعریدر حاشا وکلا احادیث شریفهدن اوله هر کیم ناد علی احادیث

شریفهدندر دیو اعتقاد ایدر ایسه جناب رسالته افترا ایدنلردن اولوب شبهه وشکسز

کافر اولمق مقرردر زیرا که اول شعرک معناسی دیمک اولور که یا محمد سن علی یه چاغر که جمیع بلالردن

امین اولهسن وجمیع روزگار شدایدندن سکا یاردمجی اولوب امین اولاسین تا که علی جمیع عجایب

ظاهر اولاجق یردر وجمیع بلالردن قضالردن علینک ولایتی وکرامتی ایله خلاص اولنور

دیمکدر حاشا وکلا که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه حق جل وعلادن امر گلهکه

یا محمد سن علی یه چاغر که جمیع بلالر و قضالردن امین اولاسین دیو امر اولنمش اوله مؤمن ومسلم

اولانلر کیمسنهلر بوکه اعتقاد ایتمیهلر نعوذ بالله تعالی اگر سؤال اولنورسه ناد علیاده تأویل اولنان ضمیر

مرفوعا متصل انت در رسول علیه الصلوة والسلامه ارجاع اولنمیوب ناد علیده وصلت سببدر جواب

اولدر که شاعرک مرادی اوزره ارجاع اولنمشدر ذو الفقار دیدکلرینه سبب اولدر که اولو قلوایدی ایکی

جتال دگل ایدی فقره دیو اوکورغهیه دیرلر بونده ذو الفقارده مجازدر حقیقت دگلدر اطراف پادشاهلرینک

هبرندن ارمغان گلمشدر حضرت علی کرم الله وجهه باشندن جالدوغی ایکی نیمه ایتدوکی مقرردر روایت قوریجی

اکیکی پارهایتدوگی ایدردی فتح خیبرده اویله اولمشدر اما اورتهجه اوزاندوغی غیری واقعدر اویله

اعتقاد

اعتقاد ایتمک خطادر ودلدل دخی بر یاووز قاطر ایدی اسکندریه بگندن بر جبه ایله

ارمغان گلمشدر اما اینکه رسول علیه السلام حال حیاتنده ایدی بازارلغی انکله کوررلر ایدی

هر ساعتده اوچ کونلک یول الموغ غیری واقعدر ایله اعتقاد ایتمک دخی خطادر معجزات

نبویهدن زیاده کرامت اولمز فاطمه حضرتلری رضی الله عنها ودلدل و ذو الفقار برالمادن

بیرادلمشدر دیو اعتقاد ایدنلرک نعوذ بالله تصورلری باطلدر کتبه ابو السعود

عفی عنه

هرکس این تسبیح را هر روز یکبار بخواند حق سبحانه و تعالی جنت بهشت و هزار حور

و هفتاد هزار غلمان کرامت کند وهو هذه استغفر الله سبحان الله و الحمد لله

ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دعاء اخر وقتی که در غربت

محنت و شدت روی نماید در خواندن این ایت کریمه بکمال جد و جهد بجای که در رفع

غم و هم مجرب و ازموده است وهو هذه بسم الله الرحمن الرحیم رب انزلنی منزلا

مبارکا وانت خیر المنزلین دعاء اخر هرکس که بمشقتی واندوهی گرفتار اید که بهیچ

وجه خلاصی از ان ممکن نبوده باشد این دعا را بخواند حق سبحانه و تعالی از رحمت او را

از ان زحمت نجات دهد بسم الله الرحمن الرحیم اللهم یا خفی الالطاف نجنا

مما نخاف یا مفرج فرج یا مفتح فتح یا مسبب سبب یا میسر یسر بسم الله

امنت بالله توکلت علی الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم یا الله یا الله یا الله

حضرت رسالت پناه صلوات الله علیه و سلام چون اندوهگین می شد این دعا را

بسیار میخواند وهو هذه یا حی و یا قیوم برحمتک استغیث هر کس یوز یکم کره

بو دعای هر صباح اوقیه الله غنایه ایریشه وهو هذه بسم الله الرحمن الرحیم ان ربی

هو الله الذی لا اله الا هو الواحد الکریم الرزاق المتین دعاء اخر هر صباح

یدی واخشم یدی کره اوقیه جمیع بلالردن امیر اوله ان شاء الله تعالی وهو هذه

اللهم خلصنا من کل مصیبة نزلت الیوم من السماء والارض دعاء اخر

اوفود ابط

صلوة توبه حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بیوردیکه هچ بر آدم اولکی کبایردن و صغایردن
بر گناه اشلیوب توبه اتمک ایسته آبدست الوب ایکی رکعت نماز قله واندنصکره
الکریمی قالدروب دیه اللّٰهم انّی اتوب الیک منها لا ارجع ابدًا حق تعالی اول گناهی یکا بر تحقندن
عفو ایلیه ان شاء الله عن انس حضرتلری رضی الله عنه روایت ایلدیکه فخر عالم صلوات
الله علیه و سلام بیوردیکه هر مسلمان صوینیدوغی وقت بسم الله الذی لا اله الا هو
دیه اول کمسنه دیولر ضرر ایتمیه لر و حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بیوردیکه
هر کیم هر کمسه اوندن طشره چیقه ... بو دعایی اوقیه بسم الله توکلت علی الله و لا
حول و لا قوة الا بالله اکا حضرت حق تعالی جانبندن ندا کلورکه هدیت و وقیت
و دخی شیطان ایدیلوب فساد ایده بلمیه تم

و اما ثواب عشر رکعات قبل خروج الامام روی عن ابن عباس رضه قال قال رسول الله صلعم
من صلی یوم الجمعة عشر رکعات قبل خروج الامام یقرأ فی کل رکعة فاتحة الکتاب
و یقول فی اخره آیتین و قل هو الله احد عشر مرات یقرأ فی کل رکعة بسم الله الرحمن الرحیم
ثم یقول علی اثر ذلک سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر و لا حول و لا قوة
الا بالله العلی العظیم ثم لم یسئل الله شیأ علی ذلک الا اعطاه رواه الطبرانی فی الدعاء
و اما ثواب الدعاء بعد فراغها روی عن النبی صلعم من اخذ لحیته بعد صلوة الجمعة بیده الیمنی
و رفع یده الیسری الی السماء و قال ثلث مرات یا ذا الجلال و الاکرام اجرنی من النار
یا مجیر یا عزیز یا کریم یا رحمن یا رحیم نجنی من العذاب الالیم غفر الله له و قضی حاجته
من امر الدنیا و الاخرة کذا ذکر فی مشکاة الانوار صوة القلوب

قطعه

اهل صرف ایت اوزوکی قله تواضع جاهله | مرده در جاهل ایسن انی زنده بله جاهله
کتر قیام اتیسه اوکلدر سرفرو ایتمه صقاین | کیم نماز مرده یوق سجده اهل اللهله

سلطان احمد خان

شویله سرعنده سوررکیم بادی فکر عسکرینی | صانکه اق بایسلو مسلمان باصدکافر لشکرینی
احمدا صیقیشناده سندن استرایی خدا | بحر و بردهسن خطادن صقله اسلام ملکینی

ایکی کمسنه بینلرنده مشترک اولان ... خالی یرنده ظهور ایدن اشجاردن
شریکنک اذنی یوق ایکن زید بر قاج اشجار اشلسه وکل اجنبی من حصة الاخر
ایکن زید بر بور اشلسه طوقلی اشجاری مستقلا کندی متصرف اولوب
شریکی عمروه حصه سنی ویرممکه شرعا قادر اولوری بیان بیوریله مثاب اوله
لکل
الله اعلم

اوملات
کتبه الفقیر محمد
عفی عنه

تاریخ متوفات رحیمه وعبد الرحمن
سنه اربع وسبعین والف فی شهر ربیع
الاول فی عشر الاخیر وجمعه کیجه سی اولنده

باب روایت

دما باب روایت اولنور که رسول الله زماننده اوطاعون اولماز سنن بو شکلده دفع اولمش بحرمته اسلامبولده
واخذ بحرم افندی روایت ایلدی یازوب او قاپوسنه یاپشدیره لر دیدی

بسم الله الرحمن الرحیم
حصنتکم بالحی الذی لا یموت
من الحصن
یموت

طاعون علامت بلوردکده بر قشوق
اچمک چورچر بدرحی
نقشلیبو د

126

ویکره الصلوة عند قراءة القران لانه یخالف الامر ... واذا قرء القران فاستمعوا له وانصتوا
لعلکم ترحمون الاية ولا یجوز قراءة القران فی خمسة مواضع عند النایم وعند المجنون وعند الجنب وعند المشغول
بعمل اخر وعند المصلی فتاوی قاضیخان

قال النبی عم من اسرج فی لیلة واحدة سراجا فی المسجد غفر ذنوبه
سبعین سنة الخ

ویکره الصلوة فی طریق العامة فی الصحراء من غیر
سترة او قدام المصلی المرور ای من ان یمر احد بین یدیه
شرح منیه

لا یقرأ جهرا عند المشتغلین بالاعمال ولهن حرمة ... فی وقت القران ان لا یقرأ ... بوضع اللغو فیه

... فضیلة ... نقل من الفاضی
وقوع القارئ ... والقران وسمع الاذان

واذان الصبی مکروه لقوله عم اجعلوا مؤذنکم افضلکم فی انفسکم شرح ویجوز اذان العبد والاعمی والاعرابی
واذان المراة یعاد لانها اذا رفعت صوتها یکون معصیة وان خفضت وولد الزنا وغیرهم اولی خلاصه
لا یحصل الاعلام باذانها ذریسة

م سعد بن ابی وقاص من قال حین یسمع المؤذن وانا اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له وان محمدا عبده ورسوله
رضیت بالله ربا وبمحمد رسولا وبالاسلام دینا غفر ذنبه خ جابر من قال حین یسمع النداء اللهم رب هذه الدعوة التامة
والصلوة القائمة ات محمد الوسیلة والفضیلة وابعثه مقاما محمودا الذی وعدته حلت له شفاعتی یوم القیمة ق ابو هریره
من قال حین یصبح وحین یمسی سبحان الله وبحمده مائة مرة لم یأت احد یوم القیمة بافضل مما جاء به الا احد قال ما قال او زاد

ولو صلی فی مسجد باذان واقامة فهل یکره ان یؤذن ویقیم فیه مرة ثانیة ان کان المسجد له اهل وصلی فیه علیهم ...
غیر اهله باذان واقامة یکره لغیر اهله وللباقین من اهله ان یعیدوها وان کان المسجد لیس له اهل بان کان علی شوارع الطریق
لا یکره تکرار الاذان والاقامة فیه اعکس

اهل قرية صلوا الجماعة فصلى جماعة اخرى باذان واقامة [illegible] وهذا اذا لم يتم موضع الامام [illegible] المسجد اذا كان له امام
وجماعة معلومين في محلة جامعة فصلى اهله فيه جماعة لا يباح تكرار الجماعة باذان واقامة ثانية عندنا وعند الشافعي فيه مباح
فاما تكرار الجماعة بلا الاذان والاقامة مباح بالاجماع كافي قال الفقيه ابو منصور الماتريدي رحمه الله ومن وقف على علومهم في النعت
عليهم عمدا يكفروا ان وقف سهوا اتخذ صلوته من فتاوى صدر الشهيد

والجماعة سنة مؤكدة وقيل فرض للرجل وسيأتي ان جماعة النساء مكروهة ويكره الجماعة في مسجد محلة باذان واقامة يعني اذا كان
لمسجد امام وجماعة معلومة فصلى بعضهم باذان واقامة لا يباح لباقيهم تكرارها بهما لكن لو كان بمسجد الطريق يباح تكرارها بهما ولو كرر
اهله بدونهما جاز ولو اذا صلى بهما اي باذان واقامة فيه اولا غير اهله لان حقهم لا يسقط بفعل غيرهم او صلى بهما فيه اولا اهله
لكن بمخافتة الاذان لان في فتهم تكون عذرا لباقيهم درر غرر

اذا قال الامام لمن حمده بسكون الميم تفسد صلوته ذخيره

قال النبي عليه السلام رجل اذا ضرب عالما او مستعلما او قاضيا فكأنما قتل سبعين نبيا فجزاؤه قطع يده ثم رجله عند الشافعي رحمه الله فعندنا قطع يده دون رجله نقل من الهداية

زيد عمرودن وعده ايله دابه اشترا ايدوب وعده معهوده دابه اولسه عمرو زيدن دابه نك ثمننى بالتمام المغه قادر اولورمي الجواب
اولماز نصفني الور

ومن اشترى دابة نسيئة ثم مات الدابة قبل الاجل حلول الاجل يلزم نصف الثمن من المشتري ولا يلزم نصف الآخر شرح النسفي

زيد مرابحه ايله عمرودن بر مقدار اقچه الب قبل الاجل وفات ايلسه عمرو بالتمام عله [illegible] المغه قادر اولورمي بيان بيوريله مثاب اوله الجواب
اولور مات وعليه دين مؤجل صار حالا

ولو اكل بهيمة من الزرع بالنهار فلا يضمن على مالك البهيمة ولو اكل بالليل يجب الضمن لان حفظ الزرع بالنهار على مالكها وحفظ البهيمة على مالكها بالليل نقل من الهداية

رجل مات في السفينة فانه يغسل ويكفن ويصلى عليه ويلقى في البحر نقل من الطحاوي

رجل اشترى جارية [illegible] لو ليس مثل مع العلم لان المبيع مال على المشتري والثمن مال والبيع لازم باطل وكان الثمن من المشتري هبة نقل من فصول العمادي

رجل اشترى عبدا بيعا فاسدا وقبضه واكتسب عبد ثم رده رد الكسب معه لان حق البايع لم ينقطع عن الاصل وهو ملك الرقبة وقت حدوث الكسب فيكون له عند رد الاصل واقعات

الحد والضمان لا يجتمعان الا في المسئلتين رجل زنى بجارية البكر يجب عليه الحد والضمان والثاني شرب خمر الذمي يجب عليه الحد والضمان يعني قيمته قر جامع الفتوى

رجل قبل امرأة ابنه او لمس بشهوة او جامع بها تكون المرأة حراما لابنه ابدا او قبل ام امرأته او لمسها بشهوة او جامع تكون امرأته حراما له ابدا شرح كنز

رجل باع دابة الآخر فولدت الدابة في يد المشتري فاستحق الدابة بجميع اولاده يرجع المشتري على البايع بالثمن وقيمة الاولاد في [illegible] ملتقط

اذا ادعى رجل على رجل الفا وانكر المدعى عليه فحلف بالطلاق فاعلم ان لا دين للمدعي واستحلف القاضي بطلب المدعي جمع شرح كنز
فاقام المدعي شهودا فشهدوا ان للمدعي عليه الفا حكم القاضي لا يقع الطلاق نقل فتوى قاضيخان

اذا خرجت مني الزوج من المرأة بعد الغسل فلا غسل عليها لانه بمنزلة الحدث ولو جامع فيما دون الفرج ودخل ماؤه فرجها لا غسل عليها ولو حبلت يجب الغسل قاضيخان

الراعي والنجار اذا نام فضاع بعضها ان نام مضطجعا كان ضامنا وان نام جالسا فان غاب البقرة عن عينه كان ضامنا والا فلا وان اكل الراعي من الالبان يكون ضامنا قاضيخان

واذا خالف الراعي ورعاها في غير موضع امره فهلكت شاة ضمنه ولا اجر عليه وان سلمت فلا اجر له في القياس وفي الاستحسان يجب لحصول المقصود جامع الفتوى

[illegible]

[illegible] الذي يغلب عليه وان الجنين اول ما يتحرك في البطن

عين صورة الانس ان كانت الام متوجهة في تلك الحالة لصورة حسنة بحيث غلبت تلك الصورة على نفسها ولذلك امر

صلعم المباشر عند مباشرته ان يخفف [illegible] ارادة صلاح المولود ويدعو الله بذلك فيقول اللهم جنبنا الشيطان و

الشيطان مما رزقتنا [illegible] مبادي الصلاح على الروح التي يخلقها عند القاء البذر في محل الحرث بواسطة العامل

جانب على قلب الحارث كما يفيض الله النور بواسطة [illegible] للشمس على بعض الاجسام المحاذية للمرآة نقل من اصول الاربع

تا تمام [illegible]

حضرت رسول صلى الله عليه وسلم روايت قيلورکه بر بلده هر کيمسنک بارشنه

کوکدن بيک قضا نازل اولوربو بيک قضانک طقوز يوز طقسان طقوزی

صفر آيده نازل اولور و برسی سایر الهرده نازل اولور هر کم بو دعانی

صفر آينی چقنجه کونده بر کره اوقيه اول قضادن امين اوله بإذن الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحيم يا شديد القوى و يا شديد الفعال يا عزيز

ذلت بعزتك خلقك وانت الغني عن جميع خلقك يا محسن يا مجمل

يا منعم يا مكثر يا مفضل يا لا اله الا انت برحمتك يا ارحم الراحمين

روى عن جابر الانصاري رضه انه قال قال رسول الله صلى الله عليه

وسلم من احب ان لا تلد امرأته ذكرا فليضع يده على بطنها وليقل اللهم اني

سميته محمدا باسم نبيك محمد عم تحول الاناث بالذكور ولو كان الولد

في بطن امه ستة اشهر قال جابر بن عبد الله الانصاري اني جربت

هذا الحديث وجدت هكذا صدق رسول الله

[illegible]

اذا رايت الهلال اول شهر فقل الله اكبر [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم [illegible]

ايا ك نعبد وايا ك نستعين توكلت عليك [illegible] العرش العظيم ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

[illegible]

بو بیدی ایتی بر پاره شکره باروب اکل ایلیه رحمت ابدا ایسلی بوم سمتدن باشلیه توه

حفظی زیاده اوله باذن الله تعالی   فتعالی الله الملک الحق   وقل رب زدنی علما   لا تحرک به لسانک لتعجل به

ان علینا جمعه وقرآنه   فاذا قرأناه فاتبع قرآنه   سنقرئک فلا تنسی   انه یعلم الجهر وما یخفی

[illegible]

معجون کوجله بوکن

فایده‌سی مقوی و مفرح و جماعه قوت ویرر و کج انزال ایدر زیاده کیف

کبی کیف ویرر و بکزه حمرت ویرر و بدنه قوت ویرر

حکیم یعقوب سلطان محمد ایچون پیدا ایلدی

کوجله بوکن	زنجبیل	قرنفل	دارچینی
درهم ١٠٠	درهم ١٠	درهم ٥	درهم ٨

بسباسه	جوز بوا	انیسون	مصطکی	ابسارون
درهم ٦	درهم ١٠	١٠	درهم ٩	درهم ٤٠

اولا کوجله بوکنی صغر صغیر سودایله محکم قیناده ب تا قابی صویلنجه قاینده اوندن قابی صویب بوکلری بشنه بشنه [illegible] ایدوب اوج آدم مقداری عسل ایله معجون ایدوب بر کیجه درهم مقداری استعمال ایده اکر قبوله بدل السترسه بر مقدار افیون قاتوب استعمال ایده غایة فایده‌لی مجربدر

رجل وطئ بهیمة قال ابو ح [illegible] بهیمة للواطئ فعال له اذبحها واحرقها وان لم تکن للواطئ کان لصاحبها ان یدفعها الی الواطئ بالقیمة ثم یذبحها الواطئ [illegible] وان لم تکن ماکوله وان کانت مما یوکل تذبح ولا تحرق [illegible] فان قال ابو یوسف [illegible] فی البهیمة [illegible] لا غسل فیه بغیر انزال [illegible] ویذبح ویحرق [illegible] ولا حرم [illegible] بسبب

[illegible]

عن عبد الرحمن بن سمرة قال خرج النبی صلی الله علیه وسلم علی اصحابه فقال رایت الليلة عجبا رایت رجالا معلقون بالسنتهم فقلت من هولاء یا جبرائیل فقال هولاء الذین یرمون المؤمنین والمؤمنات بغیر ما اکتسبوا   نقل من [illegible] کتبه الفقیر [illegible]

[illegible]

بکرمی التقوز کونه دکن [illegible] اوقیه سن اوتوزجی کون اوقیوب نیاز ایده سن اول [illegible] قبول اوله [illegible] قلوب [illegible] وایدکلم ای بارخدا اول اسم اعظم حرمتنه [illegible] حاجتم قبول ایله دیه [illegible] ملک ارض وسماوی [illegible] قلب [illegible] دعاکه [illegible] ثم انزل علیکم [illegible] ثم انزل [illegible] یا غیاث المستغیثین [illegible] یا الله یا مجیب یا مغنی بسم الله الرحمن الرحیم [illegible] یا احد یا نور [illegible] یا لطیف یا عدل یا کریم [illegible] یا تواب یا سلام یا شکور یا ودود یا ظاهر یا فتاح یا قادر یا هادی یا خبیر یا ذا الطول [illegible] قلوب بنی آدم [illegible] حصل له ما هو فیه بحق هذه الاسماء الحسنی [illegible] الذی انزل علیه هذه الآیة الکریمة وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه اجمعین تم

هذا دعاء الاستخارة مع شرح

جابر رضي الله عنه روى البخاري اذا هم احدكم اي قصد بالامر فليركع ركعتين من غير الفريضة يعني نافلة بنية
الاستخارة ثم ليقل اللهم اني استخيرك بعلمك الباء الاستعانة يعني اطلب منك الخير مستعينا بعلمك والا
ستعطاف يعني بحق علمك وكذا المعنى في قوله واستقدرك بقدرتك واسئلك من فضلك العظيم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم
ولا اعلم وانت علام الغيوب. اللهم ان كنت تعلم اي ان كان ثابتا في علمك ان هذا الامر خير لي في ديني ومعاشي
وعاقبة امري او قال في عاجل امري واجله بمد الهمزة هذا شك من الراوي يعني في دنياه وآخرته
فاقدره بضم الدال وكسرها اي قدره لي ويسره لي ثم بارك لي فيه اللهم ان كنت تعلم ان هذا الامر شر لي في
ديني ومعاشي وعاقبة امري او قال في عاجل امري واجله فاصرفه عني واصرفني عنه واقدر لي الخير حيث كان ثم رضني
به انك على كل شيء قدير اي اجعلني راضيا بما قدرته قال الراوي كان النبي يعلمنا الاستخارة في الامور
كلها كما يعلمنا السورة قال بعض الحكماء من اعطي الاستخارة لم يمنع الخير ومن اعطي المشورة لم يمنع الصواب
ايليه. نقل من مشارق الانوار هر كشي كه بر نسنه يه نيت ايله كركدر كه استخاره
ايليه يعني استخاره ايلمك بودر كه ايكي ركعت نماز قله نافله نيت ايله ودخي اوچ باره كاغده افعل يازه واوچ باره
كاغده لا تفعل يازه ودخي بو التي باره كاغدي سجاده التنه قويه نمازدن فارغ اولدقدن صكره دعا اوقيه ال
صونه اوچي بلا افعل كلورسه زياده مباركدر اگر ايكيسي افعل برسي لا تفعل كلورسه اول ايشي
بلا لا تفعل كلورسه زياده حذر كركدر اول ايشدن اگر ايكيسي لا تفعل برسي افعل كلورسه اول ايشي ايشلمه اگر اوچي
[illegible] اولدر كه ذكر اولندي بو استخاره رسول الله عم استخاره قيلديلر

قال النبي عم من شتم استاذه في غيبته لا رحمة الله عليه في الدارين [illegible] استاذه والعن الله في الدنيا
والآخرة كمثل الشيطان في العقب صدق رسول الله   قال النبي عم من شتم ملك الموت يكفر بالجماع وبانت
امرأته ولو قال لامرأته بنت ملك الموت بانت امرأته

١٤٢

وكذا شتم الصلوة والزكوة والحج يكفر في الحال ويقع الطلاق بائنا على زوجته وكذا شتم في المؤمن يكون الا ان في المؤمن موضع هدايه
الايمان والقرآن فمن يشتم الايمان والقرآن وهذا كفر عظيم ويقع الطلاق امرأته نقل واقعات

ومعنى اللهم صل على محمد اللهم عظمه في الدنيا باعلاء دينه وابقاء شريعته المطهرة
واظهار دعوته واعظام ذكره وفي الآخرة بقبول شفاعته في حق امته ورفع
درجاته وتضعيف ثوابه واظهار فضله على الاولين والآخرين وتقديمه
على كافة الانبياء والمرسلين مواهب وشرح

مجلس حضرت آدم صفي الله

واخرج هنا وفي الذهن عن سعيد بن جبير قال لما اصاب آدم الخطيئة فزع الى كلمة الاخلاص فقال لا اله الا انت
سبحانك وبحمدك رب عملت سوءا وظلمت نفسي فارحمني انك انت ارحم الراحمين لا اله الا انت
سبحانك وبحمدك رب عملت سوءا وظلمت نفسي فتب علي انك انت التواب الرحيم   در منثور

قولاق چكلمك رساله سيدر
اگر شنبه كون قولاق چكلسه اول ولادن فايده كوره يكشنبه
اگر يكشنبه قولاق چكلسه غايب اليه كيرو [illegible]
اگر دوشنبه كون چكلسه ايده چوق فايده كوره اگر سه شنبه كون قولاق چكلسه
الندن چوق نسنه كيده اگر چهارشنبه كون قولاق چكلسه [illegible] والولوده فايده كوره اگر پنجشنبه
كون قولاق چكلسه براولوده حاصل روا اوله اگر جمعه كون قولاق چكلسه غم وزيان [illegible] والله اعلم بالصواب

وعن النبي عم [illegible] يوم القيمة فوجه شيء من جهنم اسمه ويشتي وله العقرب طوله مابين السماء والارض ويخرج
من المشرق الى المغرب فيقول له جبرائيل من اين انت يا ويشتي فيقول من النار ويقول له الى اين تذهب فيقول الى الوحشات
فيقول له ماذا تطلب فيقول تطلب خمسة نفر من الرجل والنساء حتى اعذبهم عذابا شديدا اولها تارك الصلوة والثاني
مانع الزكوة والثالث عاق الوالدين والرابع شارب الخمر والخامس المتكلم في المسجد بكلام الدنيا اه

قال النبي عم من ضحك في خمسة مواضع حبط الله عمله في اربعين سنة خلف الجنازة وفي القبور وفي المسجد وعند قراءة
القرآن وعند ذكر العلم اه

قال النبي عليه السلم
ثلث منجيات وثلث مهلكات واما المنجيات فخشية الله في السر والعلانية
والعدل في الغضب والرضا
والقصد في الفقر والغنى
واما المهلكات فشح مطاع وهوى متبع واعجاب المرء بنفسه صدق

عن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم يجيء اقوام في آخر الزمان يتوقدون بالدخان
وهم من اهل الشمال يقولون انهم من امتي والذي نفس محمد بيده
انهم ليسوا من امتي يا ابا هريرة ان الدخان شراب الاشقياء من الكافرين
وهي شجرة خلقت من بول ابليس عليه اللعنة حين قال الله تعالى ان عبادي
ليس لك عليهم سلطان فدهش فبال فخلقت هذه الشجرة من بول الشيطان الا من
شرب الدخان محمد بريء من شفاعتي الا من شرب الدخان فهو ملعون عند الله وعند الملائكة
وعند الانبياء وعند الصالحين الا والذي بعثني بالحق نبيا ان من شرب الدخان لم يشم رائحة
الجنة الا من شرب كان في قلبه شيء من الايمان فهو بريء من الدخان يا ابا هريرة من اراد ان ينظر اهل
الجنة واهل النار فلينظر الى شارب الدخان واول شجرة كفرت بالله هي شجرة الدخان ثم البنج
كما ان اول شجرة امنت شجرة الباذنجان ثم شجرة الورد يا ابا هريرة من اراد ان ينظر رجلا
من

اذا طبخ الطعام لاجل الظالم فاتوا اصحاب الطعام ان [illegible] الطعام وان اكلوا يعصون اه

صرعجون وام الصبيان اچون قبله بخه نك صول اياغنك سرچه برماغنك خاتم يرلي قنادب
كر قطره قانن طعام ايله يا صول ايله اچوره لر بويكه اما كوچكه والده سي سوديله بعده قناديان
بحلي بينبه ايله سيله اول بيته مصروع كتوره   ذكر جمعه كون صلاة وقتنده يا اذان وقتنده
شهرده اگر كويده اگر جمعه كوده جنس نقل قرقت يازب مصروعك بلكنه باغلايه
تحت قاچ كره ايده ابدي اولميه مجربدر مثل ذكرت ت ت

الحاشية

دية الكلب المعلم اربعون درهما ودية كلب البيت وخلف الغنم عشرون درهما ودية كلب الزرع قفيزان من الطعام
يكون حنطة شرح الشرعة

رجل له كلب عقور كلما مر عليه مار يعقره فعقر انسانا هل يجب عليه الضمان ان تقدموا الى صاحب الكلب قبل يضمن وان لم
يتقدموا فيه قبل العض لا يضمن بمنزلة الحايط المائل فصول عمادية

رجل له كلب عقور يعقر كل من يمر عليه فلاهل القرية ان يقتلوه وان تقدم اهل القرية الى صاحب الكلب ولم يقتله ثم عقر
انسانا فهو ضامن وان عقر قبل التقدم لم يضمن ينابيع

باب اگر دبلو سك كنده وحالك و ياپر هك اولورمي اولمازمي بلمك دلرسك بو ادلري صول الك باشي
پارمغنه يازوب دوشكنده ر وحال كلوب نه اولاجق ايسه بكا كوستروب بلدوره مجربدر
يشم سبون الهضب سوم

هابو او اقلی لا یبطل مسحه ولو ابتل جمیع القدم وبلغ
الماء الکعب بطل المسح روی ذلک عن ابی ح رحمه الله علیه وفی غسل الرجل الاقوی ذکره فی الذخیرة الفقهاء وعن الشیخ
الامام ابی جعفر اذا اصاب الماء اکثر احدی رجلیه ینقض مسحه ویکون بمنزلة الغسل وبه قال بعض المشایخ وفی الذخیرة
وهو الاصح وبعض مشایخنا قالوا لا ینقض المسح علی کل حال وقد اقتصروا فی الکتب المشهورة علی النواقض الثلثة المذکورة
فکانهم اختاروا الروایة الاخیرة در غرر وفی المنیة لو مسح علی خفیه ودخل الماء اکثر رجلیه فان بلغ الی الکعب ینقض
المسح وعلیه غسل الرجل الاخری
جامع

ولا یقضی الفوائت فی المسجد وانما یقضیها فی بیته لان التاخیر معصیة فلا یظهرها بزازیه جنسنه

رسمن طوت

وفقد الزاجر من تارک الصلوة فی شهر رمضان اهم عیون المذاهب

بر ایچوکدن آتنا اولطشره دن بیکانه رسمن طوت عجب بیادی شدو علو اولاد دیوانه

مسئله زیدک یدنده فتوی اولوب خصمی اوزرینه ابراز ایلدکده حاکم بنم اول مفتی کی
اعتمادم یوقدر وار غیری مفتیدن فتوی کتور دیو حکمی تاخیر ایلمکله آثم اولور می
الجواب
مفتی یه عدم اعتمادی اولوب اخر یردن فتوایه تاخیر ایله آثم اولماز القاضی
اذا لم یقع له الاعتماد علی فتاوی اهل مصره فبعث الفتوی علی مصر اخر لا یاثم
فی کتاب القضاء خر الفصل العاشر فی الجنس کذا فی البزازیة فی ادب القضاء
فی الفصل الاخیر
الکوسه محمد
الکوکلی

م ابو سعید رضه اذا اتی احدکم اهله ثم اراد ان یعود فلیتوضأ بینهما فانه انشط للعود
الاتیان کنایة عن الجماع والتوضی مستحب للتنظیف قاله الامام محی السنة رح ثم السنة
ان یسمی الله تعالی اذا اتی اهله عن مجاهد اذا جامع الرجل اهله ولم یسم انطوی الجان
علی احلیله فجامع معه فذلک قوله تعالی لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان کذا فی نوادر الاصول
ثم الجماع فی حال تخلیة البطن اقل ضررا وفی حال الامتلاء اکثر ضررا واذا جامع جامع فی حال الامتلاء
یکون الولد ثقیل النفس واذا کان فی حال تخلیة الجوف یکون الولد خفیف النفس والجماع فی اخر اللیل
احمد من اوله لان المعدة فی اول اللیل ممتلیة ویقال اذا فرغت من حاجتک فلا تقومن ولکن تمیل علی یمینک
مع اضطجع فان ذلک اصح للجسم ویقال اذا فعل ذلک یکون الولد ذکرا ان شاء الله تعالی ولا ینبغی للرجل
ان یجامع امراته ما لم یلاعبها ویعرف الشهوة فی عینها فان ذلک اروح للبدن واجدر ان یکون الولد تاما
ولا ینبغی ان یتکلم فی وقت الجماع فانه یخاف علی الولد الخرس لو انعلق فی ذلک الوقت وینبغی ان یکونا
مستورین فی تلک الحالة فانه علیه السلام قال یتجردان تجرد العیرین ویقال اذا لم یکونا مستورین یخاف
فی الولد کذا فی البستان للفقیه ابی اللیث رحمه الله
قلة الحیاء

اذا كانت ... حكم بطهارة الثوب على قياس قول ابي يوسف فانه روي عنه ان

الجنب اذا انزل الحمام وصب الماء على جسده حتى خرج عن الجنابة ثم صب الماء على الازار واحد الماء فوق الازار يكفيه فهو احسن وان لم

يجزيه كذا في المحيط والآجر الصغير كذا في الهداية اذا كانت النجاسة بولا او ماء فصب الماء عليه كذا بلا عصر على ما روي عن ابي يوسف

العصر المعتبر في الثوب ان لا يبقى متقاطرا منية المفتي وعن محمد وعن ابي يوسف لو جرى الماء على ثوب نجس ثم غلب على ظنه انه طهر جاز بلا عصر

الهرة اذا اكلت طعاما فسقط من فيها شيء يكره اكله ولو لحست عضوا الا يصلي قبل ان يغسله وان اكلت فارة فشربت

من الماء في فوره ينجسه وان شرب بعد ساعة لا ينجس

سلطانم

حضرتلرينك حق سبحانه وتعالى
عامة انامه خصوصا بو داعيلرينه مروت وكرملي
حضرتلري ذات سعادت تختلريني اريكه عزتده برقرار ايدوب استان سعادت
اشيانلرين هميشه ملجاء ارباب حاجات وملاذ اصحاب مناجات اولمدن خالي ايلميه

سالكه

سالك مسالك الهداية واليقين واقف مواقف الرشد والتمكين عالم معالم الطريقة
واصل عالم الحقيقة عمدة زبدة الشيوخ اسوة اصحاب الرسوخ حضرت شيخ اه

باب ايولك نحس كونلرين بيان ايدر موسى پيغمبردن شويله

۱۲۶

روايت اولندوكه بيلوك اون ايكي آينده ايكيشر كون نحس وارد ر
نتكم قرآنده كلمشدر في ايام نحسات هر كم اول كونلرده دنياية
كلسه عمر آز اولور وهر كم اول كونلرده برايشه بشلاسه تمام اولميه
موسى پيغمبر عدم خلقة بو وجهله خبر ويردى اول محرم اينك
دوردنجي واون بشنجي سدر وصفر اينك اول كونيدر واوجنجي نحسدر
وربيع الاول اينك اوجنجي كوني ويكرمنجي كوني نحسدر وربيع الآخرك
اول كوني واون بشنجيسي نحسدر وجمازي الاول اينك طقوزنجي واون برنجي كوني
نحسدر جمازي الآخرك اينك ايكنجي واون دردنجي كوني نحسدر ورجب اينك
دردنجي ويكرمنجي كوني نحسدر وشعبان اينك اوجنجي ويكرمنجي كوني نحسدر
ورمضان آينك التي وسكزنجي كوني وشوال آينك اون التي كوني نحسدر
وذي القعدة اينك اوجنجي وسكزنجي كوني نحسدر وذي الحجة نك اوجنجي ويكرمنجي
كوني نحسدر موسى پيغمبر دوك روايتدر باب ساعت دوريني كونلرك
اويله وقتي واكندو وقتي نحسدر وجمعه ارتسي نك چين صباح وكون
دوغدوغي وقتي نحسدر وبازار كونك اويله وقتي وكون دوغدوغي
وقتي نحسدر وبازار ارتسي نك قوشلوق وقتي واويله وقتي نحسدر
وصالي كون چين صباح وايكندي وقتي نحسدر وچارشنبه كونك
اويله وقتي وكون دوغدوغي وقتي نحسدر وپنجشنبه كون قوشلوق وقتي
وقتي نحسدر

١٢٧

باب دكزده فورتنه اولسه بو دعاء يازب دريايه براغه دريا ساكن اوله بسم الله الرحمن الرحيم بسم الله مجريها و مرسيها ان ربي لغفور رحيم

باب اكر بر كيشي چاغ اياغني يوسه عورته ايچورسه اول عورت اني سوه اكر عورت يوسه ايچورسه ار اني سوه

شهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله

بن شهادت ايدرم الله بردر لايق ومستحق. بن شهادت ايدرم كه محمد عبده وقولدر

[illegible]

کتاب شاهدی رحمة الله علیه

بنام خالق و حیّ و توانا
قدیم و قادر و بینا و دانا

ثنا و حمد و شکر بی نهایه
سپاس و منّت بی حد و غایه

انکلم وار ایدوب بو کائناتی
یرتدی هم حیاتی هم مماتی

یوغیکن اولدی وار اولدی عالم
هم ایتدی قدرتیله خاکی آدم

انک نسلندن ایتدی انبیایی
خصوصا کم حبیبی مصطفیی

صلوتیله سلام اول شاهه دایم
که انکله دین اسلام اولدی قایم

دخی اصحاب و آلینه که بونلر
انک شرعینه اولدیلر مسخّر

پسر اندن صکره بیلهم مرحوم و مغفور
خدایی اول کمالاتیله مشهور

که والدر بو محتاج و گدایه
اوله روحینه رحمت بی نهایه

دخی معصومیکن جهدیله هرهم
اوقتمشدی لغتلر بالله منظوم

اوقیدم اول تحفهٔ حسامی
معطّر اولدی انکله جان مشامی

دخی منظوم اوقندی چوق لغاتی
ایچردی طبعیمه آب حیاتی

شوریمه اولدم لغت علمنده ماهر
لغت کم بلمسم اولیدی نادر

گدا ده سال اولدقده خدایی
ایدوب رحلت قودی دار فنایی

بکا که اولدی لغت علم مسخّر
نه علمی بلمسم اولدی میسّر

خصوصا علم ربّانی که سلطان
جلال الدین دیمشدر مغز قرآن

کتاب مثنویکم قوت جانه
ضیا و نور چشم عاشقانه

بکا کشف اولدی بی تعلیم اوستاد
انکله ایدرم عرفانه ارشاد

یقین بلدم که بر نورسته معصوم
لغتلر اوقیه وزنیله منظوم

اکا هر علم اولور البته آسان
اولور عالمده بر مرد سخندان

خدا شاد ایلیه روح حسامک
ویره جنته اعلاسین مقامک

کتوردم نظمه بو بحر در مکنون
سلیس و شوخ رنک آمیز و موزون

جهانده یقدی بر شمع منوّر
سونیمز حشره دک نفعن کورورلر

حدیثنده بیوردی فخر عالم
بو معنایی که اولدر خیر آدم

که اوله دایما خیرانه ساعی
ایده لر خلق اندن انتفاعی

دلا دیمکیزم بر خوشجه نامه
نظیر اوله [illegible] تحفه حسامه

که بوندن دانی [illegible] چوق اوله فواید
نیجه نفع ایده لر اندن زواید

شکردن کونه کونه بغسه حلوا
اولور بر ذوقی هر برنده تنها

مزیّن اولسه بر محبوب زیبا
گیوب انواعی الوانیله دیبا

ویرر هر رنک اکا بر درلو زینت
کلور عشاقه درلو درلو حالت

نه دکلو وارسه انده جواهر
کتوردم بونده الا که اوله نادر

قودم انلار که استعمالی یوقدر
ولی اولمایان انده بونده چوقدر

کتوردم مثنویدن چوق غرایب
که اوله مولویلر بوکه راغب

اولان بحر آنده وارد بونده اما — داخی بونده نیچه بحر رعنا (وار)
یوغ آنده داخی قطعه اولدیغیچه آخر — کتوردم بحرینی ایچنده بر بر
تمام اولدیغیچه هر بر قطعه موزون — یزردم آنده بر بیت همایون
که اوله فارسی بر مصرعی هم — بری ترکی اوله نه بیش و نه کم
که ترکی فارسیه اوله مقابل — بلور اهلی که اولور بو نظم مشکل
بو رسم ایلدم اول بیتی ترتیب — که بیله مبتدی احوال ترکیب
بو الطاف خدا کوستردی اتمام — دیدم بن داخی تحفهٔ شاهدی نام
کدا اکم شاهدی مولوی یم — دیاری منتشه ده مغلوی یم
بحمد الله که مرد معنوی یم — که غواص بحاری مثنوی یم
مرادم بو که تحفه بوله شهرت — کله اوزانیله اطفاله قدرت
ایده لر وزنیله اوزانی حاصل — اولالر علم مولانا یه قابل
زهی دولت زهی عزت سعادت — انک که انده اوله بو علمه لیاقت
ولیکن قورقرم بر جاهل دون — که انک اولمیه کر طبعی موزون
ایده من وزنیله تقطیعی تفهیم — ایده وزنیله جهلیله هر تعلیم
رکیک اوکرده بو موزون کتابی — خراب ایده او طبعی مستطابی
یقین بیلدم که بر اوغلانجق اول — اوقویه شعری ناموزون و مهمل
اولور طبعی رکیک و سست و مغبون — قالور محروم اولمیه داخی موزون

مکر بر حاذق و استاد کامل — انی تجهید ایله ایده وزنه قابل
کلور وزنه ولی بولمز سلاست — قالور طبعنده البته بر رکاکت
قوسک اکر بیله بر تازه نهالی — بو بیسه طوغری بلور می اوله مثالی
یه یکی بر داغه کم اوله اول خاک — قویه سن بولیه بومقی ایده می پاک
خدا قهر ایلیه اول جاهلی کم — اوقیلدر نظمی کرز اولوب معلم
اکا کم اولمدی منظوم مقدور — چو تعلیم ایتمک استر باری منشور
خراب اتمشدر بر تحفه حسامی — بچه کر طبع و ناموزون عامی
نیم بو تحفه می سن صقلا یا رب — شوارذنکه اولمیه طبعی مهذب
نصیب اتمه بونی ذهنی سقیمه — نصیب ایت طبع پاک مستقیمه
مفاعیلن مفاعیلن فعولن — ویرش جان بدر علمه دون کون
کم انسه شاهدی خیرله یاد — ایکی عالمده یا رب اوله دلشاد

القطعة في بحر المنسرح المکفوف

تکرینک آدیدر ایزد و یزدان خدای
داخی بزرک اولو یول کوسترجی رهنمای
هم داخی پیغمبر اول کیم ویره حقدن خبر
بای توانکر در یوخسله دردر کدای
لب طوطع و رخ یکو چشم کوز و روی یوز

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
مفتعلن فاعلن

کوربکله مژکان مژه دست ال ایاق اولدی پای
کوش قولاق دوش اوموز موی صچ هوش اوص
دود دوتن بود ایدی زود تز ورود چای
کارد پچاق ارد اون دمر تیرکان دیمش
نیزه سکو گرش تیر و کمان اوق یای
خور کونش و یر زمین ژاله چه کوک اسمان
یغموره باران دکل ابر و بلوت ماه آی
گاو اوکوز استر قتر خر اشک اشتر دوه
اسب و آت و مادیان قصرغ و هم کره طای
فایده سوز برعبث نسنه بیهوده دی
هم دخی بیهوده سز سوزلچی ژاژخای
نای و طنبور دزرچنکله ششتاره باب
اقلغ و بربط قبوز دمر دک دق نای
بو سوزمی ازبرایت کوکلونک اچ پاسینی
این سخنم یاد کن زنک دلت هجه دای
مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
کم بو کتابی اوقور علم اولور اکا قولای

القطعة فی بحر السریع المطوی

کده بو و سویله بکو گل بیا
ایچ طونه شلوار دی یک آستین
نغز بکل کوبکه بیتی به مغز
اولدی دریچه ترجه در قپو
خویش خصم قوم قبیله تبار
گربه کدی ناوه ست قارو
تلک فک و دام طوزاق نام اد
طوز نمک و اتمک و ان نان گوشت
بغدیه گندم دی و ارز طرو
ارغدی کاریز اولوق ناودان
همچو تو کس می نماید مرا
مفتعلن مفتعلن فاعل

ارچه نه دن چون نته بچون چرا
کوکلک پیراهن و قفتان قبا
چغز و زاغ عود زر قربغا
کوشه بچاق اورته میان اوه سرای
یاده دی بیگانه بلش اشنا
اولدی پرستار دده دنیا
شامله بام اخشم وطک
ماست یوغرت چه اتمی مالب
ارپه و بوگرچه جو و لوبیا
داخی دکرمن ندور اسیا
سنجلین کسه کونیمک کا
ای شه خوبان جهان مرحبا

قطعۀ سیوم

اجی گشاده و پیشانی الن ابرو قاش
دخی برادر و همراه قرداش و یولداش
صملو بلجق کهکل کرج کرج و قوم ریک

خصم دلبر خاوخ حسن • دنیاده اولغو قالباله سن •
مفتعلن مفتعلن فاعلن • بحر سریع مطوی جانلدی •
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات •

سفال سنغسی دُر رخشت وسنك كرج وطاش
صواب وخاك درر ظبراق آتش او و دیل باد
همراتنك كوز یاشی دُر رخشك تُرقور ویله یاش
خریدن آلموق وصتمق فروختن بجر آل
دی سوداسی یه كالا ندر متاع وقماس
اِكینجی برزكر وكشت اكین شیار نطس
بكار الك بدر روج بكوب دولك یج وجاش
برشموق آشی امتجین قوشمقدر
یواش نرزم صواش جنك دُر داحی برخاش
اوقی دُرش كیجه كوندز صغرلین اولمه
مجون بكوش شب روز همچو كا قمباش

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

سنوكلا اولیدم كشكه با تو بودم كاش

بحر مجتث مجنون عروض وضرب مجنون مقصور

زغن چیلق اولدی وقرنالو دال قطعه بجهار
كبوتر كوكرجن قنت پر و بال
ستاره اختر دكل یلدز دی پروینه اولكر یكی آی هلال

هلالامهی نود نو پارسی | صمان اوغروسی كهكشان آیشا ل
اربه دیدر شور وكند وقوان | شكر فجك اولدی انكبین اولدی بال
بلك صاج اورولی وصرموغ بك | دیكیسو ومرغول وفر خال وخال
دی اوغلنجوغه كودك وكنك كرز | جوانه یكت بور اوغل پیر زال
بنا مثنه فرتوت فعل دوموی | فری بیره زن ای ویل ماه وسال
سخن دارم ازدربه اومن سنا | سوزم وار ایو انجودن بند الی
فعولن فعولن فعولن فعول | كدبیس جمال و قلیس كمال

بحر متقارب مثمن عروض وضربه مقصور

دیلر سجو یه باده وملحم بیالحام
قرنق كنیزك وقوله دی بنده هم غلام
كبخشك سرچه صرچه داحی ابكینه دُر
سرچه طینه یعنی بلغز دخبر پیام
بر بندر كملدرك افسار دُر یولر
فتراك ترك زین ایرا ولدی اویان لكام
كفكیر كبجه طابه طغن چولكه دریك
چوشیدوبخت قیندی وپشدی چیك خام
كبحت صغری قینه غلاف ایدوهم نیام

شمشیر و تیغ دی قلیجه دشنه خنجر

طام بام و بورج وام کس آم مراد کام

هو کام ادر آدم دخی درلر دماغه کام

ای دستگیر دامنت از دست کی هلم

ای الطونیجی اتککی الدن قچن قوییم

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

علم اوکرین کیشی بولیسر در یوجه مقام قطعهٔ ششم

قارن شکم ناف کوبک بیلدر میان هو شتق کمر

دخی نخدانه اکلک سینه کوکسدر داخی بر

مرغاب و چرغ اوردک چقر نیری کند یعنی قاق

آهن دمور درمش بقر کومش نه سیم التون نه زر

ارزز قلایه روی توج اسان کلر دشوار کوج

ارکج نهاز و کبش و قوچ دیش وارکك ماده نر

کار نهفته کزلو ایش کاه نه چاغ و بوش اوبش

خوی کرده یعنی درلمش عورت زن و شوهر در ار

خم کوپه دسته سوان سوانه این سو برو

اوك ارد آشغه یوقار و پش و پس زیر و زبر

شاها سعادتك ابتی طوتدی جهانی سر بسر
تا آفتاب طلعتك آفاق صالدی نور و فر
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
بحر رجز در سالم و اجزا مثمن بیلکل

بورجك اوده وامت کلدار قد قیشی یشتم بخار

بوینده کتور ایرچا | اوکه ارد اشغه تو بیار انده الت انجا بیار

او تورمه بلمزلرله قاج کندوکی قو تراهی اغل

متشین بنا دانات کوینزخود را اهاکن ای پسر

مستفعلن مستفعلن مستفعلن

حقا که جاهل صحبت نار جهنم دن بتر

چشمه بکار اولدی کوزه بزاق | اشنمه جوی جوی ارماق

اندختن و فرو فکندن بت | اتموق دخی آشنمه برموق

زرد اولدی صر و کبود زر کوك | قاره سیه و سپیه آق

هم سرخ قزل یشلدر سبز | نیل اولدی جوید کزنه توموق

لخت اولدی بوموق قتی درشت | عرابی درشت برم بوشق

کف ایه و ناخن درنق اولدی | انکشت سترك اولوبرموق

کالوج بجسی مشت یومروق | کشتی کمیدر عربجه زورق

هم شیب و فراز انش یوقشدر | یوکسك خوبلند و پست الچق

برهید انکس که شد هراسان | قورقلدی و کمسه کا اولدی قورق

مفعول مفاعلن فعولن | علم بجره در سعادت الحق

قطعهٔ هشتم

کولسن درسک بوزا ز فرجدن
عالی و فرخ خلاص بولدی جدن
مفعول مفاعلن فعولن
بحر اخرب و قبض ایله هزجدن

میچکد یعنی طمرهمرک طمردی قانخون
بونلمش چون سماطارآسته بسیار خون
بارکونه عکسنه در داخی کلکونه فکر
درلو درلوکونه کونه باشی آشغه سرنکون
کوده تن پرفوه بغرسق بوکرلر اونکی کورده شش
ایکوپهلویکا سوکشت یان اوجه سرون
رسته قورتلمشر ولیکن لبته بغلودسته ضب
موی قیل خامه قلم نامه بتی درجام طون
صبح کناه وصبح بنفشان صحر بری ایشه بشاش
اور یزن قوبریکن بهراش قوش بتراش بون
بر ایکی اوچ در دوبشن یک دوسه چار وپنج وشش
التی هفت وهشت نه ده یکی سکز طقوز او
بست وسی یکرمی اوتوز چل قرق پنجاه اللی در
شصت وهفتاد والتمش وپتمش کرز کالیوبون
داخی هشتاد ونود صد سکسن وطقسان یوز
بیک هزار وصی صنه بشمار وهیکتا زمون
ایچروکل اکر پیلک بوغسه قلغل طشرده

اندرون

اندرون اگرشناسی قورنه بیمان در بوون
فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن فاعلات
حیف اگا کیم دام جهل الجنده قلمشه زبون

قطعه نون دام

بور زیدن اوزنملده پرردیدن درد فورمك
زمین راخول برکندن نلدهیری طوکر دومك
رکودن قمعه درلر نمودن یعنی نوستر مك
زدودن بصدن اجمقده سود ننر دخی سوورمك
رسن ایپ تافتن بوکمك بوکم افتن بولموغ
رسیدن رباره اوزمك دومعل بچیدن یافتین اوردمك
خرامیدن خراشیدن صلنموق طرملاماقده
صورمقا ولدی کامیدن دمیدن یعنی اوفرمك
غریدن اولدی سورتمك بکر دیدن دردرو یمك
گزیدن دراصرمق داخی سهلاشدن ایشا اوزمك
یلك تف سوختن یانمق درزیو دوختن تیکلك
خمیدن روفتن یعنی اکلمك داخی سپورمك
اولور انکاشتن افراشتن سزمك وقالدرمق

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

کانجی بند ایکیدن بر داشیدن صماق ولو تورمك

طبیدن دور طلا ایمجی دمیدن سبزه اوزبرمك

رمانیدن اوزکیمك رسانیدن دزار کورمك

چه باشد سرو ترا ایخ زمردم خویشتن دیدن

نولا اگر صوو غرق بوزدن اد مدن کندوزینی کورمك

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

کورکنه کندوزینی بیلینه کندوزی بیلدرمك قطعه دهم

سده شیر و تو دی قیمغه فلدر اغنهم اغوده هان

سوروبه کله تله توره دی دله سکسره داده زبان

اولوخانکی هاجی کیجی قیشه دی دکل سوجیه دی می

قیشه ده نی سکوده یی الکه ده مخ سکك استخوان

کره یاغی سنکه و یایغوا ادی یغردور اولو بغره دور

اوده زهره دی قوقطوف بری ابدان بری ماکیان

اولکوف و بط قاز و فاخته اوکیك کلاژه خوص قسغن

قوشه مرغ دی بچه یوریه ریوه الکنبه دخی اشیان

شو کوجك اوکنه اوله یاری ایچون اکا کازه قیشو اولسه اول

دی اکانین اوه خانه دی دیرکه ستون اشك آستان

سکا

نظر ایتدی ومعجم کالکه نعل ایده صیاسی [illegible] زیاده ولور
لیکن بیانی ایدرسم دل وجان صفاسی زیاده ولور
متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن
بو بکمال [illegible] زیاده ولور

و آت

بی کمان

بچه

سکا یکرک اول که قول اولاسن دین اولوسنه قو بوزنی ای

شو بهتران که دهی شوی تبرزك دین بهل ازاین

متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن

کوجوجلدن اول که ادب اوکرنه بو عزیز اوله

قطعه یازدهم

تکرك طولو بچه دخی دی برف قره دیبه دمه

دیمش قویون قوزی بیجو باته شبان سوزی یرمه

دی عله تحل سونندر غه دی توغ و بتایه هیندولی

او کندره غاو سنك و صبان او قینه دی هیش وزوله سمه

کوزلکش وکشمه نه قلتق ایجی یکش جك و جکمه یعنی مکس

دی ابلهه کولو رشید دلو دی کج او یه فلیوه سمه

سن اته جان ادب یولنه یوریکه اولسن یوز تمودك

توجان ینه ره اوب بروکه شوی شر از همه

مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

قطعه کیاردهم حرامی یمه یلانی دیمه دی عیش وغم شکر بود مه

دی چوز به بیر امن وافلیمه دی کشور

دامرجه قو بیجه آهنکر و دی زکر

درخورنه درر لایق وهم دخی سزاوار
ارلیمر ولیك برك آرایش وزیور
یارزنه دروشومی سزه دودنخی براشور
میدزیبد وماند قلمیماند بکزر
دندان دیش ارشتر بلك تارار یشمر
یوداوغجه دی یشمر یوکه قالیه بستر
یوقرلغه بالا تر و بالابوی وخوبی در
ایلرکه دی یشتر وکیروالکه پتر
رهبر قولغز بریمتنی واوغجی پی رو
پیکار صوتش صورته دی چهره وپیکر
میدادیمن ویزدی بکا عدل درر داد
داور بکل عادله دی قردشه دادر
ملك ایسی خداوند وخدیو بیشتاب ایو
برده فروش قول دخی درلر قوله چاکر
هم اولدی سپهدار سپهبد چری باشی
داره او اوسلطانه دیجی حکم ایدیجی داور
مریخه نه بهرام وزحل دخی کیوان

کون

کون باتدوغی یوباختر وطوغدوغی یره خاور
کوچلو به تواناد بیلکلیك بهادر
الب اولدی ونیوا اولدی دلیر اولدی دلاور
شاباشیه دی لوچه دخی لوك الیسزه بی دست
لنك اقسه دی دلسزه لال ایله وصغر کر
قیرامغه سرخینه دی دوپیه درربز
دنبل چیبان ازخ سکل ار مرد اولور کر
بیروز ظفر اونکولك اولدی سکالش
باداش کشی کین او دشمك کیفر
بوبرو قطوت وکیر بوله وطغری یوردایم
مفعول مفاعیلن مفاعیل فعولن
علمله عمل ایت تا بوله سن جنت وکوثر
همپایه دی تابستانه دی کولکیه همسایه
هم دخی زمستان قیش دی قوکشبه همسایه
هم باز بهار اولدی پاییز کوزه دیلر
ایسی وصوق دی کرمابه وسرمابه
اولکر اوله اصلی آری اول پاك نژاد اولدی

اوُلكم اوله اصلى الجق اول اولدى فرومايه

امادة ير قلمش برد خته دوزلمش

نزلنمغ دوز نمك نازيده و پيرايه

قطعه چهاردهم

ماهى بلق اولدى مار ايلان و قرنجه مور

عقرب چيان ادى كژدم دو صد پايه

امروز كه اندوزى فردا بميان آيد

بو كونكه قزانورسن يارن كلور اورتايه

مفعول مفاعيلن مفعول مفاعيلن

بو قدر ايكى عالمده ايلك كبى نه سرمايه

قوقيسنه ديرلو كنديده كنده — بكسنت اوزلمش قويمشه كنده

فرخنده فرخ قوتلو وخرم — شاد اوغلمق كلمك كريه خنده

بل آشنده يارله بجينه — ززف ويربجيده روزدهنده

هم جكيجى هم دا بلچى — اولدى كشنده داخى كشنده

خودرا ستودن كندويو اوكلك — لاف اوربجيده هم كب زننده

هرچه بخواهى وخواه در تو — هر نه داردسك وار ايسنده

مستفعلاتن مستفعلاتن — سن سن سدرن اوله غافل الكنده

قطعه پنجدهم

نه اضطراره ستره قومق دستوردن

بلكو فسانه فسانه مثل و قصه ستوردن

ديدى ديكه نشاندن دخى صحيحه فشاندن

دخى صعقه نشتردن دخى طوكمه فسردن

بغل اولدى قلتق آغز بوجه لنج دولر

بوجغه دى كنج لكن اوتورقده نشيمن

ديمش اوتلغجر اكاه دخى اوتلوير علفزار

اوته دى كياه اورف داسه ندر توار اوركن

شم اولدى جارق آدى اشيم اولدى كالحى دا نيرم

تحره اوده حر اكه قلبق نه اوله كوزن

بهمه تونى كوى كن بتو نه ايلك ازمن

قمويه سن ايلك ايله سك اوكت اشته بندن

متفاعلن متفاعلن فعول متفاعلن فعول

يرامزله يار اولمه ايولردن ايلك اوكرن

قطعه وهشتدهم

بلجوكل آهنك الجى هم قلجغو اولدى باسيه

متین کلمنك و کورك بارودی راحی ماشه

یلنك قپلنك قولکتنك اردی هم طارتنك

کمانی کتابی ارژنك دی ژنك ابس و پاسه

طوزنه کلنك دُر زنتك طغ کجسی ولی تنك

عار اولدی خنته سنت منت دیمش سپاسه

هفدانه در عشور اشی و یاغ روغن

بریان اشنه کوداب در لچناغه کاسه

انجام صوك دوشنام سوکمك ستایش اوکمك

دشت اوه در لکن طشت بنکان دینلدی طاسه

انکور اوزم ارکنه الو نرود امرود

سیب المه نار انار و کلنار دی کراسه

اتماجه باشه الطو تنجل و طوغن باز

یوجه دلوجه طوغن هم شب پره یره سه

ایومك سونمکله اولدی بطر ولیکن

هم خار خار دزلرا ولسه کوکلده تاسه

شادی مکن توبا سور اندوه میار باسوك

سونم

سونمه سن دکونه غصه کیرمه یاسه

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلات

سلطان قا عالم اولدی قانغ اولان بلاسه

قطعه

ایو خرس و طکوز نه خوك و کراز   سك مکس بت سکك دی خر کز

دیر سکه وارن و بدست قرش   قوله بازو دی هم قولاجبات

سوزن اکنه کراز شون سوفار   اوق کرید زه صندو یه کان

بهن یصتی یغون ستبر و قصه   کوته کرد او زون نه دراز

دیده کوز کور بیین و تو بنکو   یاق بسوز ازبسا ایلا و لسه

قیجید تازیانه یورت اتمك   ترکتاز اولدی هم سکرت تاز

قلغمق جهیدن و بازی   اوین و قلغی برجه اوینه بباز

مردمك کماشو و مرجمك منجو   هم قجی سرهند صوغن خو بیاز

بیم در قورقو صیر در بیمار   دخی بسیار جوق قهراندك آز

هم الکسکه کم رفراوان بول   اولدی خرسند قانع خرم از

بیشخورد اوتمه فاصله دی خوید   کفه کسمك دی اوریغه انباز

کوکلمز کتدی کلمدی ینه   دل ما رفت و می نیامد باز

ای کوزل یوزلی بك کل و نزلن   ای بشه خو برو بخند و بناز

اوباز

بساز

فاعلاتن مفاعلن فعلات ایره مقصوده هرکه صقلبه راز

قطعه

پیختن اولدی پلک هم دخی ماشود رالک

هم دخی اشوکل سرخ اولدی سبوس اولدی کبک

خواهر قز قریشه دی مادر آنا آته پدر

آدم هم مردم دی ولهم ردم چشم اولدی بک

هیمه وهیزم مدر اودون هم دخی خاکستر کل

آذر اود انکشت کوم اخکر کوز یعنی زالک

زنده دری زنده یمالو طونه دی کاجی آدیم

صحتیین وچرم کون پوست دری خوست دلک

بوآته دی خنک وسمند اولدی قوله اولدی چشن کلو دوک

سرکشک وسکسک یلکی توم ور واولاله

چند شتابی بکنه این روشت تا بکجا بچه او

بچه ایو رسک یروغه بوکدیشک قندیه دک

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

هرنه صنرسک ایشکه هب باشکه کلسه کوک

قطعه

بو پدوزه هموار دی هم یکسان کس بی انبوه فنج اورسه دی سندان

هم دخی جاپسک بجک تیشه کسر دد کوه بخس

در پیه چوپسای هم اکه سوهان

طغ دپسنه دی شخ کریوه بلک در

کوه بخس کوه طاغ اورنجه کوهان

اولدی طمان ایلدیرم یرمله بجنو

شبنم چیه هم طمان عرتیه کوزمان

هم دخی درخشنده در ایلدریجی

هم دخی تابان ده در داخی درخشان

معنده دریاب خوش اکله دیمکده

هم زه و زاد دولو دوش یون و یونش سامان

یکلم چین صرنج خرشد اکلدی

اکری کزی یونجور روی بکردان

بکذار کچ بی وایج بنوش بیاشام

قونوق الات میزبان قونغه مهمانت

میوه یمش بیوه طول خربوزه قاوون

یاتله تاو اوزیم هم اولا تاوان

قینیش اوی یا شانه دور کاخ دور کوشك
چوبدغه وار وارده دی هم دخی ایوان

موینیه دخوی غمکسار دردیشه هم درد
دم نفس هم ایش صوکه دی پایان
دم
خرقه رکوه ارقه پشت بیل میانده
آب وی روان اقر صویه روان جان

من ین وتیمان من وکیله دور صاغ
اولجکه پیمانه دی عهده دی پیمان
اولدی کران وسبك اغر ویینی دختر وقز قزکران هم اوجران زن
صور دیسك صولجان نه اولا چوکان
یووه لنان طو بجغاز کوبك غلطان
ژاله صووده بیلان تولقغه دزلر
هم طادخی طاغر جغه دیدلر البان
مهر کونش داخی بیل مهر ومهاری
شتاوی وبورونده رق دوجی شتربان
کی دخی کد دربیوش داخی بیوستان
تیغه ور اقنج تماقون یقاسی یاقه گریبان

قامو

١٢٨

قاموی یشلیجی وصقلیجی در
با همه پروردگار هست نگهبان
مفتعلن فاعلات مفتعلن فاع
یار اولا دائم سکا همت مردان

جبه قوشق یمی چینه دخی قوج ینجق جین
حسود اولدی بداندیش اوزنه گوزرجی خوردبین
یغون زفت وبخیله دیکل زفت ولی زرقت
ندر قتر ودی تیر بولانق توره آیین
بزند ابوشه جهم دخی دیباج ایپك کژ
کوکل خوب اولا زیبا ولی زشت اوله چرکین
نه طاغ ایکی نلک قلم کلك قوزو اوزام
موبز اولدی وقوز کوز دخی مردنه مرسین
دیکشیراز صلانه گفتار دیسوز صرلنه
دیشوز دلکویه هم پارس دخی دیوز کتام این
دخی قوته دی نور دخی دیرنج کوزدوز
ایراقطاغ اشکی کوز دخی کوزدوز سین
کسه اولسا قطلولخی دیکل کیسه بوزن
کر اولسه جنق التون دیبو کاسه ذرین
دیکل صلغم خوشه دخی انیغه توشه
قتق نانخورش اولدی دیکل عکسیه خوردچین
کوکل نچه زاللهر سنی سایر وطتلو
دلا چند فریبد ترافریبه وشیرین
مفاعلن فعولن مفاعلن فعولن
دورش علم نوکا الله اید الرسکا تحسین

قطعه

شانه طرقیتیق برون هم صقل آدی ریش بد
ریشه صیحق دردنجی برت وبشواذی ریش در

چیره یکن دی کمنونز یره وجیره یوشته
بالای آرتیک جونوشد دیکینی دخی نیشته

کوزقیغنه بیله ده بیرطلونه کدوقیق
بوش تیهی وباش آرتغه یعنی بیشده

قوبروغنه دمر دی ریم ارك نیم یرم صرم دوال
صو صغیری بشی ننرکله کاومشده

طاشغی دابا باذکید ارقه کورخوکور بشت
کوسه وصاقلی قبا کوسج وبلیه ریشده

مشتلغه دی مژده ومر دکری دونم کری
ویژه اری وریزه اووق یك دیژه برقشده

رونق وفردخی دیکرتلته تبر وطبیر
قلقنه دیرلر اوق وبای قوجقا دی کیشه در

طیمغه دی کرکنتش بیلکه دی برو ریش
راهنده پارسادیکل مذهب ودین خوکیش در

آتلو سوار ومرتبه پایه پیاده دربیا
صاج ایغی سه پایه در همدخی سیخ شیشه در
اینست آب خوشگوار آید اتکه تشنه است
بودر ایوسیکیجی صوکالی اوکه صوصامیش در
مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن
علم وکمال ومعرفت عارفه اوزکه عیش در

قطعه

بترغه دوزه دی چوزه ایچه لشیه چیز
لوله لوله در نایژه دی صوله جپ وبوله بشیر
ضمریه چرکش دیمشلردخی سرکین لیکن
سه وکه بوخه جلین دیرلر همه لخی کمین
غنده اور مجکه دی صاری ارومنج وستوه
اونکولك خوشیه اولدی هم استیزه ستیز
کاریکاه اولدی دکان جنبره آهنجه دیکل
بای باف اولدی شنه جولها دخی کرباس ارماجیر
پیشه دی صنعت پیشه فغستانه دیکل

معنیسی کفش ودرفش کیری ایتمق بری بیز

قرغیه راغ دی دام اغ و بیاغ ایلك اوجی

بند یغ راغ طغ و باغیله بستان یالیز

برنیو ریش یوریکم سکا قیامتده کرك

دیپیشی ده وکه ترا باید در بهشتا خیز

فاعلات فعلات فعلات

کورمیه هیچ سعادت یوزین اوغلان که اوله حیز

قطعه ترکی

تلك حمله و قعر اوزم تکا کیمه رتالك

هم زرد اوزم جبوغی یر تقدر جالك

یبرق دخی برك اغج حاصلی هو بار

کوك تیخ ولیك بکسه اتی بل کالك

بوغمق خغه کردیه اولدی سلی دزدلرس

جلد اولدی لغته جابك وغم جلالك

هم زرف کیلك بشکیر فاولوکافه شکاف

دی یارغه کوچوقهمه دخی مغالك

یوك

یوك بار دخی یول اوجکره سه بار

تاج افسر وکرسه اجر زاج اولمی زالك

اولکه اولدی ابوکا طغرو اکانه قورقو

انکه شدنیك وراست اورایه بالك

مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاع

دولتلو اوکم عیدن ایده اوزین بالك

قطعه ترکی

قریب الدمق اولدی قریبیدن الدمق

کشی جابلوس ایتمك ندر یعنی یالدمق

کشیدن درجمك کشادن دراجمق

لغتده بمنکیدن فقو یبطو طلدمق

عنودن امزغمق اوبومق جبیدن

بیالش نهادن سرخو یصدریغی یصدمق

بکنمك پسندیدن کریدن اوکتملامك

سرایندن ایلاموق لشمیدن اوتمق

چشیدن درطتمق یمك غوثدن واقمك

مریدن مکیدن هم بغرتیدن الکرتمق

دی سفتن دلک دلمک دور نکیدک اکاتمک

دی فلتان تنه غلطیدن کرنمک یوالنمق

چریدن دراوتلامق هم آغشتن اصلامق

شدن تون زبادان یعنی بیمور دن اصلانمق

بر از جانست این کفتار اگر میکلی باوار

بوسون یکیتم جانیمدن کر ایدیر سنک ایتمق

فعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن ۵

قطعه

کشی اوصنولقدن در ایستی و طلویه طمنق

چراغاجی کیز وقین آغاجی غوش

آغج ذکلی خولبه بوم در بیقوش

پر یراوتی کونه دی دکی دونه دی

دون اصراغی کیجایه دوش برندوش

دوشنک جامخاب اولدی عریان یلنجوق

در آغوش کون وچ قوجاق اولدی آغوش

سمک جلمودور یاخی تشنی بورونده

قفا غیرخوق دبی دور بناکوش

کتی کزنی بیجیری و قیقو [illegible] کبی

هم اهو

هم آهو کیک طوشنیه هم دخی خرکوش

یمک جوز دک و پیو توق روزه اوچ در

ادنه موزه اولدی پیچ اولدی پاپوش

خرد عقله دیی اوکی کتمش بیهوش

اوچوق طوتمش ده دیو فوسایی دیرلر

طور قتیقه آسیب و آشوب اوزکی

اورشر ارزم دن قانی غوغا خلا لوش

فرشته شروش و ادب اولدی فرهنک

دلویه دی دیوانه همراهی مدهوش

صلی و بر دیسنک دی رها کن دی ترن

دیسنک ابسم اولهم دی میباش خاموش

دبابن سکه دیبیکلوبن سس اشت

بکویم تو کفتهای تو بشنوش

فعولن فعولن فعولن فعول

ایستاده خدمت صفین اولمغل لوشو

هم بریدن اوجمخ و هم دخی اوجماق اولدی بهشت

دوزخ اولدی طام و ادی کشت اولدی اکدیی بکشت

انجیل آدی اولمیون بت پرست بتکده طبی
هم تلیسه هم بیه دیر هم کنیسه اولدی کنشت
بشنجه دیر آلتی دلق یخ اولدی رنج و فرنج
جرکین و جبل دنی دی جرکینه ختن دیدی زشت
کلسر دیر بشکه اول ازل نه یزدیسه
خواهد آمدن بسرت و نخست هرچه نبشت
فاعلاتن مفتعلن فاعلاتن مفتعلن
طبعی و طبیعتی در آدمک نهاد و سرشت

جاه منصب جاه قوی راه یول — کاه صامان کهدخی گاه هو مرول
قیناتونه مادری بل شوی ار — بنکه قیناته بیوه زن بکدر
تول قزتو بری دور قرزند اوغل — کوبکو داماد دور اوینا شمول
خشمکین طیره تیبره دور طاول — اوغل و غلی در نبیره کوبری بول
زوله زر قصر غه یکلکن یاه یان — امجکه پستان دی چلقوین پستان
یالی بوشن دوشان یکلین خواب دوشی — کبک کملاک پیر کیک و بیت بیش
جگر طعمه کفلو اتک حصه — آره بجقو کف کلان و هم کره
یوری هم نه تیز داغو اورزد ترم — غصه قیغو نزند و هم دژم
طورمق اولمق ایستادن گاستن — اولدی اکسلمک و قلقمق کاستن

ل

هم پرستو

هم پرستو قرلغچ سیماب دور — زیبق چکلاک مجرس الکن سرخایه
دیده بان گوزجی شفقه هم گواه — صبغتا جو پیرده دی جای پناه
دی چاچوق پیره هم جای گزین — وایمیه تارک دی تارک ولخی
تاشقه رحمت یوزه صم دامغول — اورر در زانو دز و طوبق پزول
چشم پیرام در بشی لالنک دد — هم نجی سیکی و مصلق بتک پزر
قورقلو ایشنه صکار سهماک — بلجق الناجکهری صندوغه لالک
یزغ صو بندی کون اولدی صفن — خالی تودره اولدی طوبوقدن یعنی
اولدی اوردن کتورمک رختن — دو کملک و دقجقه ریکن بجلن
ماجی یالان آتی دو اشتلم — عربده دو طیغدی پسنبی و ستم
استمک اساو سرفه اوکسرلی — کولو دز پوشیده پوشید چورک
اوخود متورک منی اولدی بخست — هم شکسته در صنق بولوندر سست
مهره بونجق مهره هم ولادنه — قاو و چقمق سوخته هم آتش زنه
کاسی کوینک و بوز الک سنه — هم ونیز کونلک و قوش یوز بلند
غلبه انبوه قصی انکر دد — اوردو نخجیر هم بتی دد
طرمدادی خنت بالوانی شت — بیشه یو قاری اولدی بوقه هست
سوکسو هرباله دنبو سولکین — هم یوزلک انکشتری قاش نکین
یشه پیشو هندوانه قاربوز — ایکی دیه یوقشنه اهیمن یاریو

کا

نیز

دنیه آرتوقی بلا ازلیکو شوارق … کو به تیهو خیل صعوچق قوشی بار
هم صوده یورتمک شناویدن درر … هم دخی صرچق تراویدن درر
هم بنالیدن اکلدامک درر … هم زنو بیدن سهکلدامک درر
صرقمق خود کماریدن درر … هم سکب قمق کواریدن درر
مستمند اکلودر کلاغ ارق … تلخ ایجی اکشی توتش غوره قورق
اوقیا بشید حود وباردان … قنجا قدر اوقلغو وواردان
اغلیان دردیلا اولدی زار زار … لابه یلوارمق ارقدر هم نزار
ختکی درصیو ولق دردا آغردر … اصلان اوکنته وورد آغردر
یا فتق بولمق دیمک کفتن درر … هم دلک دلمک نه در سفتن درر
تودیمک دوشه دیمک هیبت شکوه … اولدی کوهستان دوبرطاغ کوه
بادبیزن بار زن هم یلپوه … طتلو شیرین داخی طتسزی مزه
بوکلمک اولدی سکیزیدن ستو … القمه دیر لر کوشدر نشخور
دنبه کوتن بردق کلندر بلبله … حبه دانه خوشه آدی سنبله
انجقرق اولدی رغمک آما اروغ … اولدی کاکرمک دخی یلان دروغ
ایج یعنی نیه وقمر قوقجر دره … دود اوبه چادره خیمه جره
ایج درون عصلو سخ یوی قیرق کنار … اولدی سپور که دیکی چاروب خار
بکد یعنی هقتاد یکو هم اوایکی … آبکیر اولدی کول اوکدی یادکیر

کودخانه

کودخانه بدخمه دیر کیکش فراخ … هم چقل چاقل شغال وسنکلاخ
لوخسا ابچ اولدی ماهی بشیر … بوپراسپال اولدی پلید اولدی پار
هم چریدن اوتلامق اوتلایجی … اوبجی چوجی برشك وبیلور
کوده دیه اماش شتردر ابله … تن قبر جوعی صونکید کویله
که بجی دیرمه اولور دراپوه بیمه … هم کروهه یومغ ودوکم کره
انجین آیسبتن وزادن ذیمه … درنك وبو کاو طغومق زیج املك
هم درخت وشاخ اغج داخی بداق … می نهنه قودلر نهادننده قومق
سرو له کنده کهنشبله کنف … لو دخی شالق یلاس ویکی تق
دلو چیه اولدی سولک داخی زلو … یوشیشو بکلدارکج قوبو غنی کاو
پابرهنه مالن ایاق تبنه کی … قوللق اولدی قانی هم یارندمکی
بس بتر خیلی بس اوبلا اوله بس … ینش قالمقلره فریادرس
هم طاردو کاورس وبیغوله بجق … هم دخی انجوغ الیندن اوجوق
هیره بولی درسطبر خون تکهلون … قوزچتوکی شهدی الکوب وکنون
رستك کونی پشك فنغ برکستوان … آتسطونی درخود ایشق پیل پهلوان
رستو دخر وخسوینه دد … ارطرسبی قنتا قینبا شه در
وازلوق هستی دربنو سته دد … اولیشو پی پسا هیسته دد
کوبجك بستو ستی چاتوب ستم … کوچ تقل پیطابه کیم لباوکیم

بکر قوزدو شیرنه کالوم ارکورن   عورت و بلجم فلاحره درصیین
یوجه یا الایوروجی کلا ایلیه   هم اویق تنمری بیسه الردر
هم نیستلن ور قصلو پرنی ان   اولدی تا خشلو هو ییدا ورعیان
تکنه بن زنبور بر جکرکا ردملخ   سوخ کوزدعجل تا یخچ و سخ
دنبه قویرق ستمه تب رخنه کرک   بخیمه نی دو نکنده در درک
کیجیک خار اوجی اولدی زیر   صاربلو هم باز بجی اولدی دبیر
کوکدین ارج اولدی قلجوق غالج   هم سیلر ببر اکز ارد وقالج
بید دزسو کیدکی العنی و ربنال   تاننه دال اولدی و بوین اولدی بال
اوته دار و دی سوسم کنجنه ر   پسته فستو اکده هم سکنجد ر
اولدی کهواره بیشک التن سوک   اندرسو کند و کروه اولدی بولک
~~ساوالکنده و دست سپید~~   دواکه بو و الکم کونور ایر افدی ب
هم جوال دوز توزلار اولاینده وزکرد   اشتی کوم اولدی و صاوقی اولدی سرخ
کاج اولدی کوج اولدی دلیم   هم بیرین اولدی کموش شمه هلم
سرب قورشون شوره دیوردی   شوره یر کمر کورینوز ایر قدی ب
محنت و اشکنجه اولدی بیج بیج   بوله عزم ایتمک بوراغی اولدی بیج
هم نوا نغمه نصیب اولدی نوا   هم کشتی کا کار دوایش کوج کیا
حسب کن ابیم اول عمیک بلجوق خلاف   زیب کاکر اولدی و صاوی اولدی ناب

ساوالکنده ودست ساوه ویتیب دیکن   ووزلار اثنی وار ولای ...

اولیت کم دورتدنر رمقتی تاب   بری تاب و اقتاب و ماهتاب
بیری قورمق بیری طاقت بیرتسی   زلفک ایلک اکا وب بوکلمه سی
هم کتابک اوتی فهرست هم   برحیکلمک ادی زود دیفت ای دیم
یاریلیب اجالش اولسه کفته دی   اکاوب قولشمش اولسه چفته دی
اسبر خیمه اولدی عبر بیچیم رات   فسلکن بدزیل بوتی ترکی همان
کوک کبی یعنی سپهر اسما پسر هم   اولدی هم ریحان او تیمو اولدی شرم
خام و کونه کبی یعنی زرد فام هم   صاروشین کلکو نه کل کبی ای همام
توره کلمش شام لغاجی مرخده   کوشلک کنج اولدی بزار هم برجیدر
معنی ده نادان عاقل در لوند   هم دخی تعیینی بوقضاغش لیدیند
لال اوروب سوز جیم یعنی ملند   هم یاوز اولرن خوجم اولدی تند
دی وداع اندی دیسه بدرود کرد   جمله و جند طایتمکه دیرلر نبرد
اویقو بیدار و عاشق کرمدار   هم خلل اهار و تکلم و شتوار
اینجه یول بنا ایی هنجار در   اولوک کرتیشی پشالا ور در
یصلو چیلق سوکوار وشیخوار   هم بوش کشی بیدنران بردبار
اغلمو مو یند نع افسانه سمر   هم یرکج بونجق شبنه دو جیم غر
هم دخی خشخاش اولدی کو کنار   هم بیتو کوزو بکلو دسو نظار
هم خزینه اولدی کنجور ای سیر   اشیو نجی کمنه اولدی جوزه کر

ایکی کوینه دراز دم وز دو بری اول ولایتده که شهری دو هری
هم علم رقشهر ادیده هم دراز دی براغه التّه چلقویه سار
لیز خور اندر زدار اصم لمق هم بیوك کبر اولدی کم اولدی چوق
انتمك درخا میار و شاشی کار کر اولا تینوس خرمن اولدی زار
اسیلك تفر اورته یای ادی عوز داخی فی الجمله دیمك در هنوز
هم فوس اولدی نجی حیف ایلك داخی هزل و بیهوده سوز سویلمك
چغز ایچره کاو چیان دن هم دنس چرکده بر شهری آدی دن هم طبس
هم منش طبع و سکالش حیله مکر بوش کثرت یعنی کوز ندو بکر
پهلو یحیه اولدی کنش رخش و خشی بلخده شهر الدی امق در درخش
مغ کور شغل و روغ و هم کلاغ قارکو وغ کیچه قارکوسی باغ
هم نغول اولدی دراك نجی کذا بیهده سوز در عقلسز دوناف
رشه خفر بق و نشانه در هدف فقده بر بو نوعه قبقا اولدی خف
قاشه الندر چین اژنك در صقلغ و آواز جبنك طنكه
هم بکار در یغلتاقا اولدی هتك قونه دی شیوه محبوبه شنك
داخی حریك هزل اولدی جکار الی یاغی اکری اولان تا سه خروله
هم بتوك ایکی تختیه درکه خوش یغلیوب جینلادوبن اوردکیده قوش
کوکلك و ملو خنك غمناکده ناولك اوق در مشك وی اوکرنه

١٤٥

هم دخی فرجام و داخی ناسزا اول کشی که اولا که لایق اولمیا
معنیده توزیم یعنی کسترم تر لبی دوت ایلم بیر اغ علم
هم توزیدن و تولیب دك معنس قارتمق اکرمق بیلك
هم بکاره جانبده آمون دیکل براو و آیه اوجغه کانون دیکل
هم جاهینر ما یونخ دریکی خاتون نجی پادشهلر اولدی کیهان ناتخی
سرتنی سرتنی یعنی غرغزان هم عشیره و قبیله دودمان
هم طرلغمق توبخیدن درد داخی اورته قیش آیی بهمن درد
اولدی فرسودن بوزیلوب اسکمك داخی شادروان در سولك دوشك
اوده مك قوللوغی توزیدن درد صغلیوب ططمق سبوریدن درر
طغنه بیغاده براك اولدی فره اولدی هم برایشده ارتقلوق فره
داخی بتمك اولدی درویدن فخی اولدی روز نیك زبونه شعبه دی
هم کوازیدن ططمق بر طبله براك توحك عورتی درولهله
نتیرن غیر بن کلی در تیره ماه کوزه در لر اولو یول در شاهراه
هم صوصمق در زهیدن طنطنه دی چغلیوبه وجای آوازنه
هم لوبشه در بوانشه همدخی طرشغه دیرلر دو شاخه ای اخی
درد زه اوغلان طغرموق زحمتی کاغه نادان یاره دیکل شوخ
اولدی تخیدن زبون اولموق یا کی دمدمه آوازو شلم ترحزن

خره بلغور شوره رواسی کوبجك　　خره اولدی خوبدق قرتق دداك

ماه کانه ایلق اولدی پیشگاه　　صیدرو فرزانه اولودر وقت گاه

یافه هذیان سنوزکه اولا هرزه　　هرزه سوز سیملایجی دیر یاوه کو

دیدیلر یا چیله اول برجنبره　　ایق التنه الدتیمایه قتره

اولدی خم معنی ده زهی زهی　　دی ایچی یاشا یعنی تهی

هم خزو تکوك تکورمك درتغو　　هم قتو پرپر کورامك درمغو

کندرکله بیلیج مغیلری　　اولدی کندوری ودستیوبوی

درحساب ابجد

دکلکل ابجد حساب ابن ابی بشر　　کم الفدن یایه دك بر بر صایر

صای ییدن قافه دك اون اون کلیا　　قافدن یوز یوز صیلو غیندلك

چون حساب ابجدی بلدوك تمام　　تحقمك تاریخنی بل ای همام

بو حساب اوزرن ایت بو مصرعن شمار　　قلدی بندن شاهدی تو یادکار

فاعلات فعلاتن فاعلاتن فاعلات

بو کتابی اوکرن ایچ آب حیات　　شاهدی به هرکم ایدرسه دعا

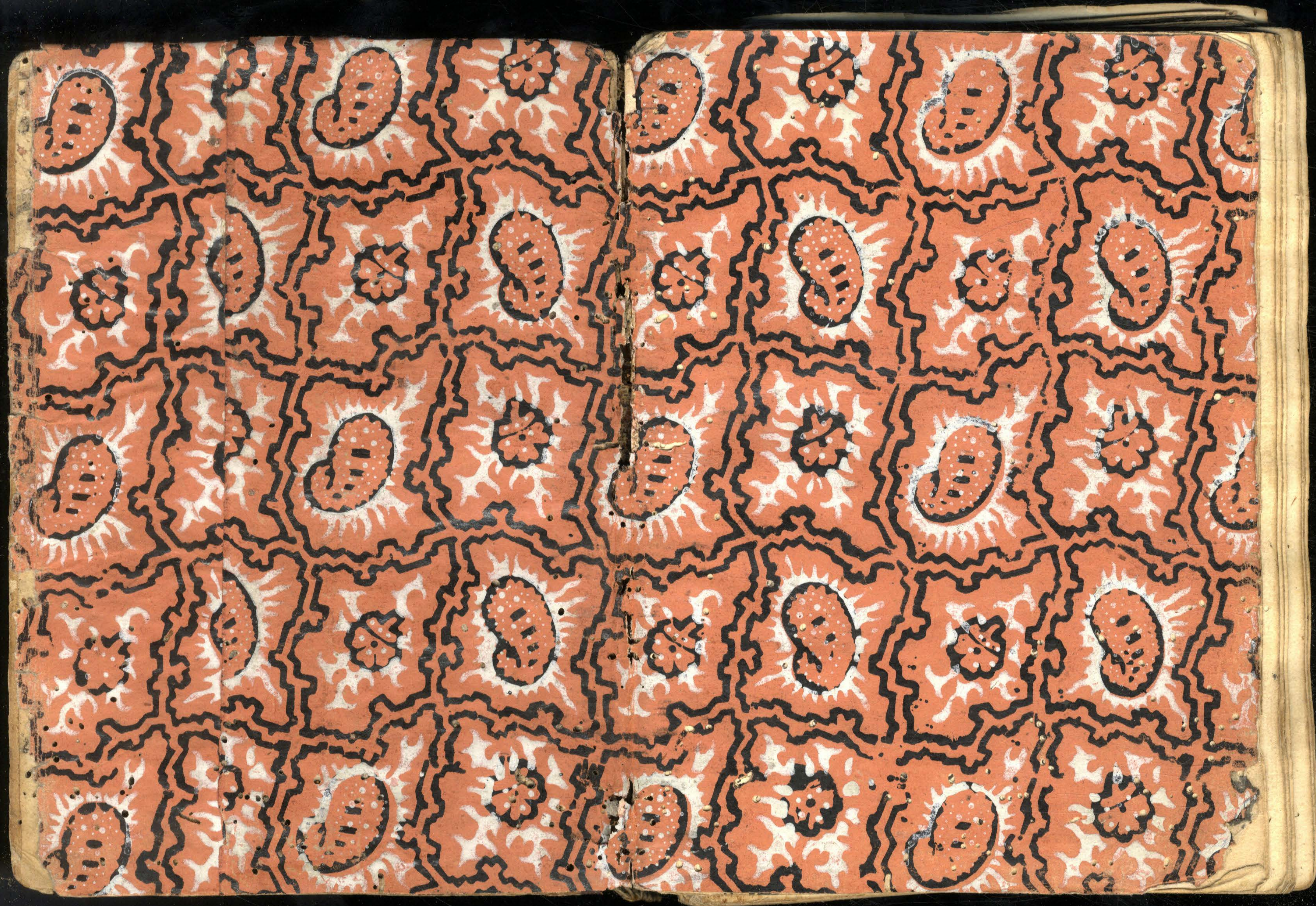
ایده محشرده شفاعت مصطفا تمت الکتاب بعون الملك

الوهاب

تم تم

١٠١٣






١٢٨٧
٢٧٧ أصول فقه